

Atatürk organize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

Ekonominin 2017 sinyalleri

OCAK
2017

SAYI 135

TÜRKİYE
163,3 MİLYAR \$
DIŞ BORÇ
ÖDEYECEK

İTHALAT
YAPIMIZDA
DEĞİŞİM
ŞART

UĞURTAŞ:
NORMAL
AMA
SAĞLIKLI MI?

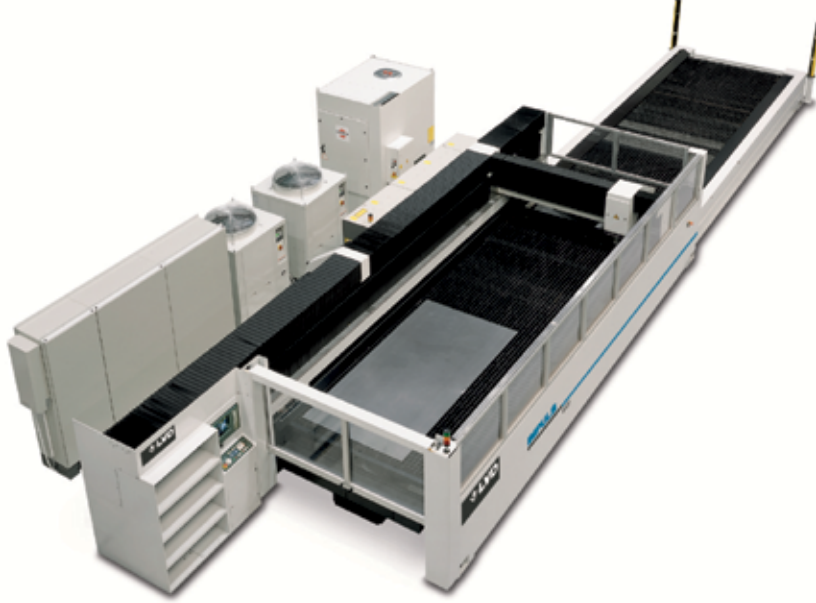
LAZER KESİM MAKİNEMİZ HİZMETİNİZDE

2000 X 6000 MM TEZGAH BOYUTU

25 MM SİYAH SAÇ KESİM

20 MM KROM SAÇ KESİM

16 MM ALÜMİNYUM SAÇ KESİM

demsac®

Demir Saç Profil Lojistik San. ve Tic. Ltd. Şti.

TEL : 0232 376 70 71

FAX : 0232 376 70 72

info@demsac.com.tr

www.demsac.com.tr

ADRES : 10044 SOKAK NO:2 A.O.S.B. / İZMİR

ARKAS
SİGORTA'DAN
POLİÇENİ
YAPTIR,
TAKIMINA
DESTEK OL!

KAF KAF
Sigorta

KAF KAF KAF
SİM SİM SİM
TAKIM KATILIM
KAF!

0232 411 01 73

arkassigorta.com.tr/karsiyaka

Normal ama sağlıklı mı?

Hilmi
UĞURTAŞ

İzmir Atatürk
Organize Sanayi
Bölgesi Yönetim
Kurulu Başkanı

Ülkemizde neredeyse son 3 yıldır, işe odaklanma noktasında hepimizin çok zorlandığı açıktır. Son yıllar içinde yaşanan ve halen yaşanmaya devam eden olaylar, bir ülke tarihinde sık sık görülen olaylar değildir.

Yaşamımızın her alanında alışık olmadığımız şeyler yaşandıkça, yaşananlar normal olarak algılanmaya başlamıştır. Global ekonomide devam eden çalkantılar, AB’de yaşanan ekonomik yavaşlama ve siyasi kutuplaşmaların artışı, ABD’nin Trump’lı yeni dönemi ve FED’den 2017’deki hareket beklentileri, Çin’in içine girdiği transformasyon döneminin etkileri, Brexit sonrası İngiltere’nin Büyük Britanya hayali ile eski sömürgeleri olan ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini strate-

jik noktaya taşıma yaklaşımı, Japonya’da bir türlü aşılamayan ekonomik durgunluk, Rusya’nın Ortadoğu ve Asya’da izlediği politikalar neticesinde elde ettiği yeni pozisyon, Afrika pazarında G20 ülkelerinin birbirleri ile kıyasıya rekabeti,

Arap dünyasında mezhepler ekseninde şekillenen siyasi adımların yönlendirmesi ile atılan ekonomik adımlar, burnumuzun dibinde, bizim de içinde olduğumuz ve neredeyse her güçlü ülkenin de bir tarafıyla içinde olduğu Suriye ve Irak ekseninde yaşananlar, elbette ki Türkiye gibi gelişmekte olan bir ekonomiyi çok etkiledi.

Bu olaylar öylesine gündemi aldı ki, artık etkilerini normal görüyoruz. Bu normal anlayışı, içinde bulunduğumuz durumdan çok hoşnut olmasak da kabul edilebilir sayıyoruz.

Peki bu normal sayılan unsurları sağlıklı olarak ta değerlendirmek mümkün mü?

Yani dünya siyaseti, ekonomisi, kültürel ve dinsel temalı ilişkileri sağlıklı yürüyor diyebilir miyiz? Kim, ülkelerin karşılıklı empati duygusu içinde, birbirlerinin değerlerine saygı duyarak asgari müştereklerde buluşma gayreti içinde olduğunu söyleyebilir?

Kim, her ülkenin attığı adımlarda daima savaştan, kaostan, kıyımdan, kavgadan uzak durmaya çalıştığını söyleyebilir?

Evet, tüm bu yaşananlar artık güncel normallerimizdir. Ancak sağlıklı olan değildir.

Sağlıklı olan ile normal olanı ayırt etmemizi engelleyen çok kalın bir sis duvarı vardır.

Bu duvarın ismi, cismi, konusu değişse de sağlıklı düşünmemizin önünde durmaya devam etmektedir. Döviz kuru ve faize odaklanan düşüncelerimiz, gün gelir açıklanacak yeni paketlere odaklanır. Yaratılan gündemler ile şekillenen düşüncelerimiz kimi zaman tedirginliğe dayanan duygusal tepkiler vermemize veya kısa vadeli çözümlere yönelmemize

neden olmaktadır.

Kimimiz 'aman morali bozmayalım' diye olumsuzluğu ortada olan şeyleri bile konuşmaktan uzak dururken, kimimiz de 'aman fazla iyimser olmayalım ya tutmazsa' önyargısına teslim oluyoruz. Düşüncelerimiz bugün için normal olan şeylere ipoteklenmiş durumda.

Oysa, ağırlaşmış yapısal sorunlarımızı, daralan hareket alanımızı, dünya yüzünde olanları hemen değiştirebilecek durumda olmasak bile, ülkemiz için sağlıklı yani doğru olanı ancak gerçekçi olarak, sorunlarımızın kökenine inerek, sorunların çözümü için gerekli olan yapısal değişim adımlarını atarak çözebiliriz.

2017 yılında, ekonomide zor bir sürecin yaşanacağı öngörüsü hakim... ILO verilerine göre, 2016 yılı küresel gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) artışı, yani ekonomik büyüme oranı yüzde 3,1 düzeyinde gerçekleşerek, bir önceki yıl öngörülen rakamların çok altında kaldı.

Söz konusu rakam, aynı zamanda son 6 yılın en düşük küresel büyüme performansını yansıtıyor.

Mevcut göstergelerden hareketle gelecek döneme bakıldığında, küresel ekonominin 2017 yılında 3,4 ve 2018 yılında yüzde 3,8 seviyelerinde büyümesi bekleniyor. Öyle ki, ilerleyen dönemlere ilişkin büyüme rakamları küresel ekonomiye ilişkin artan belirsizlik nedeniyle her geçen yıl daha da aşağıya doğru revize ediliyor.

Bazı uluslararası kuruluşlar da Türkiye'yi Güney Afrika ve Brezilya ile birlikte en riskli ilk üç ülke arasında göstermeye devam ediyorlar. Bu kuruluşlar ne zaman Türkiye hakkında bir açıklama yapacak olsa hepimiz merakla

bekliyoruz.

Yapılan olumsuz açıklamalardan sonra elemanını Türkiye göndermekten çekinen yabancı firmalar da var, inadına 'Türkiye'ye güveniyoruz' mesajı veren de.

Ülkemiz üzerinde iç ve dış pek çok kirli oyun oynandığının açık olduğu bir ortamda makro dengeleri oturmuş, sağlıklı ve istikrarlı bir ekonomik yapının en büyük dayanağımız olacağı hususunda tüm iş dünyası hemfikirdir.

Bugün ağır sorunlarla boğuşan Türkiye'nin uzun vadedeki gücü, ekonomisinin gelişmesine bağlıdır. Bunun için de tüm kurumların güçlü olması, hukuki ve rasyonel, kabul edilmiş ilkeler içinde çalışmaya devam edeceği güveninin yaratılması gereklidir.

Hükümetin çıkan söylentileri ve söylemleri önlemek, oluşan yargıları kırmak için açık bir dille hukuk devleti içinde piyasa ekonomisi şartlarının işletileceğini sürekli vurgulaması gerekmektedir.

Kuvvetler ayrılığı, hukuk devleti, ekonomi yönetiminin düzenleme ve denetleme bağımsızlığı, alınacak kararların global ve ulusal iktisadi gerçeklerle örtüşmesi gibi konular ülkemizin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

2017 yılının moralleri ayağa kaldıran, iş ve yatırım iştahını uyandıran bir yıl olması için hükümet, ekonomi yönetimi, reel sektör, iş dünyasını temsil eden tüm sivil toplum kuruluşları arasında açık, şeffaf, üretken bir diyalogun olması, işbirliği ve bilgi akışının sağlanması büyük önem taşımaktadır. Yaşanan ortam ve karşı karşıya kaldığımız sorunlar ancak birliktelik ve ortak çalışma ile aşılabılır.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ
SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN
YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATILLA - Hüseyin DOĞAN

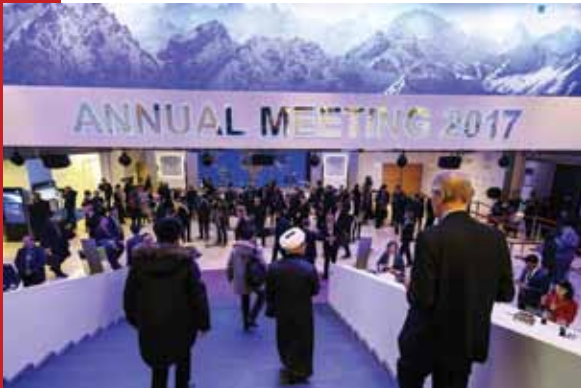
Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar BAZIKI
YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Çamdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

- 8 Ekonomiden gelen sinyaller
- 16 Sanayide büyüme iyi ama yetersiz
- 17 Bütçede rekor açık
- 18 Türkiye, 163,3 milyar dolar dış borç ödeyecek
- 19 Nakit krediler yüzde 17 arttı
- 20 Beklenen sicil affı TBMM'den geçti

- 21 Orta sınıf krizi yaklaşıyor
- 22 İthalat yapımızda değişim şart
- 26 2016 ihracatına genel bir bakış
- 30 Trump'la dünya değişir mi?

- 34 İAOSB yönetim organlarında görev alan sanayiciler bir araya geldi
- 35 EBSO yeni hizmet binası yapımı için ortak komisyon toplandı
- 36 Belarus Başkonsolosu'ndan işbirliğini artırma çağrısı
- 38 On parmakta 10 başarı: Mesut Polat
- 40 94. yılında İzmir İktisat Kongresi ve sanayicilerin 'korunma' talepleri
- 42 Çağrı merkezleri geliyor kadın istihdamı artıyor
- 50 Havası, pazarı, tarihi ve doğasıyla cennetten bir köşe: Sığacık
- 52 Dijital fabrikaya nasıl geçeriz?
- 54 İAOSB TSM Korosu'ndan 'Gönül Şarkıları'
- 55 Fotoğraf Kulübü üyelerinden 'ustaca kullanılan ışık'
- 56 Geleceğin teknolojileri yapay ve nanoteknoloji odaklı

- 26 2016 ihracatına genel bir bakış
- 30 Trump'la dünya değişir mi?
- 35 EBSO yeni hizmet binası yapımı için ortak komisyon toplandı
- 42 Çağrı merkezleri geliyor kadın istihdamı artıyor
- 52 Dijital fabrikaya nasıl geçeriz?

Ekonomiden gelen sinyaller

Ekonomik güven endeksi, 2016'nın son ayında bir önceki aya göre yüzde 18,5 oranında azalarak 86,55 değerinden 70,52 değerine düştü. Bu gerileme; tüketici, reel kesim ve hizmet sektörlerinden kaynaklandı.

Türkiye 2017'ye terör kâbusunu bir kez daha yaşayarak girdi. Ardından da zamlar başladı. Yeni yılın ilk günlerinde başlayan ve üst üste gelen fiyat artışları, dövizdeki sert dalgalanmalar, uzun süredir çözümlenemeyen ve artık yapısal bir soruna dönüşen işsizlik ve işsizliği çezecek yeterli büyümenin bir türlü sağlanamaması "ekonomiden iyi bir sinyal ne zaman gelecek?" sorusunu da peşi sıra getiriyor.

İktidarın ekonomi yönetimi de yaşananların dış kaynaklı olduğunu, FED'in faiz artırımı ya da seçilen ABD Başkanı Donald Trump'ın koltuğuna oturmasıyla, kısa zaman içinde biteceğini dile getiriyorlar.

Ekonomik güven endeksinde görülen büyük düşüş de ekonomiden gelen kötü sinyaller arasında yer aldı. Ekonomik güven endeksi 2016'nın son ayında bir önceki aya göre yüzde 18,5 oranında azalarak 86,55 değerinden 70,52 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi) ve hizmet sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Aralık ayında tüketici güven endeksi 63,38 de-

ğerine, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 103,6 değerine ve hizmet sektörü güven endeksi 93,35 değerine geriledi. Aralık ayında perakende ticaret sektörü güven endeksi 96,13 değerine, inşaat sektörü güven endeksi ise 76,15 değerine yükseldi.

2017 yılının beklentileri arasında düşen enflasyon ya da işsizlik yok. Aksine fiili işsizliğin (umutsuzlar dahil) yüzde 20'yi aşmasını bekleyenler de var. Turizmde ya da sermaye akışlarında gelişme beklenmediği gibi, portföy yatırımlarında çıkışlar yaşanabileceği dile getiriliyor.

Moody's'in raporu küresel sermayenin görüşü

En başından beri itici güç olarak görülen inşaat da 2016'dan farklı olarak durgunluğa girecek görünüyor. Kısacası, 2017'de stagflasyon olasılığını destekleyen çok gösterge bulunuyor.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Bülent Gedikli ise, "Türkiye ekonomisi için haftalık, aylık veriler üzerinden geçiş süreçlerinde iken verilen kararlar sağlıklı olmaz" diye konuştu.

2016'da yüzde 20'ye yakın değer kaybeden TL, 2017'ye daha hızlı bir düşüşle başladı. Son olarak Moody's'in yayınladığı kredi görünüm raporunda Türkiye'deki bankaların oldukça riskli bir görünüm sergilediğinin altı çizildi.

Uluslararası kredi derecelendirme şirketi Moody's, Türk bankalarının "artmakta olan takipteki kredi oranları"na dikkat çekti. Türk bankacılık sektörüne ilişkin bir rapor yayımlayan Moody's, "Artmakta olan takipteki kredi oranları Türk bankalarının kârlılığı üzerinde ciddi bir etki yaratabilir" uyarısında bulundu. Türk bankacılık sisteminde brüt takipteki kredi oranının bu yıl sonunda yüzde 4'ün üzerine çıkmasının beklendiği de belirtilen raporda, "yüksek enflasyon, liradaki değer kaybı" nedeniyle bankaların varlık kalitesine ilişkin gelişmelerde de kötüleşme beklendiğinin altı çizildi.

Raporda ayrıca "güvenlik ve jeopolitik nedenler"den kaynaklanan bozulmaların da Türk bankacılık sistemi için risk oluşturduğu vurgulandı.

Moody's'in yaptığı analize göre, bankaların varlık kalitesi son yıllarda oldukça bozulmuş ve bugün dolardaki hızlı yükselişle birlikte bir hayli riskli bir noktaya gelmişti. Moody's'in yayınladığı bu rapor, Türkiye ekonomisi ve siyaseti üzerinde küresel sermaye bakışını bir kez daha ortaya koyarken, diğer bir taraftan raporun içeriğinde ifade edilen riskler de finansal riskler ve eşliğinde reel anlamdaki çöküşün izlerini bizlere sunuyor.

Merkezi ABD'nin New York şehrinde bulunan bir ABD'li yatırım bankası Morgan Stanley de 2016-2018 yıllarına ilişkin Türkiye büyüme

10 büyük riskin çoğu bizde var

Dünya Ekonomik Forumu'nun 750 uzman görüşüne başvurarak belirlediği en büyük ekonomik-sosyal risk başlıklarından birçoğu, Türkiye'nin başından savamadığı belaları işaret ediyor. Ayrıca, finansal krizin patlak verdiği 2008-2010 döneminde ekonomiyle ilgili risklerin ön planda olmasına karşın, son 2 yıldır kitlesel zorunlu göç ve terörizm gibi başlıkların üst sıralara çıkması dikkat çekti. Uzmanlar, başlıca 10 riski kitle imha silahları, şiddetli hava olayları, su krizi, doğal afetler, iklim değişikliğine uyum sağlayamama, büyük ölçekli göç hareketleri, gıda krizi, terör saldırıları, devletler arası çatışma ile işsizlik olarak sıraladı.

Ekonomistler, durumu şöyle değerlendirdiler: "Bütün bu siyasal ve sosyal gelişmeler, belirsizlikler kanalıyla, tüketici güvenini derinden sarsıyor ve içeride (TL ile) satışları düşen özel kesim, döviz borcunu (artan kur nedeniyle) ödemekte büsbütün zorlanıyor. Taze borç ise hem artan FED faizleri, hem de artan ülke riskleri nedeniyle çok daha pahalı hale gelmiş durumda. İşte bozulan bu özel kesim borç dinamiği nedeniyle en ufak bir sarsıntıda ekonomi krize sürüklenebilir gözü-küyor. Büyümenin yavaşlayacağı, hatta negatif olabileceği öngörülüyor. Artan maliyetler nedeniyle de enflasyon yükseleceğinden bir stagflasyon olasılığı beliriyor..."

tahminlerini revize etti. Morgan Stanley 2016-2018 yıllarına ilişkin Türkiye büyüme tahminlerini düşürdüğünü açıkladı. Morgan Stanley, 2016 yılı için Türkiye büyüme tahminini yüzde 2,7'den yüzde 2,2'ye, 2017 için yüzde 2,6'dan yüzde 2,3'e düşürürken, 2018 için yüzde 2,4'ten yüzde 3,2'ye çekti.

Şimşek Davos'ta ne dedi?

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in Davos'ta yaptığı açıklamalar da ekonomiden gelen haberlerinin doğruluğunu ortaya koyuyordu. Şimşek özetle şöyle diyordu: "Türkiye son birkaç yıldır büyük felaketlerin eşiğinden döndü. Piyasada dalgalanmalar var, ancak başka bir ekonomi olsaydı bu kadar iç ve dış şoklara karşı karşıya kalsaydı çok daha büyük etkileri olurdu. Anayasa değişikliği esas gündemdir. Bu da başlı başına bir reformdur. Referandum muhtemelen Nisan'da olacak. Piyasalar açısından ortaklık biraz toz duman öngörüler tartışmaya açık. Benim tahminim referandum sonrası hızlı bir toparlanmaya girebiliriz. Belirsizlikler azalır azalmaz, Türkiye güçlü bir büyüme patikasına oturacaktır. Fitch ile son bir ayda iki kez görüştüm. Türkiye zorlu bir dönemden geçti, değerlendirmelere de maalesef yansdı."

Daralma sürececek mi?

Geçen Aralık ayı ortalarında açıklanan rakamlarla darbe girişimi ve küresel şartların Türkiye ekonomisine etkisi üçüncü çeyrekte ortaya çıkmıştı. Türkiye ekonomisi 2009 küresel krizinin ardından ilk kez daralmıştı. Ekonomi 2016'nın birinci çeyreğinde yüzde 2,3, ikinci çeyreğinde ise 3,1 büyümüşü. Fakat bugün yapılan hesap değişikliğinden sonra büyüme rakamlarının ciddi şekilde yükseldiği gözlemlendi. Yeni hesaplama yöntemi ile ekonomi, 2016'nın birinci ve ikinci çeyreğinde yüzde 4,5 büyüdü. TÜİK büyüme hesaplarını değiştirerek Ulusal Hesaplar Sistemi (SNA-2008) ve Avrupa Hesaplar Sistemi'ne (ESA-2010) uyum kapsamında hesaplama metodolojisini değiştirdi.

Uluslararası doğrudan yatırımlarda düşüş eğilimi devam etti. Kasım'da yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'deki doğrudan yatırımları 285 milyon dolar oldu. 2015 yılının Ocak-Kasım döneminde doğrudan yatırımlar 10 milyar 625 milyon dolar iken, 2016 yılı Ocak-Kasım 11 ayında 4 milyar 389 milyon dolara geriledi. Böylece 2016 yılının 11 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 59 düşüş yaşanmış oldu.

Özel sektör borçları...

Geçmişteki krizler kamu kesimi ile bankacılık sektörü arasındaki risklerden kaynaklanmıştı. Şimdi ise riskler çok farklı bir alana taşındı. Üstelik boyutları da çok büyüdü. 2001'den sonra ortaya çıkan küresel likidite bolluğunda hem hanehalkı, hem de reel kesim çok büyük ölçüde borçlandılar. 2002'de iktidar partisi görev aldığı dönemde dış borç stoku 123 milyar dolardı, bugün 416 milyar dolara çıktı. Bu borcun da dörtte üçü özel kesimin. Yeni milli gelir serileriyle açıklarsak: Brüt dış borçlar yüzde 34 düzeyinden, özellikle 2011'den sonra hızla artarak, bugün yüzde 50'nin üzerine çıktı.

Bugün özel kesimin 300 milyar dolarlık dış borcunun yanı sıra 400 milyar dolarlık da iç borcu bulunuyor. Önümüzdeki 12 ay içinde Türkiye 165 milyar doların üstünde dış borç ödemesi yapacak. Rakamlar gerçekten ürkütücü. Ayrıca finans dışı kesimin döviz pozisyon açığı 210 milyar dolar gibi rekor ve korkutucu bir seviyede. 2002'de kişi başına dış borç 1900 doların altındayken, bugün 5 bin 300 doların üstünde. Tüketici borçları da aynı dönemde dolar bazında tam 40 kat artmış! Heyula bir borç yumağı oluşmuş durumda. Özetle; bugün geçmişten farklı olarak, özel kesimin aşırı düzeydeki iç ve dış borçları ile bireylerin ödeme kapasitelerinin çok üstündeki banka borçları kriz riskinin temelini oluşturuyor.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notunu bir basamak düşürerek 'yatırım yapılabilir' seviyenin altına çekti. Fitch, Türkiye'nin uzun vadeli yabancı para cinsinden "BBB-" olan kredi notunu "BB+" seviyesine düşürürken, not görünümünü "durağan" olarak belirledi. Böylece Türkiye, Moody's'in ardından ikinci yatırım yapılabilir ülke notunu da kaybetmiş oldu.

Fitch'in not güncellemesi ile birlikte artık Türkiye; Bahreyn, Portekiz ve Azerbaycan ile birlikte değerlendirmeye tabi olacak.

Gerekçeden başlıklar

Fitch, "Kredi notunun düşürülmesi siyaset ve güvenlik konularının ekonomik performansı ve kurumsal bağımsızlığı baltalamasını yansıtır" açıklamasını yaptı. Açıklamadan satır başları şöyle:

Siyasi ortam istikrar kazanabilir, ancak güvenlik alanındaki ciddi zorluklar devam edecek.

Ekonomik büyüme 2016'nın ikinci yarısında keskin şekilde düştü.

Ekonomik büyümenin son yıllardaki performansın oldukça altında bir hızla toparlanması bekleniyor. Devam eden güvenlik endişeleri, turizm gelirlerinin tahmin döneminde 2013-2015 döneminin oldukça altında olacağı anlamına geliyor. Enflasyon benzer ülkelerdeki seviyeyi aştı ve 2017'nin ilk yarısında geçici olarak çift haneli rakamlara geri dönecek.

Dolar/TL beklentisi

Fitch kararı öncesi 3,8690 seviyesinde olan dolar/TL, kararın ardından uluslararası hacimsiz piyasada 3,8692 seviyesinde yer aldı, önemli bir tepki vermedi.

Not indiriminin 2016'nın sonlarına doğru fiyatlanmaya başladığını belirten analistler, piyasanın olumsuz tepki verse de uzun süreli bir olumsuzluk görülmeyeceğini düşünüyor.

Bununla birlikte kısa vadede, 3,72-3,83 aralığında takip edilen paritenin bu aralığın üst kısmında kalması durumunda yukarı yönde uzama riskinin süreceği ifade ediliyor.

Fitch; Türkiye'nin kredi notu görünümünü önce negatife indirmiş ardından tekrar durağana çevirmişti. Türkiye'ye üç büyükler arasında yatırım yapılabilir notu veren tek kredi notunu veren Fitch, "2016'da Türkiye'nin borcunun GSYH'ye oranı yüzde 27,8 olur" açıklamasında bulundu.

S&P de not düşürdü

Kredi derecelendirme kuruluşu S&P, Türkiye'nin yabancı para cinsinden kredi notunu "BB", yerli para cinsinden notunu "BB+" seviyesinde teyit ederken, not görünümünü "durağan"dan "negatif"e indirdi. Standard and Poor's, Merkez Bankası'nın uyguladığı para politikasının yetersiz kalabileceğini belirtti. S&P ayrıca Türkiye GSYİH'sinde 2016 yılı içerisinde yaklaşık yüzde 2 oranında büyüme öngörürken, 2017 için ise bu oranı yüzde 2,4'e yükseltti.

S&P, Türkiye'nin cari açığının 2017-2020 arasında yüzde 4,3 olmasının öngörüldüğünü ifade ederken, iç gelişmelerin not görünümündeki zayıflığın temeli olmayı sürdürdüğünü belirtti. Kurumdan yapılan açıklamada, Türkiye'nin net dış finansman ihtiyacını karşılayan rezervlerin 2017'de 35 milyar dolar civarında olacağı da öngörüldü. Daha önceden de Türkiye'nin kredi notunu düşüren S&P'nin açıklamasının ardından kurlarda bir hareketlilik olmadı.

GİDİŞATI NASIL DEĞERLENDİRDİLER

Her şeye rağmen bütçe açığı yüzde 1,1
Prof. Dr. Güngör Uras / Milliyet

Bütçe halktan ne kadar para toplandığını, toplanan paraların nerelere harcadığını gösteren önemli bir belgedir. Bütçenin gelir gideri, ekonominin durumu hakkında fikir verir. Örneğin, KDV ve ÖTV gelirlerindeki değişim talebin durumu hakkında önemli bir göstergedir.

2015 yılında dahilde alınan

KDV artışı yüzde 21,8 iken, 2016'da yüzde 16,3'e geriledi. ÖTV geliri artışı yüzde 16,3 iken, yüzde 13,6 oldu. İthalde alınan KDV geliri artışı yüzde 15,5'ten yüzde 2,6'ya indi. 2016'da KDV ve ÖTV gelirlerindeki artışların azalması, içeride talebin yavaşladığını, ithalat harcamalarının küçüldüğünü gösteriyor. 2016'da, ekonomide yavaşlamaya rağmen, vergi gelirlerinin yüzde 12,5, bütçe gelirinin yüzde 14,8 artması önemlidir. Vergi ve bütçe gelirleri artışında 2016'daki "Vergi Yapılandırması"nın büyük payı var. Bu yapılandırmayla bütçeye 13,7 milyar TL'lik ek imkân sağlanmış durumda.

Vergi dışı gelirler arttı

2016 yılı bütçesinin bir özelliği de vergi dışı gelirlerin yüzde 33,1 artmasıdır. Vergi dışı gelirler, Merkez Bankası'ndan gelen yıllık kâr payı, Hazine varlıklarının satış gelirleri, Hazine'nin faiz geliri ve özelleştirme geliri gibi gelirler. Unutmayalım, 2016'da içeride terörle mücadele, komşu ülkelerdeki sıcak savaş nedeniyle güvenlik güçlerimizin olağan harcamaları arttı. Buna rağmen bütçede toplam giderlerin sınırlandırılması, açığın öngörülen büyüklükte gerçekleşmesi önemlidir. Toplam bütçe harcamalarının yüzde 30'a yakını kamu personelinin aylık ödemelerine ve sosyal yardım katkı paylarına gidiyor.

2016 yılının olumsuz koşullarına rağmen bütçe uygulaması, maliye politikalarında

disiplinin devam ettiğini gösteren olumlu bir tablodur.

Döviz kurundan al haberi
Uğur Gürses / Hürriyet

Döviz kuru, sadece tek başına ekonomik bir parametre değil, Türkiye'nin 'merak çıtası' en az çeyrek yüzyıldır. Ülkede ne olup bittiğine merak duymayanlar bile, döviz kuru yükseldiğinde yeni rekorlar kırdığında ne olup bittiğinden haberdar oluyorlar. Zengini yoksulu, kentlisi köylüsü, genci yaşlısı

Türkiye'nin en temel sorununun öyle ya da böyle farkında; bir hata ya da yanlış varsa döviz açığı kanalıyla döviz kuruna yansıyor.

1994'te de, 2001'de de krizle sonuçlanan ve başımızı belaya sokan temel sorunların nihai durağı sert döviz kuru artışıydı. 1994'te de, 2001'de sorun politik temellere dayanıyordu; yönetim krizi.

Türkiye'nin TL'ye konvertibilite kazandırmak ve sermaye girişlerinin önünü açmak için, devrim niteliğinde kambiyo rejimini serbestleştirmesinin üzerinden 27 yıl geçti. Bu, Türkiye artık ekonomi politikalarında; küresel kapitalizmin oyun sahasında, o ekonomik ilişkilerin ve mekanizmaların kuralları ile oynayacaktı.

İşte bu oyun kuralları içinde dışa açılma başladı. Bir yandan sermaye girişi oluyor, diğer yanda bu girişlerin katkısıyla yüksek büyüme oranlarına ulaşabiliyorduk. O oyun kuralları içinde hukukun üstünlüğü, demokratik değerler, hesap verme, işleyen bir basın ve ifade özgürlüğü gibi unsurlar vardı.

Türkiye bu oyun kurallarından uzaklaştıkça ekonomik alanda da bunun yansımalarıyla karşılaşılıyor. İşte döviz kuru hareketleri de bunun işareti. 27 yılda eriştiği ekonomik olgunluk, küresel kapitalizm mekanizması ile

ilişkiler, sermaye ve borç seviyesi itibariyle; bu değerlerden uzaklaşmayı kaldıramıyor. Güçler ayrılığından, çoğulculuktan, hukukun üstünlüğünden, demokratik haklardan uzaklaşma sermaye hareketleri kanalıyla ekonomiye yansıyor. Bunun nişanesi de döviz kurunda durmak bilmeyen yükselme...

Enflasyondaki yükseliş şaşırtıcı sayılmamalı Prof. Dr. Deniz Gökçe / Akşam

Aralık enflasyonu beklentilerin üzerinde gerçekleşti ve yıl sonu enflasyonu kasıma göre 1,5 puan yükselerek yüzde 8,5 seviyesinde geldi. Böylece Temmuz-Kasım arasında enflasyonda görülen düşüş trendi de sona ermiş oldu. Enflasyon hedefi yüzde 5 olduğundan Merkez Bankası yine hedefinin tutmaması ile ilgili açıklayıcı bir

mektup yazacak. Aralık ayında tüketici fiyatları ortalama yüzde 1,6 arttı. Geçen yılın aynı ayında bu oran yüzde 0,2 (yani binde 2) olduğundan yıllık enflasyonda 1,5 puanlık bir yükseliş gerçekleşti. Aslında, TL'deki hızlı değer kaybı sonunda yıllık enflasyondaki bu yükseliş şaşırtıcı sayılmamalı. Gerek üretici fiyatları gerekse çekirdek enflasyon verileri böyle bir yükselişi önceden haber veriyordu.

Enflasyonda yükselişe neden olan üçüncü önemli faktör alkol ve tütün mamulleri grubunda son vergi, zam ve fiyat ayarlamaları sonucunda görülen artışlar oldu.

Enflasyonun 2017'deki görünümüne bakacak olursak, olumsuz faktörler daha ağır basıyor. Öncelikle TL'de son dönemde yaşanan hızlı değer kaybının doğrudan ve gecikmeli etkileri 2017 yılında hissedilecek ve enflasyonu yukarıya çekecek. IMF tarafından derlenen küresel gıda ve enerji fiyatlarındaki trend göz önüne alındığında, önümüzdeki dönemde hem enerji fiyatlarından hem de gıda fiyatlarından enflasyona yukarı yönlü bir baskı gelecek.

Son olarak, çekirdek enflasyon göstergelerinde Aralık'ta ibre yeniden yukarıya döndü. Üretici fiyatlarında zaten kasımda yıllık enflasyon yüzde 2,8'den 6,4'e hızlı bir şekilde yükselmişti. Aralık'ta bu yükseliş devam etti ve üretici fiyatları enflasyonu yılı yüzde 9,9 seviyesinden kapattı. Çekir-

dek enflasyon göstergelerine baktığımızda, özel kapsamlı TÜFE göstergelerinin tamamında Aralık ayında yükseliş gerçekleşti. TCMB tarafından yakından takip edilen H ve I endekslerinde yıllık enflasyon sırasıyla yüzde 7,3 ve 7,5'e yükseldi. Bu da yüzde 5 olan enflasyon hedefiyle karşılaştırıldığında oldukça tedirgin edici bir seviye. İç talepteki gelişmelere bağlı olarak enflasyonun önümüzdeki birkaç ay içinde daha da artması sürpriz olmayacak.

Kriz ve sonuçları

Prof. Dr. Hurşit Güneş / Cumhuriyet

Kriz siyasal alanda olsun, ekonomik alanda olsun (enformasyonun bozulması nedeniyle) karar alma yetisinin ortadan kalktığı ya da irrasyonel davranışların egemenleştiği, böylece sistemik dengenin yitirildiği durumu ifade eder. Krizde birbirini izleyen ekonomik daralmalar vardır. Fiyat dengeleri kimi zaman aşağı, kimi zaman da yukarı

çalkalanır. Paraya güven hızla düşer ve likidite sıkışıklığı yaşanır. Ama tabii krizin en önemli sonucu ekonomik çöküş ve patlayan işsizliktir. Birçokları 1994 yahut 2001'de olduğu gibi, kamu borcu ve bankacılık kesimi üzerinden kaynaklanan bir kriz olasılığını değerlendiriyor. Oysa artık bütçe ve kamu borç dengesi daha farklı bir noktada... Faizler, geçmiş dönemlere göre, serbest ve kur sistemi de esnek. Bütün bunlar bir "malî" kriz olasılığını elbette azaltıyor.

Devalüasyon ve yapısal reform

Prof. Dr. Ege Cansen / Sözcü

Sabit döviz kuru (Fixed Exchange Rate) rejiminde "resmi" döviz fiyatını, o ülkenin Merkez Bankası belirler. Ancak sabit döviz kuru (yani fiyatı) rejimlerinde, resmi kurun yanında mutlaka bir de "Serbest Borsa" (karaborsa diye okuyun) döviz fiyatı bulunur. Dolayısıyla sabit kur rejimlerinde "dolar kaç para" sorusu, resmi kur şu kadar, serbest piyasada bu kadar diye iki fiyatla yanıtlanır.

Devalüasyonlar, kural olarak önce milli gelir düşüşüne sonra da artışına sebep olur. Halen yaşamakta olduğumuz ve henüz ateşi geçmemiş

devalüasyonun da böyle bir etkisi olacaktır. Devalüasyonların en büyük tehlikesi “devalüasyon-faiz-enflasyon” sarmalına dönüşmesidir. Bugün için böyle bir tehlike gözüküyor. Ama bir sarmal oluşması da, hem faizlerin hem de enflasyonun belli oranda artması kaçınılmazdır.

2012 yılından sonra Türk ekonomisinde paradigma değişikliği olmuştur. Eski paradigma “yüksek faiz-düşük kur” idi. Yenisi “yüksek kur-düşük faiz” dir. Bu değişikliğin amacı da “cari açık/ milli gelir” oranını düşürmektir. Aslında bu, Türk ekonomisinde yapılacak en ciddi “yapısal reform”dur. Tüketime değil üretime, iç piyasaya değil ihracata dayalı büyüme isteyenlere sesleniyorum. Hem “yüksek katma değerli ürün ihraç eder hale gelelim” hem de “döviz fiyatları artmasın” demek cahillik değilse samimiyetsizliktir. Gelelim durum değerlemesine. 2015 takvim yılında (yarım Euro artı yarım Dolar) hesabıyla devalüasyon yüzde 16, 2016’da ise yüzde 19 gerçekleşmiş. Yani devalüasyon, enflasyonun iki katı olmuş. Buna yapısal reform için gerekli kur düzeltmeleri diye bakılabilir. Son iki haftada ise devalüasyon yüzde 8’e varmış. İşte bu olmadı. Demek ki; TL’den ve Türkiye’den kaçış var.

Çözüm aradığımız sorular

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl / Yeni Şafak

Üretimi neden artıramıyoruz? Üretimimiz arttığında, cari açık tehdidiyle karşılaşmaktan nasıl kurtulacağız? Enerji maliyetleri, bizi yüksek üretimde fren yapmaya zorlarken, bu

ikilemi nasıl çözeceğiz? Düşük tasarruf düzeyini neden artıramıyoruz? Kredi derecelendirme kuruluşlarının not baskısını nasıl bertaraf ederiz?

Tüm bu soruların cevabı verildiğinde, ülke ekonomisi de asıl hak ettiği yere, yani gelişmiş ekonomiler kategorisine taşınmış olacak. Dolayısıyla, bu soruların ve sorunların artık, atacağımız adımlarla ve uygulanacak politikalarla ortadan kaldırılması ya da azaltılması gerekiyor.

Ekonomide bahsettiğimiz bu problemleri çözmemeyip, bu problemlerin sebep olduğu yükü taşımaya devam edersek, enerjimizi asıl ekonomik gündeme değil, önümüze konulan gündeme, yani spekülasyon hareketleri bertaraf etmeye harcayacağız. Son aşamada da, bu sorunları bahane ederek Türkiye’yi not baskısıyla tehdit eden kredi derecelendirme kuruluşlarıyla, algı operasyonlarında

beceri kazanmış finans çevreleriyle muhatap olacağız.

Kredi derecelendirme kuruluşlarının bu kadar gündemde olduğu, ekonomisinin bu denli baskı altında olduğu ve tehdit edildiği hangi ülke var Türkiye’den başka?

Ekonomi için yeni bir başlangıç

2013’ten bu yana sistematik bir şekilde uygulanan ekonomik kaos oluşturma oyununun, tekrar sahnelenmemesi için, yeni Anayasa büyük bir fırsat sunuyor. Dolayısıyla, Anayasa değişikliği yeni bir yönetim sistemine geçişle birlikte, ekonomik alanı bu tarz girişimlere karşı güçlendirecek, hatta ekonominin sahasını vesalet odaklarına kapatacak.

MET

GAYRİMENKUL

Muhittin Etçioğlu

A.O.S.B.'deki Danışmanınız

10030 Sk. E Blok No:103 (SGK Üstü)
A.O.S.B. Çiğli - İZMİR

www.metgayrimenkul.com

e-mail: info@metgayrimenkul.com

Tel: **0232 328 36 06**

Fax: 0232 328 36 04

Gsm: 0532 739 69 12

0532 267 37 55

MET GAYRİMENKUL
Kiralık
328 36 06

MET GAYRİMENKUL
Satılık
328 36 06

MET GAYRİMENKUL
Kiralık
328 36 06

MET GAYRİMENKUL
Satılık
328 36 06

www.metgayrimenkul.com

Sanayide büyüme iyi ama yetersiz

Sanayi üretimi 2016 Kasım ayı itibariyle yıllık bazda yüzde 4,6 oranında arttı. Bu artış beklentilerin bir miktar üzerindeydi. Ancak Eylül ve Ekim aylarındaki düşük büyüme oranları göz önüne alındığında çok güçlü bir üretimi temposundan bahsetmek zor. Sanayi üretimi Eylül'de yüzde 4,2 oranında azaldıktan sonra Ekim'de yüzde 0,2 (yani binde 2) oranında artmıştı. Son 3 aylık ortalamada sanayi üretimi artışı oranı hala yüzde 0,3 seviyesinde.

TÜİK tarafından mevsimselliğe ve tatil günlerine göre düzeltilen sanayi üretim endeksinde Kasım'da bir önceki aya göre bir değişiklik olmadı. Ancak mevsimselliğe göre düzeltilmiş endeksin aydan aya büyük oynamalar göstermesi uzun vadeli analizleri zorlaştırıyor. Düzeltilmiş endeksin son 3 aylık genel trendine baktığımızda, 2016'nın Eylül-Ekim-Kasım döneminde üretim temposunun yüzde 2 arttığını görüyoruz. Bu oran üçüncü çeyrekte eksi yüzde 2,8 seviyesinde idi. Sanayi üretiminde genel temponun 2016 Mayıs-Eylül döneminde negatif seyrettiğini, Ekim'den itibaren pozitifte döndüğünü ekleyelim.

Diğer yandan imalat sanayi kapasite kullanımında son birkaç aydır göreceli de olsa bir artış söz konusu. Bu artışlar da sanayi üretiminde

toparlanmanın Aralık'ta ve hatta bu yılın ilk çeyreğinde de devam edebileceğine işaret ediyor.

Sanayi üretiminde Kasım ayında beklenenden yüksek büyüme performansı, 2016'nın son çeyreğinde büyüme oranının yeniden pozitifte dönmesi açısından olumlu bir gelişme. Ancak bu temponun Aralık'ta ve 2017'nin ilk çeyreğinde devam edip etmediği veya edip etmeyeceği henüz bilinmiyor.

Kapasite kullanımından kısmen olumlu işaretler gelse de, gerek döviz kuru tarafından gelen baskılar, gerekse üreticiyi etkileyen enerji kesintileri sonucu belirleyici olacaktır.

Bütçede rekor açık

Aralık'ta bütçe açığı geçen yılın aynı dönemine göre 9 milyar artışla 27 milyar liraya çıktı. Maliye Bakanı Ağbal, düzenlediği basın toplantısındaki değerlendirmesinde her Aralık'ta açığın yüksek çıktığını belirtti.

Bütçe Aralık ayında rekor seviyede açık verdi. Aralık 2015'te 18 milyar lira olan açık, Aralık 2016'da 27 milyar liraya çıktı. Maliye Bakanı Naci Ağbal, 2016 yılı merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin basın toplantısı düzenledi. 2016 yılında bütçe açığının milli gelire oranının yüzde 1 civarında gerçekleşmesini beklediklerini belirten Ağbal, "Böylece son 6 yıldır bütçe açığımızın milli gelire oranını sürekli bir şekilde yüzde 1'ler seviyesinde tuttuk. Merkezi yönetim bütçesinde elde ettiğimiz bu düşük oranlı bütçe dengesi tabi ki devlet bütçe dengesine de olumlu bir şekilde yansıyacak" dedi.

Naci Ağbal'ın değerlendirmelerinden öne çıkanlar özetle şöyle:

- Aralık'ta bütçe gelirleri 45,8 milyar lira, bütçe giderleri 73 milyar lira, faiz hariç bütçe giderleri 71,2 milyar lira, vergi gelirleri 39,6 milyar lira, bütçe açığı da 27 milyar lira oldu.

- 2016'nın tamamında bütçe gelirleri 554,4 milyar lira, bütçe giderleri 583,7 milyar lira olarak gerçekleşti. Aynı dönemde faiz hariç giderler 533,4 milyar lira, faiz giderleri 50,2 milyar lira, vergi gelirleri 458,7 milyar lira, bütçe açığı da 29,3 milyar lira oldu.

- Bütçe giderleri hedefe göre 13,2 milyar lira, bütçe gelirleri ise hedefe göre 13,6 milyar lira daha fazla gerçekleşti. Sene başın-

Vergi ve prim borcu dört ay ertelendi

Prim ve vergi borçlarının taksitlerinin ödemesi dört ay ertelendi. Muhalefet anayasaya referandumu için borçların ertelendiğini öne sürdü. Maliye Bakanı, bazı vatandaşların borçlarını ödeyemediğini o yüzden ertelemeye gidildiğini söyledi. Vatandaş borcunu ödemeye Mayıs'ta tekrar başlayabilecek.

da 29,7 milyar lira olarak öngörülen bütçe açığı, 2016 yılı başlangıç hedefinin 430 milyon lira altında gerçekleşti.

- Geçen yıl bütçede gelir hedefi 540,8 milyar lira olarak belirlendi. Orta Vadeli Program'da (OVP) yer alan revize hedef ise 546,5 milyar lira oldu. Bütçe gelir gerçekleşmesi başlangıç hedefine göre 13,6 milyar lira daha fazla gerçekleşti.

- Vergi gelirleri tahsilatı bir önceki yıla göre yüzde 12,5 artarak 458,7

milyar lira oldu. Vergi gelirlerine ilişkin bütçe hedeflerine ulaşmada en önemli katkı vergi alacaklarının yeniden yapılandırılmasından geldi. Yapılandırmadan 2016 sonu itibarıyla 13,7 milyar lira gelir elde edildi.

Türkiye, 163,3 milyar dolar dış borç ödeyecek

Türkiye’de kamu ve özel sektörün Kasım ayı sonu itibarıyla bir yıl içinde ödemesi gereken dış borç tutarı 163,3 milyar dolar düzeyine ulaştı. Borçlu bazında kamu yüzde 15,5, özel sektör ise yüzde 84 paya sahip.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın verilerine göre, Kasım sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 163,3 milyar doları düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu borç stokunun 19,0 milyar dolarlık bölümü, Türkiye’de yerleşik bankaların ve özel sektörün, yurtdışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluşuyor. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün yüzde 15,5, Merkez Bankası’nın yüzde 0,5 ve özel sektörün de yüzde 84,0 paya sahip olduğu belirlendi.

Banka dışı sektörlerin kısa vadeli dış borçları artışta

Merkez Bankası verilerine göre, Kasım sonu itibarıyla, kısa vadeli olarak alınan dış borçlar ise 100 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku yüzde 6,9 azalarak 60,5 milyar dolara gerilerken,

banka dışı sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku yüzde 8,0 artarak 40,2 milyar dolara çıktı.

Bankaların yurtdışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2015 yıl sonuna göre yüzde 30,6 azalışla 15,8 milyar dolara, yurtdışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı yüzde 5,0 azalarak 14,5 milyar dolara indi.

Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2015 yıl sonuna göre yüzde 6,5 artışla 31,4 milyar dolara çıktı.

Kamunun kısa vadeli dış borçları arttı

Borçlu bazında incelendiğinde, çoğunluğu kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2015 yıl sonuna göre yüzde 15,3 artarak 16,8 milyar dolara çıkarken, özel sektörün kısa vadeli dış borcu yüzde 4,2 azalarak 83,9 milyar dolara geriledi.

Kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu yüzde 51’i dolar, yüzde 30,6’sı Euro, yüzde 15,6’sı TL ve yüzde 2,8’i diğer döviz cinslerinden oluştu.

Nakit krediler yüzde 17 arttı

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi'nin yayınladığı aylık verilere göre, merkez üyesi kuruluşlar tarafından kullanılan nakit krediler 2016 yılı Kasım ayı itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17 artarak 1 trilyon 814 milyar lira oldu.

Bir önceki aya göre artış yüzde 5 seviyesinde gerçekleşti. Nakit kredilerin 1 trilyon 725 milyar lirası bankalar, 39 milyar lirası finansal kiralama şirketleri, 27 milyar lirası finansman şirketleri, 22 milyar lirası faktoring şirketleri tarafından kullanıldı. Tasfiye olunacak alacaklar Kasım 2016 itibarıyla bir önceki yılın aynı dö-

(yüzde 11,7) takip etti. Elektrik, gaz ve su kaynakları sektörü bir yıl içerisinde yüzde 41,7'lik kredi büyüme hızıyla dikkati çekti. Krediler içinde en yüksek paya sahip imalat sanayisine sağlanan krediler ise son bir yıl içerisinde yüzde 10,3 arttı. Bu dönemde tahsili gecikmiş alacak oranı en yüksek olan sektör yüzde 4,6 ile toptan ve perakende sektörü olurken, bunu yüzde 4,2 ile inşaat sektörü izledi.

Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'nin 2016

nemine göre yüzde 33 artarak 67 milyar lira oldu. Aynı dönemdeki tasfiye olunacak alacak oranı yüzde 3,1den yüzde 3,6 seviyesine yükseldi.

Aynı dönemde tasfiye olunacak alacakların toplam nakit kredilere oranı bankalarda yüzde 3,4, faktoring şirketlerinde yüzde 7,1, finansal kiralama şirketlerinde yüzde 6,8, finansman şirketlerinde yüzde 3,8 olarak gerçekleşti.

Ticari kredilerin payı 1,3 puan arttı

Tüzel ve gerçek ticari müşterilere kullanılan ticari kredilerin toplam nakit krediler içindeki payı Kasım 2016 itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,3 puan artarak yüzde 75,2 oldu.

İmalat sanayisi yüzde 25,7 ile ticari krediler içinde en yüksek paya sahip sektör olurken, bunu perakende ticaret (yüzde 18) ve inşaat sektörü

yılı Kasım ayına ait çek bilgileri verilerine göre, yılın ilk 11 ayında, bankalara ibraz edilen çek tutarı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,3 artarak 647 milyar TL, ibraz edilen çek adedi ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,1 azalarak 19,8 milyon adet seviyesinde gerçekleşti.

11 ayda 927 bin senet protesto edildi

2016'nın 11 ayında, protesto edilen 927 bin adet senedin parasal tutarı 10,7 milyar TL oldu. Geçen yılın aynı dönemine göre ise protesto edilen senet adedi yüzde 1,7 oranında artarken, senet tutarı ise yüzde 20,7 oranında arttı. Adet olarak en fazla senedin protesto edildiği illerde, İstanbul, Ankara, İzmir, Konya ve Antalya ilk 5 sırayı teşkil etti. Tutar olarak, protesto edilen senetlerin yüzde 29'unu İstanbul, yüzde 10'unu Ankara, yüzde 7'sini İzmir, yüzde 5'ini Antalya ve yüzde 4'ünü Gaziantep oluşturdu. Tutar olarak senetlerin en az protesto edildiği iller Bayburt, Siirt ve Tunceli oldu.

Beklenen sicil affı TBMM'den geçti

Yeni torba kanun TBMM'den geçti. Esnafın dikkatle beklediği sicil affı Meclis'ten geçerken 30 yıldan fazla çalışan emeklilere ikramiye verilecek. Merkez Bankası'nın faiz kararları yılda 8 kez duyurulacak.

İşletmeler, yatırımcılar ve ihracatçılara vergisel teşvikler getiren, memurların emekli ikramiyesine yönelik düzenleme yapan, borç yapılandırmasında süreyi kaçıranlara yeni imkanlar sağlayan Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi.

Beklenen 'kara liste' affı

Kullandığı nakdi ve gayrinakdi kredilerinin anapara, faiz veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi'ne bildirilen kişiler ve kredi müşterileri, söz konusu borçlarını düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde tamamını ödemeleri veya yeniden yapılandırmaları halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtlar dikkate alınmayabilecek. Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların bu kapsamda mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullanılması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmayacak.

30 yıl üzerine ek ikramiye

Kanunla, emekli ikramiyesine esas hizmet süresinin hesabındaki 30 yıllık üst sınırın Ana-

yasa Mahkemesi'nce iptali üzerine ortaya çıkan sorunun giderilmesi amacıyla düzenleme yapılıyor. Düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 30 seneden fazla emekli ikramiyesine müstahak hizmet süreleri bulunmasına rağmen 30 tam hizmet yılı üzerinden emekli ikramiyesi ödenenlere, 30 yılı aşan her tam hizmet yılı için 50 liradan aşağı olmamak üzere, görevlerinden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylık unsurları üzerinden aylıklarının başlangıç tarihindeki katsayılar ve emekli ikramiyesi ödenmesine esas hükümler dikkate alınarak tahakkuk ettirilecek emekli ikramiyesinin, kendilerinin veya hak sahiplerinin yasanın yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir yıl içinde başvuruda bulunmaları şartıyla 7 bin 500 liraya kadar olan kısmı başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde, varsa kalan kısmı ise ilk ödeme tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle takip eden yılın aynı ayı içinde ödenecek.

Faiz kararı yılda 8 kez duyurulacak

Ayda en az bir kez toplanan Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, yılda en az 8 kez toplanacak. Para Politikası Kurulu toplantıları, başkanın çağrısı üzerine yapılacaktır.

Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının uygulanmasında, el koyma işlemi bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilerek de olabilecek. Şerhten sonra kamuya geçme işlemlerine devam edilecek.

Orta sınıf krizi yaklaşıyor

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Lagarde, artan eşitsizlik nedeniyle 'orta sınıf krizinin' yaklaştığını 3 yıl önce Davos'ta dile getirdiğini ama IMF ekonomistlerinin bile kendisini ciddiye almadığını söyledi.

Isviçre'nin Davos kasabasındaki Dünya Ekonomik Forumu'nun ikinci gününe damgasını, "Orta sınıf krizi nasıl çözülür" sorusu vurdu. Bu soruya yanıt aranan oturumda konuşan Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, dünya genelinde orta sınıftaki kişi sayısının oranının 10 yılda yüzde 7'den yüzde 13'e çıktığını, ancak en büyük ekonomi olan ABD'de yüzde 60'lardan yüzde 50'lere gerilediğini ve zengin-fakir uçurumunun arttığını belirtti.

Lagarde, 3 yıl önceki Davos Zirvesi'nde artan eşitsizliğe karşı yaptığı uyarılara kendi kuruluşu içindeki ekonomistlerin bile kulak asmadığını belirterek, küreselleşme karşıtlığının ABD'deki başkanlık seçiminde Donald Trump'ın zaferine, İngiltere'deki referandumda Avrupa Birliği'nden çıkış (Brexit) kararı alınmasına yol açmasının şaşırtıcı olmadığını ima etti. Lagarde, 2013'te aynı yerde şu sözleri sarf etmişti: "Kesinlikle emin olabilirsiniz ki uluslar; kendi sınırları arkasına saklanma, korumacılığa yönelme, çıkar gruplarını dinleme gibi doğal eğilimlerine geri dönecektir. Ulusal önceliklerini bir yana bırakmayı unutacaklardır."

Yardım kuruluşu Oxfam'ın, en zengin 8 kişinin dünyanın en yoksul yüzde 50'si kadar servete sahip olduğu tespitini hatırlatan Lagarde, buna rağmen küreselleşme ve gelişmeye sırt dönmenin yanlış olacağını söyledi.

ABD'de Bill Clinton döneminde Hazi-

ne Bakanlığı, Barack Obama döneminde ise Ekonomi Başkanışmanlığı yapan Harvard Üniversitesi'nden Prof. Larry Summers ise gelişmiş ülkelerdeki "merkez halkların", hükümetlerin kendilerinin yerine gelişmekte olan ülkeleri, göçmenleri ve daha önceleri baskıya uğrayan azınlık gruplarını önemsemediği duygusuna kapıldığını belirterek şöyle dedi: "İşitilmediklerini hissediyorlar ve bunu Brexit oylamasında, İtalya'daki referandumda ve ABD'deki seçimde ifade ettiler." Oturumun kapanış konuşmasını yapan İtalya Maliye Bakanı Pier Carlo Padoan ise, orta direği yeniden kazanmak için önerilerini sıraladı. Padoan, "Popülistleri ciddiye almalıyız, onları 'kötü kişiler' olarak resmetmemeliyiz. Onlar, kaygıları olan iyi kişiler" dedi.

Yellen: Kısa vadede ciddi bir engel yok

Amerikan Merkez Bankası (FED) Başkanı Janet Yellen, ABD ekonomisinin iyi bir performans gösterdiğini ve kısa vadede ciddi bir engelle karşı karşıya olmadığını söylerken, istihdam piyasasının da oldukça güçlü olduğunu belirtti.

Eğitimciler ile bir toplantıda bir araya gelen Yellen, "Kısa vadede çok önemli engeller olduğunu söyleyemem. Ekonominin oldukça iyi bir performans gösterdiğini düşünüyorum" diyerek, endişelerinin daha çok gelir adaletsizliği ve işçi üretimindeki zayıf büyüme gibi uzun vadeli konular olduğunu ifade etti.

İthalat yapımızda değişim şart

Ülkemizin; büyümesi, istihdam yaratabilmesi ve yaşam kalitesini arttırabilmesi için üreten bir ekonomik sisteme kavuşturulması şart. Ancak hammadde ve ara malındaki dışa bağımlılık, cari açığa neden oluyor.

Türkiye bugün ciddi bir ekonomik paradoks içindedir.

Ülkemizin; büyümesi, artan nüfusuna istihdam yaratabilmesi ve yaşam kalitesini arttırabilmesi için üreten bir ekonomik sisteme kavuşturulması şarttır. Ancak, üretimi gerçekleştirmek için gereken hammadde ve ara malındaki dışa bağımlılık beraberinde cari açık sorununu getirmektedir.

Bugünkü üretim yapımız içinde daha çok üretmek, daha çok iş yaratmak zorunda olduğumuz gerçeği yanında bu üretim için ithalatımızı da arttırmak zarureti ile beraber gelmektedir.

Yıllardır değişmeyen bir biçimde ithalatımızın yüzde 70'i civarındaki bir miktarı aramalı ve hammadde ithalatı oluşturmaktadır. Yani üretmek için ithalat yapmak zorundayız.

2005'ten bugüne sanayi üretim endeksi ile aramalı ithalatı endeksi yüzde 90'a yaklaşan bir korelasyon içindedir.

İthalatımızın üzerine eklenen katma değer ile ihracat dönüştürülmesinde ise Ar-Ge ve inovasyon

konusundaki eksiklerimizden kaynaklanan eksik katma değer problemimiz ortadadır. Yani, ihracatımız ithalatımızdaki kaybımızı karşılar duruma gelememiştir.

İhracatımızın ithalatımızı karşılama oranı da yüzde 70'lerde dolanmaktadır.

Ayrıca ithalat rakamlarını incelerken sadece aramalı ve hammaddeye de odaklanmak bizi üretim planlamamız ve stratejilerimiz oluşturmamız konusunda yanıltır. Neden dersenez;

Tüketim malları da ithalatımızın yüzde 15'lerine yaklaşmaktadır. Yani insanımızın değişen ve gelişen ihtiyaçlarını yerli üretimle karşılama gücümüz yeterli değildir.

Ülkemiz için doğru bir üretim sentezi oluşturmalı ve tüketicimizin tercihlerini doğru değerlendirerek ve bilinçlendirerek üretim yapımızı destekler politikalar üretmek zorundayız.

Doğru ürünleri doğru üretim modelleri ile üretmeliyiz. Üretimimizi arttırmak yetmez, üretimimizin katma değeri yüksek, teknolojik altyapının ortaya

çıkardığı ürünler olmasını sağlamalıyız.

Sanayi stratejimizin cari açığın nedenlerinin yapısal değişimle ortadan kaldırmaya odaklanılması gereklidir.

Bu ihtiyaç son dönemde Türkiye'nin mücadele ettiği yüksek kur savaşında iyice artmıştır. İthalatı kontrol altında tutamadığımız ve hatta geriye çekemediğimiz anda kurların bize getireceği maliyetler daha da artacaktır.

Artan maliyetleri sanayimizin rekabet gücünü olumsuz etkileyecek, rekabet gücünü yitirecek sanayimiz zaten durgun olan iç ve dış pazarlarda çok zorlanacaktır.

Ekonomik gerçeklerin yaratacağı domino etkisinin zaten kırılgan olan sosyo-kültürel ve siyasi ortamımızı da gerektirir. Oluşan gerginlikler risk primimizi arttıracak, artan risk primi maliyetleri nedeniyle ile ülkemizde iş ve yatırım yapma ortamı zayıflayacaktır.

Öyleyse yola baştan başlayıp eskiden üretip sonra ithalatı daha cazip geldiği için üretmeyi bıraktığımız ara mallarını tekrar üretmeye, üretmediklerimizi üretmenin yollarını bulmaya başlamalıyız. Bu üretimleri de Ar-Ge ve inovasyo-

na dayalı üretim modellerini uygulayarak gerçekleştirmeliyiz.

Bu gerçekleri rakam bazında irdelemek için bazı verileri paylaşmak isterim.

İthalatın sektörel dağılımın 2015-2016 değişimine baktığımızda; madencilik sektöründe dışa bağımlılığın yüzde 7 dolaylarında, tütün ürünlerinde yüzde 24 dolaylarında, kağıt ve kağıt ürünlerinde yüzde 2 dolaylarında, plastik ve kauçuk ürünlerinde yüzde 4 dolaylarında, metal eşya sanayisinde yüzde 20 dolaylarında, başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlarda yüzde 5 dolaylarında, motorlu kara taşıtı ve römorklarda yüzde 3 dolaylarında bir ithalat artışı söz konusu olduğunu görüyoruz.

İthalatın mal gruplarına göre 2015-2016 yılları arasındaki değişimine baktığımızda; sermaye mallarında taşımacılık araçları hariç sermaye mallarında yüzde 4 yakın bir artış, sanayi ile ilgili taşımacılık araç ve gereçlerinde yüzde 11 dolaylarında bir artış görmekteyiz.

Ara mallarda ise; yatırım mallarının aksam ve parçalarında yüzde 20'ye yaklaşan bir artış, taşımacılık araçlarının aksam ve parçalarında yüzde 9 dolaylarında bir artış görmekteyiz.

Tüketim mallarında ise; binek otomobillerde yüzde 10, esaslı yiyecek ve içecek olan işlenmemiş mallarda yüzde 11 artış gözükmemektedir.

Bize en detaylı bilgi resmi verecek olan fasıllara göre ithalatımızın 2015 ilk yarısı ile 2016 ilk yarısı arasındaki değişimine baktığımızda ise Tablo 1'deki verileri görmekteyiz.

Tabi bu verilere bakarken ülkemizde Temmuz ayında yaşanan hain darbe girişiminin etkilerini ve alçak terör saldırılarının yarattığı ortamı da asla aklımızdan çıkarmadan değerlendirme yapmamız gerektiğini de vurgulamalıyız.

Genel ithalatımızda yüzde 6,7'lik bir azalma görülse de canlı hayvan ithalatımız yüzde 198, canlı bitki ve çiçekçilik müstahzarları yüzde 13, yenilen sebzeler yüzde 11, yenilen meyveler yüzde 12, değirmencilik ürünleri yüzde 8, laklar, bitkisel özler yüzde 13, şeker ve şeker mamulleri yüzde 61, hazır hayvan gıdaları, gıda sanayi döküntüleri yüzde 11, tütün ve tütün yerine geçen ürünler yüzde 17, kükürt, alçı, çimento ürünleri yüzde 6, gübreler yüzde 5,5, sabunlar ve yıkama maddeleri yüzde 1, muhtelif kimyasal maddeler yüzde 2, odun lifi, selülozik maddeler, hurdalar yüzde 10, ipek yüzde 14, pamuk, pamuk ipliği pamuklu mensucat yüzde 12, dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler yüzde 6, özel dokunmuş mensucat, dantela, duvar halıları, işlemeler yüzde 14, emdirilmiş sıvanmış kaplanmış mensucat ve bunlardan teknik eşyalar yüzde 3, örme eşya yüzde 4, cam ve cam eşya yüzde 2, kıymetli taş ve metaller yüzde 55, demir ve çelikte eşya yüzde 23, kurşun ve

Tablo 1: TOPLAM İMALATTA YÜZDE 76,5

İkili Sektörlere Göre Kapasite Kullanım Oranı (Ağırlıklı Ortalama - %)

SEKTÖR KODLARI	SEKTÖRLER (Nace Rev.2)	Yıllar	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
	Toplam İmalat	2015	73,7	72,8	72,4	74,1	74,9	75,1	75,9	74,8	75,9	75,5	75,9	75,8
		2016	74,9	73,5	74,3	75,3	75,7	76,1	75,7	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	2015	72,1	70,3	69,3	69,7	70,3	68,6	69,8	68,7	70,9	72,3	72,5	71,9
		2016	71,8	70,3	69,9	70,1	69,7	69,4	68,2	67,4	71,1	70,4	71,5	72,2
11	İçeceklerin imalatı	2015	61,9	56,4	56,7	58,0	59,2	66,4	66,2	64,7	66,8	64,3	62,0	61,3
		2016	61,1	54,7	56,3	58,7	61,2	62,6	63,5	63,6	65,3	63,5	62,5	60,6
12	Tütün ürünleri imalatı	2015	79,7	68,4	72,8	72,9	73,2	75,3	74,9	72,5	79,0	81,8	74,5	83,9
		2016	73,8	74,6	83,0	78,8	78,1	83,7	78,7	80,1	80,3	75,4	75,9	77,2
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	2015	77,5	77,0	75,1	73,6	76,8	74,2	77,5	77,2	76,3	77,2	78,5	77,7
		2016	77,1	75,5	76,0	77,2	78,7	78,8	78,3	77,5	77,8	77,1	77,6	77,8
14	Giyim eşyalarının imalatı	2015	75,6	74,7	74,1	76,8	75,6	78,3	77,9	78,4	78,1	76,2	76,7	76,5
		2016	77,1	74,9	76,6	76,2	77,1	76,4	75,8	76,1	76,3	74,0	75,3	76,4
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	2015	64,4	61,6	57,2	58,4	58,1	57,6	60,5	62,0	63,4	61,3	59,8	59,7
		2016	62,4	58,3	60,6	60,5	62,2	61,1	60,9	62,0	61,2	60,5	57,4	55,8
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2015	76,5	75,8	75,1	77,2	80,3	79,8	79,9	80,9	80,8	79,5	80,4	79,3
		2016	79,7	77,8	77,4	78,2	78,4	80,1	80,2	80,9	79,2	79,8	81,8	80,3
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	2015	80,7	81,9	81,9	83,4	82,2	83,3	82,7	83,6	82,5	82,4	83,7	83,9
		2016	82,5	83,5	83,8	83,9	85,3	85,0	84,5	84,2	84,4	84,7	85,3	85,4
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	2015	64,8	65,7	64,5	65,2	66,1	67,2	65,5	65,3	66,0	67,0	62,6	62,0
		2016	61,8	65,2	66,2	65,1	66,4	66,0	64,7	64,2	68,2	66,6	65,7	63,7
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2015	69,4	72,4	72,2	88,9	85,0	89,0	92,5	89,1	88,9	89,0	88,7	89,2
		2016	88,6	88,4	81,6	80,6	79,9	85,7	86,2	85,8	86,1	86,3	86,2	86,1
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2015	76,8	78,5	74,7	76,7	75,8	78,8	78,1	76,2	75,4	75,4	72,6	73,5
		2016	72,5	74,4	75,0	74,6	73,0	71,6	73,5	70,2	76,2	74,8	72,1	72,8
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2015	77,5	72,8	72,6	75,1	75,2	76,2	76,0	75,4	75,5	76,0	75,3	74,7
		2016	74,9	73,2	73,8	72,8	75,9	75,6	74,7	71,2	74,1	72,3	74,1	74,3
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2015	71,8	72,0	71,3	71,8	73,1	73,9	72,8	72,2	73,9	72,9	74,1	73,4
		2016	70,0	68,6	70,5	72,7	73,3	72,9	72,2	72,8	73,9	72,6	72,8	72,8
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2015	74,7	72,1	71,3	74,8	77,8	78,1	78,1	75,9	77,5	76,2	77,8	78,1
		2016	76,7	73,2	75,8	77,6	78,3	77,5	77,3	76,7	78,1	77,0	77,8	78,4
24	Ana metal sanayii	2015	74,2	74,0	72,0	74,4	75,8	75,7	75,8	74,2	75,5	73,6	74,9	74,3
		2016	74,9	74,3	74,0	75,6	76,3	76,9	74,4	76,2	76,9	76,5	76,4	75,3
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (Makine ve teçhizat hariç)	2015	72,4	71,6	71,4	71,5	71,5	71,9	72,2	72,5	72,3	71,6	71,6	71,5
		2016	71,2	70,9	71,2	71,2	71,5	72,3	71,7	71,8	71,5	71,1	71,0	70,5
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2015	80,1	75,7	75,0	75,2	75,1	75,2	82,8	81,9	81,4	86,2	86,8	83,3
		2016	73,2	77,7	84,6	78,4	79,7	76,2	80,3	77,6	76,8	82,7	78,6	75,0
27	Elektrikli teçhizat imalatı	2015	71,5	71,8	75,6	75,6	76,4	77,8	78,2	75,2	77,8	76,9	76,4	77,7
		2016	76,8	74,2	72,8	74,1	74,4	76,2	77,3	77,8	79,4	82,3	81,9	80,0
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2015	76,1	76,3	77,6	78,6	78,7	76,1	79,2	79,0	78,8	77,1	78,1	77,4
		2016	75,3	77,2	78,6	80,1	80,3	79,2	79,4	78,3	77,9	75,6	73,9	78,4
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	2015	71,8	70,8	72,7	77,2	79,2	79,0	78,5	74,8	80,3	80,2	81,3	82,2
		2016	81,7	75,1	78,4	80,1	80,5	81,1	81,6	79,4	79,9	81,7	81,3	82,0
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2015	75,7	71,8	72,0	75,1	72,7	74,4	72,9	72,5	71,3	70,3	74,0	71,8
		2016	73,4	72,0	71,1	74,0	74,5	74,6	75,5	76,1	74,5	76,4	76,8	78,2
31	Mobilya imalatı	2015	70,7	70,1	70,2	71,1	71,2	73,0	72,9	73,9	74,5	74,5	73,7	73,0
		2016	70,1	69,7	69,3	70,8	71,1	71,5	72,4	71,0	73,0	72,9	72,2	71,0
32	Diğer imalatlar	2015	56,3	55,2	54,9	57,8	60,0	59,8	60,8	60,7	60,7	62,1	61,8	63,5
		2016	62,8	63,1	60,0	62,0	61,5	59,8	56,9	58,8	58,0	59,1	61,9	62,5
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	2015	66,3	64,3	67,0	63,3	65,1	61,3	73,0	70,7	71,5	71,5	72,8	73,1
		2016	72,4	71,9	69,9	70,6	68,3	69,3	63,6	64,0	62,6	66,2	67,1	64,0

Not: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı sonuçları <http://evds.tcmb.gov.tr> adresinde zaman serisi olarak yayımlanmaktadır.

Tablo 2: MAL GRUPLARINA GÖRE KAPASİTE KULLANIMI

Mal Gruplarına Göre Kapasite Kullanım Oranı (Ağırlıklı Ortalama - %)

	Yıllar	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
Toplam İmalat	2015	73,7	72,8	72,4	74,1	74,9	75,1	75,9	74,8	75,9	75,5	75,9	75,8
	2016	74,9	73,5	74,3	75,3	75,7	76,1	75,7	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5
Dayanıklı Tüketim Malları	2015	68,1	67,0	70,1	70,8	71,2	72,7	75,4	73,3	75,2	76,0	76,4	75,5
	2016	71,3	70,5	71,2	71,0	71,4	71,5	73,6	73,1	74,9	76,7	75,0	72,5
Dayanısız Tüketim Malları	2015	72,8	70,9	69,8	71,2	71,3	72,0	72,5	72,1	73,0	73,4	72,9	72,7
	2016	72,5	70,6	71,6	71,6	72,1	72,0	71,1	70,4	72,8	71,0	71,7	72,6
Tüketim Malları	2015	71,9	70,1	69,9	71,1	71,3	72,1	73,1	72,3	73,4	73,9	73,6	73,3
	2016	72,3	70,6	71,5	71,5	72,0	71,9	71,6	70,9	73,2	72,1	72,4	72,6
Gıda ve İçecekler	2015	72,2	69,2	68,6	68,9	69,2	68,6	69,6	68,2	70,9	72,6	71,6	71,8
	2016	70,9	68,7	69,4	69,6	69,2	69,5	68,0	67,4	70,9	69,7	70,7	71,2
Ara Malları	2015	75,4	74,9	73,6	74,9	76,6	76,5	77,0	75,9	76,6	75,7	76,3	76,2
	2016	75,4	74,6	75,1	76,1	76,8	76,8	76,1	76,1	77,0	76,9	76,9	76,7
Yatırım Malları	2015	73,3	72,6	73,9	75,8	76,4	75,4	76,7	75,1	77,0	76,6	77,7	77,8
	2016	76,7	74,4	76,2	77,7	77,8	77,8	77,7	76,4	76,4	76,9	76,6	77,6

kurşundan eşya yüzde 2, adi metaller bundan yapılan eşyalar yüzde 7, makinalar, mekanik cihazlar, kazanlar aksam ve parçaları yüzde 7, elektronik makine ve cihazlar aksam ve parçaları yüzde 11, motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet yüzde 2, hava taşıtları, uzay araçları aksam ve parçaları yüzde 43, oyuncaklar, spor malzemeleri yüzde 12, kalem, fırça gibi kırtasiye ürünleri yüzde 11'lik bir ithalat artışı görülmektedir.

İthalatın uluslararası standart ticaret sınıflandırılmasına göre dağılımında 2015'in ilk yarısı ile 2016'nın ilk yarısı arasındaki ithalat farklarına baktığımızda; güç üreten makinalar ve araçlarda yüzde 19, metal işleme makinalarında yüzde 15, başka yerde sınıflandırılmayan genel endüstri makinalarında yüzde 11, elektrik makine, cihaz alet vb aksam ve parçalarında yüzde 23, kara taşıtlarında yüzde 2, diğer taşıt araçlarında yüzde 29, başka yerde sınıflandırılmayan meslek, ilmi, kontrol aletleri ve cihazlarda yüzde 1 ithalat artışı görülmektedir. İthal ettiğimiz tüm kalemlere baktığımızda neredeyse ithal etmediğimiz hiçbir şey olmadığını görmekteyiz.

Diğer yandan gelin hep birlikte sektörlerimizin kapasite kullanım oranlarına bakalım... (Tablo 2)

Şimdi yaptığımız ithalat kalemlerini aklımızda tutalım. Tüm dünya ekonomisinde ve ulusal ekonomide yaşanan yavaşlamayı ve Türkiye olarak içinde bulunduğumuz sosyo-ekonomik ve jeopolitik sorunları bir başka tarafa yazalım.

Üretimde sahip olduğumuz ve kullandığımız kapasite oranlarını aklımızda tutalım, ülkemizde yüzde 12'lere dayanan işsizlik oranını görelim.

Yıllık büyüme tahminlerimizle 2023 hedeflerinin gerisine düştüğümüze dikkatimizi verelim.

Nüfusumuz var, toprağımız verimli, kullanamadığımız üretim kapasitemiz var...

Ama ithalatımız ihracatımızın önünde koşuyor. İhracatımızda ileri teknoloji ürünleri yüzde 3'lere varma gayretinden Ar-Ge ve inovasyonun GSYİ içindeki payı artıyor olsa da rakip ülkelerin gerisindeyiz. Öyleyse ihtiyacımız; doğru stratejilerle, doğru hedeflerle, doğru desteklerle, doğru insan kaynağını kullanarak, doğru üretim modelleri ile üretim ve istihdamı arttıracak ekonomik modeli yaratmaktır.

2016 ihracatına genel bir bakış

Birçok olumsuzlukların yaşandığı 2016 yılında ihracat rakamlarında da gerileme kaydedildi. Türkiye'nin ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 0,8 gerileyerek 142 milyar 610 milyon dolar oldu.

2016 yılında Türkiye'nin ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 0,8 gerileyerek 142 milyar 610 milyon dolar oldu.

Dünya Ticaret Örgütü rakamlarına göre 2016'da küresel ticaret 2009 hariç son 15 yılın en düşük büyümesini yaşadı.

2016 yılının ilk 10 ayında küresel ticaret dolar bazında yüzde 4 daraldı.

Ancak, 2015 yılında dünya ticaretinden yüzde 0,87 pay alan Türkiye, 2016 yılında bu payı yüzde 0,89'a çıkardı.

Ülke gruplarına göre ihracatımızda;

Avrupa Birliği.....% 45,5 pay

Orta Doğu Ülkeleri....% 21,1 pay

Afrika Ülkeleri.....% 8,5 pay

Bağımsız D.T..... % 6,6 pay

aldı.

2015 yılında

AB'nin ithalatındaki payımız % 1,21 iken

2016 yılında

AB'nin ithalatındaki payımız % 1,28 oldu

İHRACATÇI BİRLİKLERİMİZE GÖRE İHRACATIMIZIN DAĞILIMI

BİRLİK	Bin USD
İSTANBUL MADEN & METALLER İ.B	35.221.712
ULUDAĞ İ.B	24.526.898
İSTANBUL TEKS.KONF. İ.B	18.395.620
ORTA ANADOLU İ.B	11.033.067
EGE İ.B	10.908.664
AKDENİZ İ.B	10.011.859
GÜNEYDOĞU ANADOLU İ.B	7.778.937
İSTANBUL İ.B	6.190.268
DENİZLİ İ.B	2.148.745
DOĞU ANADOLU İ.B	1.877.181
BATI AKDENİZ İ.B	1.430.461
KARADENİZ İ.B	1.335.538
DOĞU AKDENİZ İ.B	817.220

1 MİLYAR DOLARIN ÜSTÜNDE İHRACAT YAPAN ŞEHİRLERİMİZ

	ŞEHİR	Milyar USD
1	İSTANBUL	57,42
2	BURSA	12,96
3	KOCAELİ	10,17
4	İZMİR	7,93
5	GAZİANTEP	6,26
6	ANKARA	6,24
7	MANİSA	3,77
8	DENİZLİ	2,77
9	SAKARYA	2,52
10	HATAY	1,75
11	ADANA	1,61
12	KAYSERİ	1,51
13	MERSİN	1,49
14	TRABZON	1,34
15	KONYA	1,33

2015 yılında

ABD'nin ithalatındaki payımız % 0,28 iken

2016 yılında

ABD'nin ithalatındaki payımız % 1,29 oldu.

2016 Aralık ayında ihracat oranlarımızdaki artış ve gerileme rakamları ise şöyle:

Almanya.....% 3,7 arttı

İngiltere.....% 2,8 geriledi

Irak.....% 59 arttı

İtalya.....% 12 arttı

ABD.....% 8,7 arttı

Rusya, Irak, Suriye ve Libya'da yaşananlar sonucunda ihracatımız da 3,7 milyar dolar kayıp oldu.

TL ve Sterlin'in dolara karşı kaybı, ticaretimizin dolar karşılığı değerini azalttı. 2016'da parite kaynaklı kaybın 1,5 milyar doları geçtiği düşünülüyor.

Emtia fiyatlarının düşüşünün negatif etkisi ise 2015'de 1,44 dolar/kg. ihracat iken 2016'da 1,37 dolar/kg. ihracata gelindi. Kayıp 3,5 milyar dolar.

Toplamda; 3,7 + 1,5 + 3,5 = 8,7 milyar dolar kayıp görünmektedir.

**EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞIMIZ
İLK 20 ÜLKE**

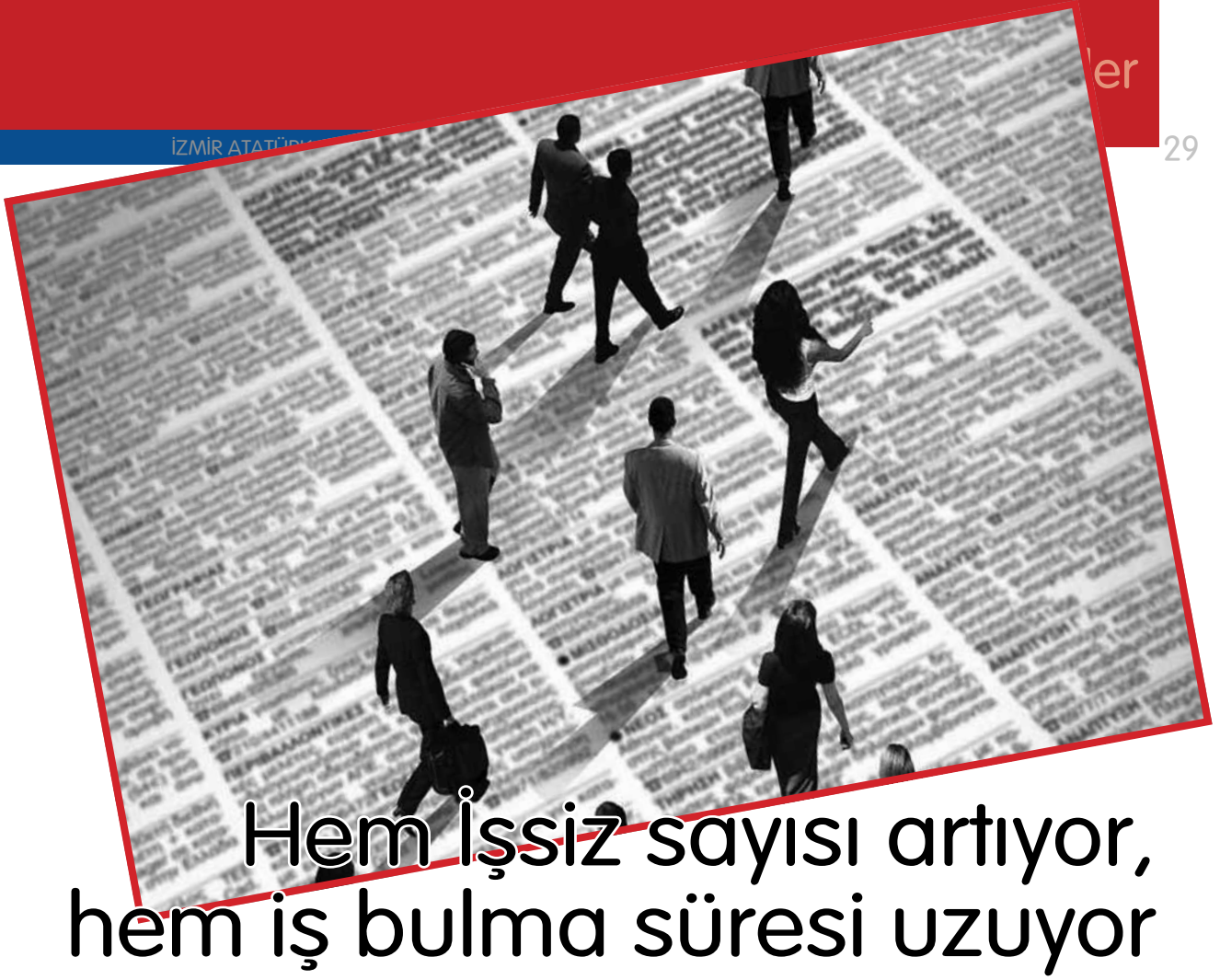
	ÜLKE	Milyar USD
1	ALMANYA	13,78
2	İNGİLTERE	8,46
3	İTALYA	7,42
4	IRAK	7,21
5	ABD	6,52
6	FRANSA	6,01
7	İSPANYA	4,99
8	İRAN	3,69
9	HOLLANDA	3,58
10	SUUDİ ARABİSTAN	3,18
11	BİRLEŞİK ARAP EMİR.	2,99
12	İSRAİL	2,95
13	MISIR	2,74
14	ROMANYA	2,68
15	POLONYA	2,67
16	BELÇİKA	2,49
17	BULGARİSTAN	2,35
18	ÇİN	2,34
19	RUSYA	1,8
20	CEZAYİR	1,74

26 SEKTÖRÜMÜZÜN 11'İNDE İHRACAT ARTIŞI YAŞANDI

	SEKTÖR	arttı %	azaldı %	Milyar USD
1	OTOMOTİV	12,94		23,89
2	HAZIR GİYİM & KONFEKSİYON	0,1		16,97
3	KİMYEVİ MADDELER & MAMULLERİ			13,93
4	ELEKTRİK & ELEKTRONİK HİZMET		4,62	9,99
5	ÇELİK			9,09
6	TEKSTİL & HAMMADDELERİ		0,95	7,87
7	HUBUBAT-BAKLIYAT-Y.TOHUMLAR	3,87		6,36
8	DEMİR VE DEMİR DİŞİ METALLER		4,52	5,95
9	MAKİNE VE AKSAMLARI		3,98	5,3
10	MOBİLYA & KAĞIT & ORMAN ÜRÜN.			4,1
11	MADENCİLİK ÜRÜNLERİ		2,79	3,79
12	İKLİMLENDİRME SANAYİ		3,51	3,51
13	ÇİMENTO-CAM-SERAMİK-TOPRAK ÜRÜN.		3,64	2,65
14	MÜCEVHER		7,4	2,45
15	FINDIK & MAMULLERİ		29,64	1,99
16	YAŞ SEBZE VE MEYVE		5,11	1,98
17	HALI		4,72	1,92
18	SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMUL.	4,33		1,89
19	SAVUNMA VE HAVACILIK SAN.	1,42		1,68
20	DERİ VE DERİ MAMULLERİ		5,74	1,39
21	MEYVE SEBZE MAMULLERİ	0,35		1,32
22	KURU MEYVE MAMULLERİ		3,14	1,3
23	TÜTÜN	10,03		1,01
24	GEMİ & YAT		5,6	970 milyon
25	ZEYTİN & ZEYTİN YAĞI	0,74		190 milyon
26	SÜS BİTKİLERİ VE MAMÜLLERİ	4,81		81,3 milyon

**İHRACATIMIZIN EN ÇOK ARTTIĞI
İLK 20 ÜLKE**

	ÜLKE	%Değişim
1	BEYAZ RUSYA	74,60
2	VİETNAM	51,47
3	ESTONYA	45,93
4	BULGARİSTAN	42,74
5	YEMEN	37,41
6	BANGLADEŞ	32,91
7	GANA	32,87
8	HİNDİSTAN	32,80
9	MOLDOVYA	31,59
10	MEKSİKA	26,23
11	ENDONEZYA	21,35
12	SENEGAL	19,83
13	NORVEÇ	19,54
14	SİRBİSTAN	18,06
15	LETONYA	17,97
16	HONG KONG	17,72
17	MACARİSTAN	16,06
18	MAKEDONYA	15,72
19	HOLLANDA	15,50
20	SLOVENYA	15,05

Hem işsiz sayısı artıyor, hem iş bulma süresi uzuyor

En son açıklanan Ekim 2016 işgücü istatistiklerine göre, işsiz sayısı bir önceki yıla oranla 500 bin kişi artarak 3 milyon 647 bin kişiye ulaştı. İş arayanların neredeyse yüzde 30'unun iş arama süresi 1 yılı geçti.

2016 yılının sonlarında rakamlara bakıldığında, 2015 yılı Ocak-Kasım aylarında yapılan işsiz kaydının 2016 yılının aynı döneminde neredeyse yüzde 35 arttığı görülüyor. Bu artışın içinde en çok dikkati çeken iki noktadan biri kadın işsizlerin sayısının yüzde 40 dolaylarında artması, diğeri ise iş arayanların neredeyse yüzde 30'unun bir yıldan daha uzun süre iş beklemesidir.

En son açıklanan 2016'nın Ekim ayına ait işgücü istatistiklerine göre, işsizlik oranının bir önceki yılın aynı dönemine göre 500 bin kişi artarak 3 milyon 647 bin kişiye ulaştığı dikkati çekiyor. Bu da işsizlik oranını yüzde 1,3 puanlık artış ile yüzde 11,8 seviyesine getirmiştir.

15-24 yaş arasını kapsayan genç işsizlik grubunda ise bu oran yüzde 1,9 puanlık artış ile yüzde 21,2 olmuştur. İşgücüne katılım oranları ise erkeklerde yüzde 72,1, kadınlarda ise yüzde 33,1'de kalmıştır.

İstihdamın ise yüzde 53,6'sı hizmet sektöründe olurken, yüzde 19,5'u tarımda, yüzde 19,4'i sanayide, yüzde 7,6'sı da inşaat ta gerçekleşmiştir.

Kayıt dışı çalışanları ya da kayıt dışı işsizleri bir kenara bırakırsak, asıl dikkat edilmesi gereken bir diğer konu olarak da karşımıza iş arayanların, iş aranma sürelerinin gittikçe uzamaya başlaması çıkıyor.

İş arayanların neredeyse yüzde 30'unun iş arama süresi 1 yılı geçmiştir. Bu rakamları iş arayanların yaklaşık yüzde 55'ini oluşturan 20-34 yaş arasındaki işsizler grubuna baktığımızda ise yüzde 30'unun 1 yıl ve fazlası, yüzde 27'sinin 6 ay ile 12 ay arası, yüzde 36'sının 1 ay ile 6 ay arası iş beklediğini, sadece yüzde 7'sinin ilk 1 ay içinde iş bulunduğunu görmekteyiz. 1 yıldan fazla iş bulamayanların yaklaşık yarısının ise ilköğretim mezunu olduğu görünmekte. Hepsi birbirinden çarpıcı ve üzücü bu rakamlardan sonra sorulacak o kadar çok soru var ki.

Nüfusumuzun istihdama katılımı neden bu kadar az? İşsizlik neden artıyor? İşsizler ordusunda kadın işsiz sayısı neden artıyor? Genç işsizliği neden bu kadar yüksek? İşsizlerimizin önemli bir bölümünün eğitim düzeyinin düşük oluşu bize ne yapmamız gerektiğini söylüyor. Hizmet sektörünün istihdam içindeki payı bu denli artarken, özellikle sanayinin istihdam payındaki düşüşü bize neler söylüyor? İşe alma ve iş bulma süreleri neden bu kadar uzuyor? Yeni iş yaratamadığımız gerçek ama acaba işsizlerimize de iş mi beğendiremiyoruz? Sosyal devlet anlayışı içinde verilen destekler, çalışabilecek durumda olan bazı nüfuslarımızı düşük ücret ve zor şartlarda çalışmaktansa evde, kahvede oturmaya mı itiyor? Emekli olmasına rağmen iş arayan insan sayımız neden bu kadar fazla?

Trump'la dünya değişir mi?

ABD'de yaşanan seçim maratonunun galibi olan Donald Trump, yaptığı açıklamalar ile dünyada büyük yankı uyandırıyor. ABD'nin yeni başkanıyla birlikte dünyadaki yerini nasıl konumlandıracağı en çok merak edilen konu.

ABD'nin 45. Başkanı seçilen Donald Trump yemin ederek resmen göreve başladı. ABD Başkanının her değişiminde olduğu gibi şimdi de dünya gündeminde Trump'lı ABD var.

ABD'nin her yeni Başkanıyla birlikte dünyadaki yerini nasıl konumlandıracağı, ulusal ve uluslararası politikalarda ne gibi şeylerin değişeceği, diğer ülkelerle ilişkilerin üzerinde etkilerinin ne olacağı çok merak edilen ve tartışılan bir konudur.

Trump'ın renkli geçmişi, kişiliği, gerek seçim döneminde, gerekse de geçmişteki farklı söylemleri, sadece ABD'yi değil tüm dünyayı o Başkan olunca neler olacak tartışmasının içinde soktu. Genel düşünce, başkanlar değişse de ABD'nin genel duruşu ve politikalarında önemli bir değişim olmayacağı olsa da, Trump'ın bazı konulardaki çizgi dışı söylemleri 'acaba' sorularını arttırıyor.

Trump, seçim çalışmalarında sık, sık Rusya Devlet Başkanı Putin'e göz kırptı. Putin'i iyi ilişkiler kurulması gereken, güçlü bir lider olarak niteledi. Rusya'nın Demokrat Parti'nin seçim çalışmalarına siber saldırıda bulunduğu ya da Trump'a şantaj kasetleri söylentileri ortalığı biraz bulandırsa da, Trump'ın dış politikasını Putin ve Merkel'e güven üzerine kuracağını belirtmesi en azından bölgesel çatışmalarda sık sık karşı ku-

tuplarda kalan ABD ile Rusya arasında dünyayı çok gelecek bir şeylerin en azından kısa vadede olmayacağı umudu verdi. Ancak, herkesin ortak kanısı ABD-Rusya ilişkilerinin Obama döneminden daha iyi bir iletişim ortamına geçeceği.

Trump'ın seçim çalışmalarında çağdışı bir yapıda kaldığını iddia ettiği NATO konusunda da neler yapacağı bir başka sorun alanı olarak görülebilir. Seçim döneminde NATO'yu çok işe yaramayan, NATO üyelerini de ABD'den faydalananlar olarak niteleyen sert eleştirilerin, göreve başladıktan sonra değişip değişmeyeceği merak ediliyor. Trump'ın bu tutumu özellikle Avrupa'da ciddi bir tedirginliğe yol açsa da, NATO'nun

işleyişinde özellikle finansmanında bazı değişiklikler yapılabileceği ama, genel vizyonu hususunda vazgeçilebilecek bir işbirliği olmadığı çok açık.

Seçim döneminde Trump tarafından ilişkileri gerginleştirilen bir başka ülke de Çin oldu. Trump'ın gerek ekonomik alanda, gerekse de Çin'in siyasi tercihleri ve dünya politikasına egemen olma gayretlerini sert bir dille eleştirdiği görüldü. Ancak, Trump, seçimi kazandıktan sonra Çin'le görüşeceğini ve her şeyin konuşularak çözülebileceğine inandığını belirterek gayet pragmatik bir yaklaşım sergiliyor.

Trump'un ilişkileri gerdiği bir başka ülke ise İran oldu. ABD ile İran arasında yapılan İran'ın Nükleer silah üretmeyeceği garantisine karşılık, yaptırımların kaldırılmasını içeren mutabakat giderayak Obama tarafından bile eleştirilince, Trump eleştiri dozunu arttırmaktan hiç çekinmedi. Elbette ABD-İran ilişkilerin sadece iki ülkenin ilişkisi olarak görmek son derece yanlış. Bu ilişkilerin durumu ve boyutu, başta Ortadoğu olmak üzere pek çok coğrafyada yan etkiler yaratabilecek niteliktedir.

Trump'ın ortalığı gerginleştirdiği bir başka alan ise Asya'daki silahlanma ve güvenlik politikaları hakkındaki fikirleri. Trump, sadece Tayvan ile ilgili sözlerinden ile değil, aynı zamanda Çin'in Güney Çin Denizi'ndeki askeri yapılanmaya yönelik sert eleştirileri var. Trump ayrıca Japonya ve Güney Kore'nin savunmalarından ABD'ye çok bel bağladıklarını, gerekirse kendi nükleer silahlarını üreterek başlarının çaresine bakmayı öğrenmeleri gerektiği söylemi ile Çin'de çok soğuk bir etki yarattı.

Trump, uluslararası ekonomik dengelere

yönelik söylemlerini hiç çekinmeden paylaştı. Çin'in dünya ekonomisinde almaya çalıştığı rolü eleştirirken, Avrupa Birliği'ne de sert eleştiriler getirdi. Ancak en ciddi tedirginlik yaratan söylemi ise, ABD'nin başta Kanada ve Meksika ile olmak üzere, ABD'nin çıkarlarına ters düştüğüne inandığı tüm serbest ticaret anlaşmalarını elden geçireceğini söylemesi oldu. ABD'de istihdam yaratmak, yatırımları tekrar ABD'ye çekmek, ticaret açığını kapatmak ve ABD'nin daha çok kazanacağı yeni anlaşmaları hedeflediğini sıralarken, kendisinin çok iyi bir iş adamı olduğunun da unutulmamasını sık, sık vurguluyor. Trump'ın dünyayı sarsan bir başka açıklaması da başkan olduktan sonra 100 gün içinde Paris İklim Sözleşmesi'ni feshedeceğini söylemesi oldu. Trump, iklim problemlerinin temelinde insanın olduğunu kabul etmediğini belirten yaklaşımı ile bu konudaki verileri kurgu olarak nitelendirdi.

Ancak, ABD'yi bağlayan sözleşmeleri seçim kürsüsünden silmekle, başkan olunca bunları yapmak arasında çok fark olduğu açık. Zaten seçildikten sonra bazı konulardaki sert söylemlerini daha kabul edilebilir cümleler ile anlatmaya çalışması da dikkat çekicidir. Trump'ın ABD içinde de pek çok tartışmaya yol açacak, pek çok proje ve düşüncesi ortada. ABD halkı bunları yaşayarak görecektir. Ancak Trump, ilginç kişiliği ve fikirleri ile renkli ama renkli olduğu kadar da gergin bir uluslararası ortam vadediyor gibi.

Ancak, ABD'nin ilk siyahi Başkanı olan Obama seçilince yeni bir dünya düzeni hayal edenlerin halini görünce Trump'ın da global düzen üzerinde ne denli değişiklik yaratabileceği bol, bol tartışılacak gibi.

%15 indirim fırsatıyla tüm aile bir arada

**3 kişi ve üzeri ailelere özel %15 indirim fırsatı
iç hat uçuşlarında sizi bekliyor.**

BİLETLEME TARİH ARALIĞI: 05 EYLÜL 2016 - 29 MART 2017
SEYAHAT TARİH ARALIĞI: 01 EKİM 2016 - 31 MART 2017

Aynı rezervasyonda alınan biletlerde, sadece aynı soyadlı yolculara indirim uygulanacaktır. İndirim sadece ekonomi sınıfı uçuşlarda geçerlidir. İndirimden faydalanmak için aynı aileden aynı soyadlı en az 3 en çok 9 kişinin olması gerekmektedir. Uçuştan en geç 2 gün öncesine kadar biletleme yapılacaktır. Ortak uçuş ve AnadoluJet uçuşlarında indirim uygulanmayacaktır. Çift soyada sahip yolcular, rezervasyon esnasında soyadı kısmına beraber seyahat edeceği ailesine ait soyadını girmek suretiyle aile indiriminden yararlanabilecektir. Aktarmalı seferlerde indirim uygulanmayacaktır. Diğer kampanyalar ve indirimlerle birleştirilemez. Sınırlı sayıda koltuk için geçerlidir. THY kampanya şartlarını değiştime hakkını saklı tutar.

**TURKISH
AIRLINES**

A STAR ALLIANCE MEMBER

DÜNYA DAHA BÜYÜK.
KEŞFET.

TURKISH
AIRLINES

NOSTALJİ ŞEHİRİ: HAVANA

TURKISHAIRLINES.COM

İAOSB yönetim organlarında görev alan sanayiciler bir araya geldi

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, ATAER Enerji A.Ş. ve İAOSB Vakfı yönetim organlarında görev yapan sanayiciler, İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş'ın ev sahipliğinde düzenlenen akşam yemeğinde bir araya geldi.

Başkan Uğurtaş, gecenin başlangıcında yaptığı konuşmada, "İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi bugün Türkiye'de örnek gösterilen, önder bir OSB ise bu bölgemizin organlarında dün ve bugün görev yapan siz değerli dostlarımızın katkı ve gayretleri ile olmuştur. Bu bölge için görev yapan her sanayici işinden, gücünden, ailesinden, özel yaşantısından fedakarlıklar yaparak bölgemizin gelişimi için ellerini taşın altına koymuş insanlardır. Bölgemizin son 30 yılda gerçekleştirdiği gelişimi göz önüne aldığımızda ne denli büyük bir hizmetin verildiği ortadadır. Bu hizmetin verilmesine katkı veren sizlere çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, bu hizmet sürecinde yaşama veda edip aramızdan ayrılan arkadaşlarımızı, ağabeylerimizi de rahmet ve şükranla anıyorum. Yine bu uzun dönem içinde zaman, zaman görevlerde bayrak yarışı anlayışı içinde değişimler yaşandı. Bu arkadaşlarımıza da görev yaptığı dönemler için ayrı, ayrı teşekkür ediyorum. Ancak teşekkürlerin en kuvvetli kısmını iki gruba ayırdım. Bu gruplardan ilki sevgili sanayici dostlarımın eşleridir. Çünkü eşlerinin gerektiğinde aile yaşantılarından fedakarlık yaparak Bölgemiz için çalışmalarına gösterdikleri destek ve

anlayış çok önemlidir. Bir diğer büyük teşekkürü bir borç bildiğim grup ise görev yaptığımız tüm yıllarda destekleri ile, güvenleri ile arkamızda duran bize güç veren değerli sanayici dostlarımızdır. Onlardan aldığımız güç ile girdiğimiz her işten alımızın akıyla çıktık. Devam çalışmalarımızın yanı sıra planladığımız projelerimiz de var. Sanayici dostlarımızdan gelen talep ve desteği de dikkate alarak hizmete devam edeceğiz" dedi.

Üretim ve istihdam sevdalısıyız

Uğurtaş konuşmasının devamında ise, "Ülkemiz zor günlerden geçmektedir. 2016 yılı pek çok yönüyle zorluklarla dolu geçmiştir. 2017 yılı için de şimdiden çok iyimser konuşmak ne yazık ki mümkün değildir. Ancak, bizler sanayiciyiz. Bizler üretme ve istihdam yaratma sevdalısıyız. Bu vizyonumuzdan asla vazgeçmeden çalışmaya devam edeceğiz. Temennimiz yeni yılda başta demokrasi ve cumhuriyetimiz olmak üzere sahip olduğumuz değerlere sahip çıkarak, sosyal bir hukuk devleti anlayışı içinde huzur ve barış içinde yaşamaktır. Burada özellikle 2016 yılında gerçekleştirilen hain ve alçak terör saldırıları ile kaybettiğimiz tüm vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum. Diliyorum ki, 2017 yılı bu acıların son bulacağı, el birliği içinde büyümeye ve gelişmeye odaklanacağımız başarılı ve güzel bir yıl olur" diye konuştu.

EBSO yeni hizmet binası yapımı için ortak komisyon toplandı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) içinde Ege Bölgesi Sanayi Odası için yapılması planlanan yeni hizmet binası için çalışmalara başlandı. İAOSB adına Başkan Hilmi Uğurtaş ve Yönetim Kurulu Üyesi Atilla Baysak ile Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) adına EBSO Yönetim Kurulu Üyeleri Muhsin Dönmez ve Eyüp Sevimli'den oluşan ortak komisyon, ilk toplantısını gerçekleştirdi.

Görüşmede, yapılacak olan binanın hem görsel hem de işlevsel olarak İzmir'e değer katan bir yapı olması konusunda görüş birliği sağlanırken, bina projesinin bir yarışma ile seçilmesine karar verildi. Toplantının ardından; yarışmaya katılacak olan mimarlık firmalarının tespit edilerek, çağrı ile yarışmaya dahil edilmeleri konusunda çalışmalara başlandı.

Toplantıyı değerlendiren İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş, son yıllarda EBSO'nun yerleşke ve işlevsellik açısından yeni bir hizmet binasına ihtiyaç duymaya başladığını hatırlatarak şunları söyledi:

"İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi olarak, EBSO'nun söz konusu ihtiyaçlarını karşılayacak bir hizmet binası yapmayı taahhüt etmiştik. Ancak çeşitli nedenlerle proje bugünlere geldi. Temennimiz, başlayan bu sürecin ardından Bölgemize, EBSO'ya ve İzmir'e yakışan bir hizmet binası kazandırmaktır."

İnşaat alanı 6 bin metrekare olarak planlanacak yeni hizmet binasının yapısal ve işlevsel özelliklerine ilişkin çalışmalar, İAOSB Bölge Müdürlüğü ve EBSO Genel Sekreterliği tarafından başlatıldı.

Belarus Başkonsolosu'ndan 'işbirliğini arttırma' çağrısı

Türkiye ile Belarus arasındaki ticari ilişkileri geliştirmek adına bir dizi ziyaretlerde bulunan Belarus Cumhuriyeti Başkonsolosu Vladimir Mironoviç, İzmir Fahri Konsolosu Murat Reha Yorgancıoğlu ile birlikte İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş'ı makamında ziyaret etti.

İki ülke arasındaki ticaret hacmini 800 milyon dolardan 1 milyar dolara çıkartmayı hedeflediklerini ve bu bağlamda çalışmalarına ağırlık verdiklerini dile getiren Belarus Cumhuriyeti Başkonsolosu Vladimir Mironoviç, "Bu nedenle iki ülkenin işadamları arasındaki iletişimi arttırarak, hangi alanlarda ortak yol alabileceğimizi keşfetmeye çalışıyoruz. Bu kapsamda İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi de bizim için oldukça büyük önem taşıyor" dedi.

Bu konudaki çalışmaları geliştirmek adına Mart ayında bir toplantı gerçekleştirmeyi planladıklarını bildiren Mironoviç, işbirliklerinin yalnızca ticari boyutla sınırlı kalmamasını, kültür, turizm ve eğitim alanlarında da ortak çalışmaların sürdürülmesini istediklerini söyledi. Mironoviç, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Kendi ülkemizde finansal olarak iyi ürünler çıkartıyoruz diyebiliriz. 450 tonluk yük taşıma

kapasitesi olan araçlar, traktörler üretiyoruz. Kimya sektörüne yönelik ürünler, farklı metal ürünleri üretiyoruz. Sizin ürettiğiniz ürünlerle birlikte ortaya çıkartabileceğimiz işler olduğunu düşünüyoruz. Umarım burada çalışan birçok iş adamı Belarus'u ziyaret eder ve yeni iş ortaklıklarına imza atılır."

Sanayiciler hazır

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş da Başkonsolos Vladimir Mironoviç'e Bölge hakkında bilgi vererek, Mironoviç'in iki ülke arasındaki işbirliğine yönelik çalışma arzusunu paylaştıklarını söyledi. Böyle bir çalışmanın yürütülebilmesi için karşılıklı iradenin oluşması gerektiğinin altını çizen Uğurtaş, Türk yatırımcıların Belarus'ta yatırım yapmaları

için öncelikle karşılıklı heyetlerin görüşerek tüm detayları ortaya koymaları gerektiğini söyledi. Sanayiciler olarak ülke ekonomisinin ve ticaret hacminin gelişmesi için var güçleri ile çalıştıklarını vurgulayan Uğurtaş, "Ülkemizin dünya ülkeleri ile işbirliğini arttırması bizlerin nihai dileğidir. Ülkeler arasındaki ticari işbirliklerinin arttırılması, yoğun emek gerektirmektedir. Umarım attığınız adım Bölgemiz adına da ilişkilerimizin başlangıcı olur" diye konuştu.

organize gayrimenkul

BÖLGEMİZİN EMLAKÇISI

17 Yıllık tecrübemiz ve Mustafa Sarper Yağcı
yönetimindeki uzman kadromuzla bölgemizde hizmetinizdeyiz.

0 232 328 28 28 - 0 532 552 12 55

AOSB, KAKLIÇ, SASALI, KEMALPAŞA, ALİAĞA OSB, ULUKENT, MENEMEN'de
SATILIK - KİRALIK FABRİKA ve DEPOLAR İLE SATILIK SANAYİ ARSALARI

ALİAĞA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDE SATILIK FABRİKA

4.500.000 TL

10.000 m2 arazide 3.500 m2 kapalı alanlı fabrika binası
6 adet vinç 20 ton, 16 ton, 15 ton, 12,5 ton, 5 ton tavan vinci
12,5 ton portal vinç. Vinçlerin tümü GÜRALP markadır.
200 KW Enerji 10,5 mt Yükseklik

REFERANSLARIMIZDAN BAZILARI:

MARİN TELEKOM AŞ
ÖNDER MOT. ARAÇLAR AŞ
TEKPAR LTD. ŞTİ

ADAPTEK ENDÜSTRİYEL TEK. SİS. LTD. ŞTİ
Yİ-DE ÖRME TEKSTİL SAN. TİC. LTD. ŞTİ
DİRGEN İNŞAAT SAN. TİC. AŞ

8045/2 Sokak B Blok Daire:2
Atasanayi Sitesi Girişi Çiğli-İZMİR
Tel :+90 (232) 328 28 28 Fax: +90 (232) 328 17 24
www.organizeemlak.com
organizeemlak@gmail.com

On parmakta 10 başarı

Mesut Polat

Başarıyı hayatının her safhasına yaymayı başaran Polimek Elektronik firmasının sahibi Mesut Polat; girişimci, yenilikçi, sporcu ve idealist kimliği ile takdir topluyor. Başarılı sanayici, üretilmeyenleri üreterek ilklere imza atıyor.

Hikayeyi hangi ayağından ele alırsanız alın, odak noktasına 'başarı' kavramı hükmediyor. Birçok ilki hayatımıza kazandıran, ürettiği ürünler ile ülkemizin yurtdışına bağımlılığını ortadan kaldıran, kah okuma yazma bilmeyen kadınlara okuma yazma öğretene, kah Türkiye Tenis Federasyonu Başkanlığı vasfı ile bayrağımızı dünyanın dört bir köşesinde dalgalandıran Mesut Polat'ın ve firması Polimek Elektronik'in başarı hikayesi ile karşınızdayız...

Nakliye işi ile başladığı iş hayatında içine sığmayan 'bir şeyler üretmek' isteğine daha fazla boyun eğemeyen Polat, bir arkadaşı ile birlikte güvenlik sistemleri üzerine üretim yapmak amacıyla Polimek Elektronik firmasını kurar. İnsan, iş ve iş yeri güvenliği kavramlarının yeni yeni anlam kazanmaya başladığı 1990'lı yıllarda piyasa araştırması yapan Polat, güvenlik sistemleri konusunda Türkiye'nin yurtdışına bağımlı olduğunu tespit eder. 'Neden kendi ülkemizde kendi insanımızın elinden çıkan Türk malları üretilmesin, neden bu ürünleri ithal etmek zorunda kalalım' diyerek güvenlik cihazları üretimi konusunda kolları sıvayan Polat, gelişen süreci şöyle aktarıyor:

"Önce insan güvenliği, sonra şirketlerin güvenliği daha sonra da ülkenin güvenliği konusunu göz önüne getirerek araştırma yaptık.

Bir de baktık ki bu pazarda hep yurtdışından getirilen cihazlar var. Piyasada üretilen hiç Türk cihazı yok. Bunun üzerine 'kendi cihazlarımızı üretelim' diyerek işe başladık. Sürekli kendini yenilemek, güncellemek, ürünlerini geliştirmek zorunda olan, bu nedenle de Ar-Ge şirketi yapısını kazanmış bir firmayız diyebilirim. Hep yenilikleri ortaya çıkartıp, yabancı pazarlarla rekabet ederek, ülkemize hizmet etmeyi hedefliyoruz. Piyasaya ilk olarak 'akıllı kalem' adını verdiğimiz ürünümüzü sunduk. Bu ürün; bir yerden veriyi alarak başka bir yere aktarabilen seyyar bir cihaz olma özelliğine sahip. Eskiden kurmalı bekçi saatleri vardı. Akıllı saat ile kurmalı bekçi saatlerinin yerine kullanabileceğimiz bir cihaz geliştirmiş olduk. Akıllı kalemler, kontrol edilecek noktalara koyduğumuz şifreli minik çipleri okuyarak, hangi saatte hangi noktaları gidildiğinin kaydedilmesini sağladı. 1995'ten günümüze yaklaşık 100 bin sanayi kuruluşuna ürün sattık. Bu çalışmanın ardından 2000 yılında Elektronik Sanayiciler Derneği'nin düzenlediği 'teknolojide yenilik' konusundaki yapılanmada Türkiye'deki KOBİ'ler arasında birinci olduk. Amacımız, kendi çalışmalarımızı revize ederek; daha iyisini, daha yenisini, daha kullanışlısını geliştirerek kendi başarımızın üstüne çıkmaktır. Bu hedefle çıktığımız yolda aynı kararlılıkla ilerliyoruz. Bu bağlamda, akıllı kalem ürünümüzü geliştirdik, el feneri ekledik, çip ile akıllı kalem arasında temasa gerek kalmadan, uzaktan okunabilir hale getirdik."

Ar-Ge tabanlı firma

Akıllı kalem ile başladıkları yolda bir başka

başarılarının perde arkası ortaya çıkıyor; "Akıllı kalemin içerisinde yer alan veri toplama sistemi-miz, İstanbul'da kullanılan 'akbil'in ta kendisi-dir. İstanbul'a akbilleri, biz gönderdik. ABD'li Dallas firmasıyla akbil üzerinde ilk çalışmayı biz yaptık. Nasıl kullanılması gerektiğini aktardık. Biz bu işe başlarken Dallas firmasına ilk defa İstanbul'un silüetini bastırdık. İstanbul, akbilin dünyada da ilk kez kullanıldığı şehirlerden bir tanesidir."

Ar-Ge tabanlı bir firma olunca, birbiri ardına ürünler de çıkarılır; hikayeyi Polat'tan dinlemeye devam ediyoruz:

"Türkiye'de ilk kartlı personel kontrol sistemini ürettik. Pazarda kartlı sistem vardı ama hepsi ithal maldı. Biz, insanımızın yapısını göz önüne alarak 'nasıl bir program yazarız?' konusunda çalışmalarımızı yürüttük. Türkiye'de ki ilk parmak izi cihazını da biz ürettik. Şu anda yüz tanıma cihazları üzerinde çalışıyoruz. Pazarda yüz tanıma cihazları var ama Türk malı ne yazık ki yok. Umarım en kısa sürede hayata geçirerek bu talebe de yanıt vermiş olacağız."

İcat edilmeyeni piyasaya sürüyor

Güvenlik ve kontrol denildiğinde Polimek'in aklı gelmesinin tesadüf olmadığını, ortaya çıkarttıkları değişik fikirlerle dolu ürünler ispatlıyor. Okullarda kullanılan çipli kontrol sistemleri çocuklarınızın kaç kitap okuduğundan öğlen ne yemek yediğine, kaçta okula giriş çıkış yaptığından abur cubur ürünler tüketip tüketmediğine kadar her şeyden haberdar olmanızı sağlıyor. Tüm bunların arkasında, 'inanmak, çok çalışmak ve yapılmayanı üretmeyi hedeflemek yatıyor' diyen Polat, sözlerini şöyle noktıyor:

"Markasının arkasında 22 yıllık aynı kararlılıkla duran bir şirketiz. Polimek, ürünlerinin sağlamlığıyla, dürüstlüğüyle, satış sonrası servis kalitesiyle pazarda biliniyor. Ar-Ge ekibimizle nice üretilmeyeni üretmek, icat edilmeyeni piyasaya sürmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz."

94. yılında İzmir İktisat Kongresi ve sanayicilerin “korunma” talepleri...

Bu yazının konusu, Cumhuriyet’in devraldığı sanayi mirasının, o yıllarda ülkenin İstanbul’dan sonra en gelişmiş bölgesi olan İzmir ve çevresindeki mevcudiyetini inceleyerek ‘müdahale’ talebinin nedenlerini anlamak olacaktır.

Önümüzdeki Şubat ayının 17’sinde İzmir İktisat Kongresi’nin toplanmasının 94. yıldönümünü kutlayacağız... Burada temsil edilen sanayi grubu dönemin çok cılız bir gücü olan sanayicilerdi ve en çok da “korunmak” istiyorlardı... Bu yazının konusu, Cumhuriyet’in devraldığı sanayi mirasının, o yıllarda ülkenin İstanbul’dan sonra en gelişmiş bölgesi olan İzmir ve çevresindeki mevcudiyetini inceleyerek bu “müdahale” talebinin nedenlerini anlamak olacaktır.

İzmir İktisat Kongresi’ne katılan sanayici grubu isteklerini 6 başlık altında toplamıştı; Öncelikle “gümrük” konusu üzerinde duran sanayiciler, yerli sanayinin dışa karşı gümrükle korunmasını, sınai üretim için dışarıdan ithal edilmesi gereken makine ve teçhizatın gümrük vergisi alınmamasını istiyorlardı. Teşviki Sanayi Kanunu, süresi 25 yıl uzatılarak yalnızca Türkleri kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmeli, vergi muafiyeti genişletilmeli, devlet memurları ve askerlerin ihtiyaçları yerli sanayiden karşılandığı gibi halk da bunun için teşvik edilmeliydi. Deniz ve demiryolu nakliyatında yerli mallar için ayrı bir tarif uygulanma-

sını da isteyen sanayicilerin diğer istekleri, sanayi odaları kurulması, sanayi bankaları açılması ve kalifiye elaman yetişmesini sağlayacak okullara ağırlık verilmesi noktalarında toplanıyordu.

Tekliflerinin büyük bir kısmı “müttefikân”, geri kalanı da “ekseriyetle” kabul edilen sanayicilerin talepleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, ithal mallara ve ülkedeki yabancı yatırımlara karşı devletin yoğun desteğini istemeleri hemen dikkati çekmektedir.

İzmir, İktisat Kongresi’nin toplandığı 1923 yılına harabe görüntüsü içinde, eski canlılığını yitirmiş, havanın kararmaya başlamasıyla “hayalet şehir” denecek kadar ıssızlaşan bir görüntüyle girmişti. Yüzyılın başlarında 300 bin-350 bin civarında tahmin edilen şehir nüfusu, İzmir İstatistik Müdüriyeti’nin verilerine göre 1923’te 25 bini gayrimüslim olmak üzere 113 bin seviyesine gerilemişti. Nüfusunun üçte ikisi nüfusunu kaybeden şehrin, en canlı kesimlerinin de içinde olduğu üçte birlik bölümü de yangına teslim olmuş ve bir harabe haline gelmişti. Bu tablo içinde sanayinin görüntüsü de hiç iç açıcı değildi. Hele Ege Bölgesi’nin İzmir dışında kalan şehirlerinde

sanayi hemen hemen yok gibiydi.

Uzun yıllar bölge sanayisinin en yoğun sektörü olan gıda sanayi, 1923'te birkaç un fabrikası, yağ tasirhanesi, helva imalathanesi, üzüm tathirhanesi (yıkama) ve şeker imalathanesinden ibaretti. Bunların dışında sektörün en güçlü fabrikaları Bomonti Bira Fabrikası, İstiklal Şirketi'nin makarna fabrikası ve birkaç buz fabrikasıydı.

Dokuma sanayinde sözü edilebilecek üç fabrika vardı; Charles Verbek'in Şark Sanayi Şirketi Fabrikası, Türk Anonim Şirketi'nin pamuk fabrikası ve Şark Halı Şirketi'nin halı fabrikası. Maden sanayinin durumu daha da içler acısıydı. Müesseselerin tamamı tamirhane sıfatını taşımaktan öteye gidemeyecek küçük işletmelerdi. Ağaç sanayi ise, incir ve üzüm kutusu imal eden imalathaneler birkaç marangozhaneden ibaretti. Kimya sanayinin de içler acısı görüntüden uzak olduğu söylenemez; 3 palamut fabrikası, 3 pirina fabrikası, 5 sabun fabrikası, bir de rastık boyası üreten Abdülkadir Bey'in Rastık Ocağı adını taşıyan imalathanesi. Toprak sanayinde ise iki tuğla fabrikasıyla iki alçı imalathanesi yer

Çiftçi Grubu

Tüccar Grubu

Sanayici Grubu

İşçi Grubu

almaktaydı. Türkiye'nin ikinci büyük sanayi bölgesi olduğu söylenen İzmir bölgesinde sanayinin bu güdük yapısı, çevreye açıldıkça daha da silikleşmekteydi. 1927 yılında İzmir iktisadi mıntıkasının en "gelişmiş" sektörü olan gıda sanayinde 18'i valsli geri kalanı taşlı 181 un fabrikası, 162 zeytinyağı tasirhanesi, 3'ü faal 5 pirina fabrikası, 16 susam yağı fabrikası olmak üzere toplam 362 fabrika bulunuyordu. Bunlardan 139 tanesi İzmir'de, geri kalanlar İzmir

iktisadi mıntıkasının oluşturan Manisa, Aydın, Denizli, Kütahya, Balıkesir, Isparta, Muğla, Afyon ve Burdur vilayetlerindeydi. Bunların dışında, kağıttan ispirotlu sulara, mamul deriden gübreye, porselenden şekerlemelere birçok mal ancak ithalat yoluyla sağlanabiliyordu.

Sanayinin bu yoksun ve yoksul görüntüsü, yabancı mallar lehine yılların biriktirdiği ayrıcalıklardan, daha doğrusu devletin dışarıya açtığı gediklerden kaynaklanmaktaydı. Bu gedikleri sanayicilerin mevcut koşullarda kapatması imkansızdı; ancak yine devlet kendi mekanizmaları içinde bu gedikleri onardıktan sonra ki sanayici üzerine düşeni yapabiliirdi. İzmir İktisat Kongresi'nde sanayici dilekleri bu anlamda açılmış gediklerin kapatılması isteğini yansıtıyordu.

Nitekim 1923-1931 arasında bu yönde çaba harcanmadı değil; finansman taleplerini karşılamak için 1924'te İş Bankası, hemen ertesi yıl Sanayi ve Maadin Bankası kurulmuş, 1925'te çıkarılan bir kanunla ticaret ve sanayi odaları yeniden düzenlenmiş, 1926'da Başbakanlık'a bağlı İstatistik Genel Müdürlüğü oluşturulmuş, yerli malı kullanımı teşvik edilmiş, 1927'de Teşviki Sanayi Kanunu süresi uzatılarak, kapsamı genişletilerek yeniden tanzim edilmişti.

Tüm bunlara rağmen sanayileşmede bir gelişme sağlandığı söylenemez. Yerli sanayiye koruyacak bir dış politika izlenmesinin önündeki tüm engellere rağmen, çeşitli iş kollarında sanayi tesislerinin sayısı elbette ki belli bir artış göstermişti. Fakat 1929'a gelindiğinde sanayinin GSMH içindeki yeri aynı oranda artmadığı gibi, aksine düşmüştü. 1923'te yüzde 13,6'lık bir orana sahip olan sanayi payı 1929'da 9,9'du. Bu nedenle 1929'dan itibaren devlet, gümrük rejimini düzenleme şansını elde edince, sanayiye geliştirecek daha doğrudan yollar aramaya başlayacak ve bu arayış bir süre sonra "Devletçilik" ile sonuçlanacaktır.

Çağrı merkezleri gelişiyor kadın istihdamı artıyor

2013'te kurumlara dışarıdan çağrı merkezi sunmak amacıyla kurulan Savatel, 20 kişilik ekiple çıktığı yolda 380 istihdama ulaştı. İAOSB'de 2 yıl içinde hizmete açmayı planladığı yatırımla 4 bin kişilik istihdam hedefliyor.

Teknolojinin ilerlemesi zaman kaybının minimize edilmesi adına kazanılan en büyük artıdır desek herhalde yerinde bir laf etmiş oluruz. Bugün birçok insan aldığı kıyafeti beğenmediğinde müşteri hizmetlerini arayarak, banka şifresini kaybedenler telefonda şifre değişikliği yaparak, telefon hattında arıza çıktığında arıza kayıt birimini arayıp not bırakarak sorunlarına oturduğu yerden çözüm buluyor. Bunun bir de tam tersi durum var ki; o da yeri geliyor çağrı merkezlerinden gelen telefonla borç durumunuz hakkında bilgi veriliyor, yeri geliyor kampanyalar açıklanıyor, üyelikler yenileniyor...

Son dönemlerde ülkemizde de hızla gelişen 'çağrı merkezlerinin' kimisi bu işleri çalıştığı kurumun bünyesinde ilerletiyor, kimisi de kurumlara hizmet olarak dışarıdan veriliyor. 2013 yılında kurumlara dışarıdan çağrı merkezi hizmeti sunmak amacıyla kurulan Savatel de 3 yılda kat ettiği mesafe ile göz doldurarak işini layıkıyla yapan firmalar arasında yer alıyor. 20 kişilik ekibiyle başladığı yolda bugün 380 kişiye

ulaşan, 2 yıl içerisinde İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde hizmete açmaya hazırlandığı alanında 4 bin kişilik istihdamı hedefleyen firmasının Genel Müdürü Papatya Taşpınar ile keyifli bir sohbet gerçekleştirdik. Her çağrı merkezi çalışanın masasında yer alan aynaların nedenini sorarak başladık görüşmemize, Papatya Taşpınar'dan aldığımız yanıt oldukça ilginçti; "İnsanlar gerildiği anlarda kendi yüzlerini gördükleri zaman rahatlar, mutlu olurlar. Böylece öfkelenmeler bile kontrollü bir şekilde sakinleşerek görüşmelerini sürdürürler..."

Çağrı merkezlerinin gelişiminden, Türkiye'deki yapısına, Savatel'in kat ettiği mesafeden yapmayı planladıkları yeniliklere uzanan sohbetimize devam ediyoruz...

■ Firmanızı tanıtarak başlayalım...

Biz 2013 yılında Şenol Çağrı Merkezi adı altında, çalıştığımız kurumlara her türlü çağrı hizmet faaliyeti sunmak için kurulduk. Hukuk bürosu tarafımız da olduğu için borçlu arama ve

Taşpınar: "Çağrı merkezi kadınlar açısından gerçekten çok önemli bir sektör. Çalışanlarımızın yüzde 80'ini kadınlar oluşturuyor. Sektör genelinde çalışanların yüzde 67'si kadın. Devlet de bu alanı Doğu'da destekliyor."

tahsilat konularında zaten oluşturulmuş arama gruplarımız vardı. Dolayısıyla o konuda biraz tecrübeliydik. Dışarıdan gelen taleplerin olması ve birlikte çalıştığımız müvekkil firmaların yönlendirmesiyle çağrı hizmeti faaliyetimizi geliştirmeye karar verdik. Borçlu sayıları 100 binlerle ifade edilen kurumlar olan telekomünikasyon şirketleri ve bankalarla ağırlıklı olarak çalıştık. Dolayısıyla normalde avukatların yapması gereken görüşmeleri, biz daha hızlı sonuca yönelik olması adına verdiğimiz eğitimlerle arama gruplarımızı neredeyse bir avukat gibi donatıp tüm süreci yürütebilmelerini sağladık. Bu alanda belli bir başarıyı elde edince çalıştığımız firmalardan farklı pilot çalışma talepleri gelmeye başladı. Örneğin bu alanda 10 kişi ile başladığımız Türk Telekom grubunda bugün itibarıyla 180 kişilik bir hacme ulaştık. Çalıştığımız kurum sayısı arttıkça çalışan sayımız da yükseldi ve yeni ekipler, yeni takımlar ve liderleri ortaya çıktı. Varlık yönetim şirketlerine yönelik atılımımız oldu. Ancak çağrı merkezi alanında çok daha fazla hizmet açığı olduğunu biliyoruz. İlerletebileceğimiz daha fazla hareket alanı mevcut. Bu doğrultuda çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Her geçen gün artan çalışan sayımız ve iş yoğunluğumuza paralel olarak yeni bir yer arayışına girdik. Bu kapsamda şehir merkezine yakın İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nden bir arsa satın aldık Mimari projemiz hazır. Bu yıl içerisinde temel atarak 2 yıla kadar yeni yerimize taşınmayı planlıyoruz

hedefimiz var ki o da Türkiye'nin en çok tercih edilen dış kaynak çağrı merkezi olmaktır. Firmaların bir kısmının özellikle müşteri hizmetleri, teknik destek ve tahsilat operasyonlarıyla ilgili kendi içinde çağrı operasyonları var. Bizim yaptığımız aslında bir destek işi. Dolayısıyla nasıl bir firma; ulaşım, yemek hizmetlerini dış firmalardan alabiliyorsa, biz de çağrı tarafında müşterilerin tedarikçisi olduk. Firmaların sesini temsil ettiğimiz için yaptığımız iş oldukça zorlu ve güven ilişkisine dayalı bir iş aslında. İAOSB'deki yeni binamızı inşa etmeye kadar verdiğimizde limitler dahilinde 4 bin kişinin çalışabileceği bir ortam kurmayı planladık. Kendi yemekhanesi, sosyal alanları, OSGB tarzında bir yapılanması, eğitim-seminer odaları olan, entegre bir tesis kurmayı düşünüyoruz. Hatta şöyle bir planımız var; tabii ki biz elimizden geldiğince kendi altyapımızda çalışan kişi sayımızı ve portföyümüzdeki şirket sayısını arttırmak istiyoruz ama sadece alan kiralamak isteyen, çağrı merkezini oraya yerleştirmek isteyen kendi bünyesinde bir yer olmadığı için, ya da çağrı merkezi kurmak isteyen ancak sadece bununla ilgili danışmanlık ve eğitim kısmını almak isteyen müşterilerimiz de yönelik destek verebileceğimiz bir yapı kurmak istiyoruz. Bu yüzden yeni yerimiz bu anlamda entegre bir tesis olacak.

Yaptığımız iş tamamen insan odaklı... Bu yüzden bizim sürekli iş ilanlarımız açıktır ve sürekli işe alımlarımız devam eder çünkü yedekli çalışmak zorundayız. Ani işten ayrılmalarda, hastalıkta, izin alma süreçlerinde hizmetin aksa-

maması için bir kişinin ayrıldığı dakika onun yerine onun seviyesinde birini oturtmamız gerekiyor. Bu yüzden İnsan Kaynakları aslında bizim işimizin en temel değeri. Dolayısıyla bizim eğitim prosedürlerimiz oldukça detaylı ve yapılandırılmış. Müşteri hizmetleri yaparken, konuşma

■ **Bir anda ciddi bir iş portföyünü elinize alarak, istihdam sağlama sürecine girdiniz. İnternetin önde gelen cv havuzu sitelerinde Savatel'in eleman arayışını sürekli görmek mümkün. Bu atakla Savatel nereye gidiyor?**

20 kişiyle başladığımız günden bu yana değişmeyen bir

şeklimiz farklı, tahsilat yaparken konuşma şeklimizin farklıdır. Karşımızdaki kişinin yaklaşımı ve ses tonuna karşı vereceğimiz cevaplar ve ses tonları farklıdır. Bunları yerleştirmek eğitmek ve bu işe uygun karakterlerdeki çalışanları seçmek apayrı bir uzmanlık alanı oluyor.

■ **Firma size geliyor, çağrı merkezi işlerimi sana devrediyorum, bu konularda çalışanlarını bilgilendir ve benim için çalışmaya başla diyor...**

Aynen öyle. Zaten teknoloji bu işin en önemli kısımlarından biri... Dünyada dış kaynaklı çağrı merkezlerinin ortaya çıkışının temelinde teknolojinin gelişmesine paralel olarak maliyetlerin azaltılması düşüncesi yatıyor. Şu anda Amerika'da İngiltere'de büyük şirketlerin çağrı merkezleri Hindistan, Filipin gibi maliyetleri daha az olan bölgelere çekilmiş durumda. Biz maliyet avantajı

tuğu andan itibaren müşteriye temas edip bir hatırlatma aramasıyla başlayarak, eğer ödenmez ise daha sonraki aşamalarla ilgili bilgilendirme yaparak yasal işlemlere kadar gidebiliyoruz. Ama bu iş, işi doğurduğu için bunun dışında Müşteri Hizmetleri, Data güncelleme kısmımız da mevcut.

■ **Çalışanlarının çoğunluğunu kadınların oluşturduğu bir alansınız. Bu kapsamda devletin çağrı merkezlerine yönelik bir teşvik çalışması var mı?**

Kadınlar açısından gerçekten çok önemli bir sektör. Çalışanlarımızın yüzde 80'ini kadınlar oluşturuyor. Sektör genelinde ise çalışanların yüzde 67'si kadın... Aslında çağrı merkezleri tam bir kazan kazan sektörü, hem şirket kazanıyor, hem firmalar kazanıyor hem de daha çok insan iş hayatına kazandırılmış oluyor.

Ülkemizin doğu bölgelerinde açılacak çağrı merkezleri için devlet bir teşvik paketi açıkladı, ancak ne yazık ki İzmir destek alan iller içerisinde yer almıyor. Biz de İzmir de doğup büyüdüğümüz ve İzmir insanını bildiğimiz için burada yatırım yapmayı tercih ettik.

Türkiye'de 1990'lardan sonra çağrı merkezi girişimleri bankacılık sektörü ile birlikte ortaya çıktı ve 2000'li yıllarda dış kaynaklı çağrı merkezleri açılmaya başladı. Bunlarla ilgili yasal düzenlemeler de geçtiğimiz yıl yapıldı. Bunlar da bilgi güvenliği, veri gizliliği, bize aktarılan dataların başka herhangi bir amaçla kullanılmamasına yönelik konulardan oluşuyor.

■ **Türkiye'deki çağrı merkezlerinde hizmet veren eleman sayısı kaçtır?**

Çağrı merkezlerinin toplamda 85 bin kişiye istihdam sağladığı biliniyor. Bu rakam daha da fazla olabilirdi ancak ekonomide yaşanan dalgalanmalardan dolayı bir 'dikkatli ilerleme' süreci yaşanıyor diyebiliriz. Çağrı merkezi hizmeti kısa vadede parlayacak bir sektör olacak. Çünkü istihdama da çok önem veren bir sektör. Dolayısıyla aslında biraz düşünüldüğünde her firmanın çağrı merkezi ile ilgili yapabileceği bir şeyler vardır. Dolayısıyla bu biraz yaratıcılık, biraz da projelendirme işi diyebiliriz. Sektörün, özellikle

savatel

sunarak, maksimum kalitede bir servis vermeyi taahhüt ediyoruz firmalara. Zaten çağrı merkezlerini ilgilendiren belli kalite standartları var. Bu seslerin kayıt edilmesi, depolanması istendiğinde geriye dönük çekilerek kayıtların çıkarılabilmesi söz konusu. Dolayısıyla çalışılan firmaların istekleri, talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda bir nevi terzi gibi projelendirme yapılabilir. Bazı firmalar 'ben sadece tahsilat kısmını için sizden destek almak istiyorum' diyor; bazıları kendi çağrı merkezlerinin verimliliğini ortaya çıkartmak adına bizden pilot çalışma desteği alabiliyorlar.

■ **Müşteri portföyünüzden bahseder misiniz?**

Alanımızda çeşitli iş kollarına hizmet verilebilmesi dolayısıyla birçok farklı kurumla çalışıyoruz. Türk Telekom Grubu bizim en önemli müşterilerimizden birisi. Ayrıca bankalar, telekomünikasyon şirketleri ve varlık yönetim şirketleri de temel alanlarımız diyebilirim. Bunlar arasında Türkaset Varlık Yönetim Şirketi, Garanti, Denizbank, Yapı Kredi gibi bankalar, inşaat firmaları, yabancı dil okulları ve küçük-büyük birçok işletme yer alıyor. İstanbul'da da bir merkezimiz var. İşleri birbirleri ile entegre götürmeye çalışıyoruz.

Bizim aslında en güçlü olduğumuz alan borç bilgilendirme ve tahsilat... Bu, icra öncesi ve icra sonrası olarak bölünüyor. Yani ilk fatura oluş-

kadın istihdama yönelik sürekli bir can suyu olduğunu söylemek mümkün.

■ **Şikayeti olan sosyal medyada dile getiriyor ve anında kurumların çağrı merkezlerinden geri bildirim sağlanıyor. Günümüzün gücü 'sosyal medya' çağrı merkezlerinin önemleri tetikçileri arasında, diyebilir miyiz?**

Aslında sosyal medyanın çok etkin olması, firmaların diğer operasyonlarının çok iyi olmamasından kaynaklanıyor. Çağrı Merkezi dediğimiz şey artık yavaş yavaş kontak servis olarak iletişim noktasına dönüşmüştür. Çünkü önemli olan irtibata geçmek. Bu telefonla da olabilir, mesajla da olabilir, whatsapp uygulaması bu anlamda çok etkin kullanılan bir mecra oldu. Tam bütünleşik bir çağrı merkezi devir operasyonunda, sosyal medya hesapları dahil olmak üzere veriliyor. Tabi orada yine canlı destek, görünümlü konuşma gibi teknolojinin katkıları söz konusu. Yeni düzenlemelerin ardından özellikle satış ile ilgili yapılan aramalar kontrol altına alınmış durumda. Daha önceden aranmasına izin vermemiş bir kişiyi aramak daha da zorlaşıyor. Aranması için şikayet etmesi gerek, yoksa çok hızlı sonuç alabileceğiniz bir ortam olmuyor.

■ **Bir de son zamanlarda çağrı merkezlerinin bozuk plak yöntemini uygulandığını görüyorsunuz. Siz ne sorarsanız sorun müşteri temsilcisi**

kullandığı cümleyi tekrarlayıp başa dönüyor. Bu bir yöntem midir?

Bu tutum aslında yönetim ve kurumsal kültürle ilgili bir durum. Bazı firmalar gerçekten çok moda mod. Bizi bir şekilde sistemin içerisinde bağlayan bir şey yok ama firmalar da birbirinden görerek, belli kalite standartlarını oluşturmaya çalışıyorlar. Bir çağrı merkezinin diğerinden farklı konuşmasını istemiyorlar. Çağrı kime düşerse düşsün, aynı bilgiler paylaşılsın isteniyor. Çünkü bu, takip açısından işi kolaylaştırıyor, kalitenizi ve performansınızı belli ediyor. Operasyonu iyileştirmek ve mükemmelleştirmek adına çok şey yapılıyor. Bir kelime için bile saatlerce konuşulduğu, tartışıldığı oluyor ama aslında sonuç itibari ile bizim de geldiğimiz nokta; insan karşısında insan görmek istiyor.

■ **Güçlü bir sabır ve sakinlik gerektiren bu işte, çalışanlarımızı işe alırken nelere dikkat ediyorsunuz?**

Çok sinirli yapıda olan insanlarla birlikte çalışmamak gerekiyor.

Biz çalıştığımız kurumlarla belli standartlarla çalışıyoruz. Uyulması gereken belli kurallarımız var ve o kuralların dışına çıkılsa bile yine uyulması gereken kurallar var. Hiç söylenmemesi veya eksik söylenmemesi gereken kelimelerimiz var. Örneğin; 'iyi günler' demeden telefonu kapatmamak gibi... Yıpratıcı bir iş olduğu konusunda kesinlikle hemfikirim. Bu nedenle çağrı merkezi çalışanlarının mutluluğunu sağlamak bence en önemli kriterlerden biri.

■ **Savatel bunu sağlıyor mu?**

Yılda 1 kez çalışan memnuniyet anketleri yapıyoruz. Çalışma saatlerimizi çalışanların uygunluk durumuna göre planlama çalışıyoruz. Maddi olarak tamamen performans ve başarıya yönelik yürüttüğümüz teşvik yapımız var. Takım lideri, masa şefi ve operasyon sorumlu arkadaşlarımız var. hepsi de kendi içimizden arkadaşlarımız. Yani kariyerlerini ilerletme olanakları var çalışanlarımızın. Bu da tabi işgücü kaybımızı engelliyor. Çalışanlarımız başka iş arayışına girmiyorlar.

■ **Son olarak söylemek istedikleriniz...**

Umarım her şey bizim için yolunda gitmeye devam eder. Büyük bir sabırsızlıkla İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ne gelmeyi bekliyoruz.

Plansız enerji yatırımları geleceği ipotek altına alıyor

Koruma kullanma dengesi

Çevre Düzeni Planları, Türkiye'deki mekansal yönetime yön veren üst planların başında geliyor. Türkiye'de faal olarak kabul edilen toplam 35 çevre düzeni planı var.

Çevre Düzeni Planı, mevzuatta şöyle tanımlanıyor:

"Varsa mekansal strateji planlarının hedef ve strateji kararlarına uygun olarak orman, akarsu, göl ve tarım arazileri gibi temel coğrafi verilerin gösterildiği, kentsel ve kırsal yerleşim, gelişme alanları, sanayi, tarım, turizm, ulaşım, enerji gibi sektörlerle ilişkin genel arazi kullanım kararlarını belirleyen, yerleşme ve sektörler arasında ilişkiler ile koruma-kullanma dengesini sağlayan 1/50.000 veya 1/100.000 ölçekteki haritalar üzerinde ölçeğine uygun gösterim kullanılarak bölge, havza veya il düzeyinde hazırlanabilen, plan notları ve raporuyla bir bütün olarak yapılan plan."

Türkiye'nin enerji politikalarının planlamasında ve uygulanmasında çevre düzenli planlanması kritik bir öneme sahip. Çevre düzeni planları, enerji yatırımlarına yön veren ve enerji politikalarının belirleyen önemli unsurların başında geliyor.

Ekoloji Kolektifi tarafından gerçekleştirilen Türkiye'de Çevre Düzeni Planlamasında Enerji Politikaları adlı çalışma, mevcut çevre planlarının hangi kriterler üzerinden belirlendiğini ve bu planların enerji yatırımları ile ilişkisini inceliyor. Üniversitelerde oluşmuş ekoloji eksenli topluluklara üye kişiler tarafından kurulan Ekoloji Kolektifi, 2007 ekolojinin bütünselliği içinde toplum-doğa-emek sorunlarına odaklanan bir dernek.

Çalışma kapsamında, 35 ili kapsayan 12 Çevre Düzeni Planı'nda yapılan analizler şu sonuçları ortaya koyuyor;

Çevre Düzeni planları; enerji yatırımlarının sadece yerinin belirlenmesini kapsıyor,

Enerji ihtiyacı, enerji talebi ve enerji potansiyellerine dair analizler içermiyor,

Sadece yatırım odaklı, bütüncüllükten uzak bir yaklaşımla hazırlanmış durumdadır,

Enerji yatırımlarının toplumsal ve ekolojik maliyetlerini göz önünde bulundurmuyorlar.

Doğal varlıklar sadece kaynak olarak görülüyor

Ekolojik Kolektifi uzmanlarının yorumlarına göre, "çevre planlarında nüfus tahminleri abartılı, doğal varlıklar sadece kaynak olarak görü-

lüyor, alt planları ile çevre planları arasındaki ilişkinin zayıf durumda." Yasal mevzuata göre "koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak üzere hazırlanan, arazi kullanım ve yapılaşma kararları getirmek" çevre planlarının temel amacı olarak belirleniyor. İncelenen çevre planlarının ise sosyal, çevresel ve ekonomik dengeleri gözetken bir biçimde hazırlanmadığı sadece sektör bazlı büyümeyi hedeflediği ifade ediliyor. Çalışmada ayrıca kendi öz varlıklarına dayalı, yenilenebilir, yenilikçi, ekolojik, eşitlikçi, adil bir gelişme yaklaşımının ortaya konulmadığı belirtiliyor. Termik santral projelerinin yoğunlukta olduğu 35 ili kapsayan 12 planda, enerji kullanımı, enerji ihtiyacı, enerji talepleri ve enerji potansiyeline ilişkin herhangi bir analiz ve öngörü de bulunmadığının da altı çizilen çalışmada, şu ifadeler yer alıyor:

"Planlamanın kentsel boyutuyla enerji yatırımları arasında da hiçbir ilişki kurulmamış, sadece termik santraller için yer belirlenmiştir. Yenilebilir enerji ise, planların hepsinde önemli bir potansiyel olarak ifade edilmekte ancak ve ancak bölgesel dinamikler ve ihtiyaçlar, uygunluk ve yeterlilik gibi planlamanın ana unsuru olan konulara ise hiç girilmemektedir."

Bütüncül değil, yatırım odaklı bir yaklaşım mevcut

Çalışmayı hazırlayanlar "Çevre planları hazırlanırken sadece yatırım odaklı bir yaklaşım sergilenmiş, bu yüzden planlarda temel planlama ilkelerinin hemen hemen hepsi göz ardı edilmiş. Bu durum enerji politikalarımızı da doğrudan etkiliyor; enerji ihtiyacı ve talepleri göz önünde bulundurulmadan yatırım kararları alınıyor" yorumlarını yapıyor. Herhangi bir enerji yatırımı en azından 40 yıllık bir ömre sahip, dolayısı ile öngörüsüz, plansız yapılan enerji yatırımları sadece bugünü değil, geleceğimizi de ipotek altına alıyor" diyor.

Ekoloji Kolektifi tarafından gerçekleştirilen "Türkiye'de Çevre Düzeni Planlamasında Enerji Politikaları" adlı çalışma, çevre düzeni planlarının bütüncüllükten uzak bir yaklaşımla hazırladığını, enerji yatırımlarının toplumsal ve ekolojik maliyetlerini göz önünde bulundurmadığını ortaya konduğunu gösteriyor.

Kaynak: Didem Eryar Ünlü / Dünya Gazetesi

İç girişimcilik

Doğa öyle bir denge içindedir ki; hiçbir organizma aynı yapı ve form içinde sonsuza kadar var olamaz. Var oluşundan itibaren form, şekil, yapı değişiklikleri ile yaşam sürecini uzatır.

Var olduğu andan belki de çok farklı formlara geçerek sonsuzluk denen bilinmeyen içinde yer alabilir.

İşletmelerimizi de bu doğal düzen içinde değerlendirmek gerekir. İşletmeler doğar, büyür, gelişir, gelişmesi duraksar, eskimeye ve yıpranmaya başlar ve sonunda ölür. Ancak, değişimi yakalayarak form ve düzen içinde kendine yeni bir yön çizebilen, değişim ve gelişime ayak uydurabilen işletmeler yaşam sürelerini uzatabilir. Yaşam süresi uzayan işletmeler ise bu doğal döngünün gereği olarak eğer gelişim ve değişime açık bir yapılanma oluşturabilmişlerse, farklı isimlerde, farklı markalarda, farklı ürün gamlarından, farklı pazarlarda yaşamaya devam ederler.

Bu gelişim ve değişimin işletmeler içinde gerçekleşmesinin ilk adımı kurum içinde gelişim ve değişimin gerekliliğine tam bir inancın oluşturulması ve bu inanç etrafında bir yapının kurulmasıdır. İşletmelerin değişim ve gelişim için ihtiyacı olan yeni fikirlerin ve vizyonların ortaya çıkarılması, değerlendirilmesi ve uygulanabilir özelliklere sahip olanların yaşama geçirilmesidir. Bu fikir ve yeni vizyonları dış kaynaklardan sağlamak mümkün olsa da, maliyeti, uygulanabilirliği, işletmeye özel olması, işletmenin yapı ve kültürü ile örtüşmesi gibi kıstasları göz önüne aldığımızda zorlu ve riskli bir süreçtir.

Oysa, insanın olduğu her yerde gören, gözlemleyen, düşünen, değerlendiren bir yapı olduğu unutulmamalı, değişim ve gelişim için gereken girişimcilik ruhu öncelikle işletmelerimizin içinde aranmalıdır.

İşletmelerde alternatif yollar bulacak, yeni bir şeyler yapmak isteyen, bir fikri bir projeye dönüştürebilecek, projeyi kabul edilebilir riskler altında uygulamaya koyabilecek ve bu yolla karlı ürün ve hizmetler oluşturabilecek beyinler muhakkak vardır. Bu kişiler iç girişimcilerimizdir. İç girişimciler, işle ilgili motivasyonları yüksek, yenilikçi düşünmeye açık, kabul edilebilir riskleri alabilen, fikir ve projelerini analitik düşünce sistemi içinde düzenleyerek sunabilen, sunduğu şeyleri kabul ettirme yani ikna gücü olan, araştırma ve sorgulama yetenekleri yüksek çalışanlarımızdır.

İç girişimciler her şeyden önce kendilerini

eğitmesini bilen, gerektiğinde deneme-yanılma risklerini taşıyabilen, öğrenmeye açık ve hatta doyumsuz çalışanlarımızdır.

İç girişimcilerin ortaya çıkmasına imkan sağlamak için kurum içi iklimin uygun olması çok önemlidir. Bu iklimin yaratılması için atılacak ilk adım ise, özellikle yönetim seviyesinde yaratılacak olan iç girişimciye güven duygusu aşılması gerekliliğidir. Bu güven ortamı sağlanmadığı takdirde, kendini ifade etmekten çekinen çalışanlarımız sabah gelip akşam giden, rutine teslim olmuş çalışanlarımız haline gelecektir. İç girişim yapabilecek kapasiteye sahip bir çalışan, mevcut işletmeyi geliştirerek büyütebileceğine inanmalıdır.

Kaliteli bir işletme içi girişim ortamı yaratabilmek için öncelikle iç girişimcinin şirketin vizyon ve misyonunu tam anlamıyla bilmesi ve anlaması, bu vizyon ve misyon içinde yapılabilecek şeyleri tespit etmesine imkan sağlayacak bilgi ve dokümana ulaşması sağlanmalıdır. Bu ulaşımın güvenlik limitleri, iç girişimcinin statüsü ve üzerinde çalışacağı konuya göre şekillendirilebilir. Bu tarz proje çalışmaları gerek mesai saatleri içinde yaratılacak zaman dilimleri ile gerekse mesai dışı çalışmalar ile desteklenebilir. Bilgiye ulaşım dışında iç girişimcinin ihtiyaç duyabileceği süreç ve kaliteli geri bildirim, test ortamı ve gerekli başlangıç bütçeleri de sağlanmalıdır.

İşletmelerde iç girişimcilerin ortaya çıkarılmasında çok dikkat edilmesi gereken husus iç girişimci statüsünün objektif ve bilimsel kriterler ile yapılacak seçimle verilmesidir. Mevcut çalışanlarımızdan iç girişimci olmayı hak edeceklerin bu hakkı proje ve çalışmaları ile almasına dikkat edilmelidir. İç girişimcilik sürecinin de performans değerlendirmesi ciddi bir süreç içinde gerçekleştirilmelidir. Herkes iç girişimci olamaz, her iç girişim için sonsuz zaman ve bütçe yoktur.

Sigortada tahkim

2007 yılında Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sigortacılık Kanunu’nun 30. maddesi ile Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik uyarınca Sigorta Tahkim Komisyonu kurulmuştur. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca kurulan Sigorta Tahkim Komisyonu, sigorta ettiren veya sigortadan menfaat sağlayan kişiler ile sigorta tahkim sistemine üye sigorta şirketleri arasında sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların bu alanda uzman hakemler tarafından adil, tarafsız, hızlı ve ekonomik bir biçimde çözüme ulaştırma amacını taşımaktadır.

Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan uyuşmazlıkların adli yargı yerine sigorta tahkim tarafından hızla çözüme kavuşturulması ve maddi açıdan adli yargıya göre külfet oluşturmaması bu sistemin işlevselliğini önemli ölçüde artırmaktadır.

Sigorta tahkim komisyonuna başvuru esaslarından bahsetmek gerekirse, uyuşmazlık yaşanan sigorta şirketinin sigorta tahkim sistemine üye olan 52 sigorta kuruluşundan biri olması gerekmektedir. Ancak, Sigorta Tahkim Komisyonu’na üye olmayan sigorta kuruluşları aleyhine de zorunlu sigortalara ilişkin 18.04.2013 tarihinden sonra ortaya çıkan uyuşmazlıklar açısından başvuru yapılması mümkündür. Uyuşmazlık yaşanan sigorta kuruluşu aleyhine tahkime başvuru yapılabilmesi için öncelikle sigorta kuruluşuna yazılı olarak talepte bulunulması, talebin kısmen veya tamamen reddedilmesi ya da başvuru tarihinden itibaren 15 iş günü içerisinde yazılı olarak cevap verilmemesi halinde başvuru değerlendirmeye alınabilmektedir.

Sigorta Tahkime başvururken talep edilen uyuşmazlık miktarına göre bir başvuru ücreti yatırılması gerekmektedir. Uyuşmazlık miktarının 5 bin TL’ye kadar olması durumunda 100 TL, 5 bin 1 TL ile 10 bin TL arasında olması durumunda 250 TL, 10 bin 1 TL ile 20 bin TL arasında olması durumunda 350 TL, 20 bin 1 TL’den fazla olması durumunda ise en az 350 TL olmak şartıyla uyuşmazlık tutarının yüzde 1,5’i başvuru ücreti olarak yatırılması gerekmektedir.

Bu şartlar dışında başvuru sırasında talep edilen belgeler tamamlandıktan sonra sigorta tahkim komisyonuna sigortalı şahıs ise şahsen ya da vekili aracılığıyla, sigortalı tüzel kişi ise yetkilisi ya da vekili aracılığıyla başvuru yapılabilmektedir.

Uyuşmazlığa ilişkin yapılan başvuru akabinde Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından 15 gün içinde başvurunun gerekli şartları taşıyıp taşımadığı değerlendirilir. Gerekli şartlar mevcut değilse başvuru reddedilerek taraflara bilgi verilir ve dosya kapatılır. Şartlar mevcut ise dosya esas inceleme

açısından uzman hakemlere tevdi edilir.

Dosyanın uzman hakemlere tevdiinden itibaren en geç dört ay içinde esasa ilişkin karar verilir. Bu durumda uyuşmazlığın çözümünde süre, Sigorta Tahkim Komisyonunun tercih edilmesindeki etkin rolü oynamaktadır. Ancak uyuşmazlık konusuna göre hakemler tarafından tarafların açık ve yazılı muvafakati alınmak suretiyle bu süre uzatılabilmektedir.

Hakemlerin incelemesi sonrasında verilen karar 5 bin TL’nin altında olması durumunda Sigorta Tahkim Komisyonu kararı kesindir. Ancak uyuşmazlık miktarı 5 bin TL üzerinde ise kararın taraflara tebliğinden itibaren 10 gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere komisyon nezdinde itiraz edilebilmektedir. Hakem kararına karşı itirazda bulunmak için itiraz başvuru ücretinin itiraz süresi içerisinde yatırılması gerekmektedir. İtiraz başvuru ücretleri daha önce ayrıntılı olarak izah ettiğimiz Sigorta Tahkim Komisyonu’na başvuru ücretleri ile aynıdır. Hakem kararına yapılan itirazın süresi içerisinde ve usulüne uygun yapılması durumunda hakem kararı kesinleşmeyecek ve kararın icrasını da durduracaktır.

Yapılan itiraz doğrultusundan Komisyon tarafından öncelikle itirazın usulüne uygun olup olmadığı irdelenir. Yapılan itiraz usule uygun değil ise reddedilir, usule uygun ise itiraza konu dosya 3 kişilik itiraz hakem heyetine tevdi edilir. İtiraz hakem heyeti tarafından en geç 2 ay içerisinde dosya karara bağlanır. Bu kapsamda İtiraz hakem heyeti tarafından verilen karar taraflara tebliğ edilir. İtiraz sonucu verilen kararın uyuşmazlık miktarı 40 bin TL altında olması durumunda karar kesinleşmiş olur. Ancak 40 bin TL üzerindeki uyuşmazlıklar bakımından itiraz üzerine verilen karara karşı tarafların yasal süre içerisinde temyiz yoluna başvurmaları mümkündür.

Sigorta Tahkim Komisyonu’nun sigorta sözleşmesinden kaynaklı uyuşmazlığın çözümü açısından oldukça avantajlı ve kolay bir yargılama usulü sağladığı açıktır. Diğer yandan tahkim ile hakemlerin ya da hakem heyetinin vermiş olduğu kararların temyiz sınırı bakımından bir çoğunun kesin olması uyuşmazlığın çözümünde tercih edilmesini sağlamaktadır. Ülkemizde yatırım yapmakta ve gelişmekte olan ticari şirketlerin birçoğu risklerini en aza indirmek açısından sigorta şirketleriyle yatırımlarını güvence altına almaktadırlar. Bu kapsamda doğması muhtemel zarar talepleri açısından Sigorta Tahkim Komisyonu’nun uyuşmazlıkları kısa sürede, güvenilir bir biçimde ve az maliyetle çözüme kavuşturması tartışmasız bu kurumun önemini oldukça arttırmaktadır.

Hakuna Matata (*)

Ülkemizin içinde bulunduğu olumsuz koşulların insanımız üzerinde yarattığı etkilerin başında stres, duygu durum bozulmaları ve bunların yarattığı negatif sonuçlar gelmektedir. Bu negatif sonuçlar; psikolojik bozukluklar, sinir sistemi, kardiyovasküler sistem (kalp-damar), bağışıklık sistemi, endokrin sistemi bozuklukları, mide-bağırsak rahatsızlıkları, beslenme düzeni bozulmaları olarak sayılabilir. Artan stresli ortam sonucu öncelikle psikolojik sıkıntılar gündeme gelmektedir.

Tüm dünyada ilaç tüketimi kutu bazında IMS (Uluslararası Pazarlama Servisi) verileri ile takip edilir. Bu verilere göre, 2003 yılından 2012 yılına kadar ülkemizde kullanılan antidepresan ilaç kutu artışı yüzde 160 olmuştur. Günümüz rakamlarının daha da yüksek olması beklenmelidir. Bu artış bir soru önergesi ile TBMM gündemine bile taşınmıştır. Ben sadece bu rakamları verip, konuyu uzmanlarına bırakıyorum. Ancak şunu belirtmeden geçemeyeceğim; Sağlık Bakanlığı verilerine göre 3 büyük şehir içinde en fazla antidepresan tüketimi şehrimizdedir.

Beslenme düzeni bozukluklarına gelirsek; stresin çok çeşitli yollarla beslenmeyi etkilediği düşünülmektedir. Genel olarak stresin, sıklıkla gıda tüketimini arttırdığı ve yağlı, tuzlu, şekerli gıdaların daha fazla tüketilmesine neden olduğu gösterilmiştir. Ayrıca reçete edilmiş beslenme programına (diyet programına) bağlı kalınması açısından motivasyonu bozmakta ve yemek düzeni tamamen bozulabilmektedir.

Beyin ve bağırsak aktiviteleri birbirleriyle önemli ölçüde bağlantılıdır. Bu durum, hastaların strese karşı yanıt olarak sıklıkla gastro intestinal sistemi (mide bağırsak sistemi) şikayetlerine yol açar. Ayrıca mide daha geç boşalır ve bağırsak hareketleri artar. Stres aynı zamanda ülser gelişimine neden olabilecek fizyolojik değişimleri de tetikler, asit salgılanması artar, mukozal savunma bozulur.

Stres ayrıca immun sistemi (bağışıklık sistemi) de derinden etkiler, bağışıklığı baskılar, virüs enfeksiyonlarına karşı büyük bir duyarlılığa sebep olur. Hatta kanser hastalarında, sıklıkla ağır üzüntü veya psikolojik olarak ağır baskı altında kalma sonrasında, kendilerinde kanser bulgularının geliştiği veya eski kanser vakalarının tekrar nüksettiği görülmektedir.

Peki stresin yarattığı bu olumsuz tabloyu gidebilmek için nasıl beslenmeliyiz? Öncelikle sinir sisteminin çalışmasında etkin B kompleks vitaminlerinin, biotin ve magnezyum zengini gıdaların alınmasında büyük yarar vardır. Bunlar; tam

tahıllı gıdalar, koyu yeşil yapraklı sebzeler, ceviz, badem, fındık, yer fıstığı gibi besinlerdir. Strese bağlı vücutta biriken toksinlerin atılmasını sağlamak amacıyla günde en az 3 litre su tüketilmeli, bağışıklık sistemini güçlendirici C vitamininden zengin turuncgiller, yeşil biber, patates gibi gıdalar tüketilmelidir. Beta karoten zengini besinler de büyük yarar sağlar; sarı, turuncu, mor tüm sebze ve meyvelerde bol miktarda beta karoten vardır. Rafine şeker tüketimi de en aza indirilmelidir.

Stres altında olan organizmanın protein gereksinimi artar. Dolayısıyla yumurta, et, süt ürünleri sıklıkla tüketilmelidir. Yemekler rahatlatıcı bir ortamda, ferah mekanlarda ve zamanla yarışarak değil, sakin ve küçük lokmalar halinde yenmelidir.

Bitter çikolata aşırıya kaçmamak şartıyla strese karşı birebirdir. Omega 3 ihtiva eden gıdalar, probiyotikler, kapari, propolis, sarımsak, çinko ve selenyum da bağışıklık sistemini desteklemede yardımcı olarak kullanılmalıdır.

Ancak stresli ortamlarda en önemli önlem, stresi bir sünger gibi çekmek yerine, yansıtarak etkisinden bir nebze olsun kurtulmaya çalışmaktır. Nasıl başaracaksın? Eğer başarabiliyorsan biraz da hakuna matata...

**Güney Afrika Swahili dilinde
TAKMA KAFANA...*

Havası, pazarı, tarihi ve doğası ile cennetten bir köşe:

Doğası ve doğallığı, tarihe ışık tutan arkeolojik kalıntıları, denizcilere kucak açan limanı, koyları ve pazarı ile İzmir'i şahlandıran yerleşim yerlerinden biri olan Sığacık, ziyaretçilerini kendine hayran bırakıyor.

Doğası ve tarihi ile herkesi kendine hayran bırakan, kıskanılacak güzelliğe sahip olan İzmir'in film platolarını aratmayan bir köşesindeyiz bu sayımızda, Sığacık'tayız...

Mavinin bin bir tonunu barındıran denizde konuşlanan, efsanelere konu olan mitolojik tanrıların gazabından kaçan denizcilere ev sahipliği yapan limanı, mandalina bahçeleri, yeşile doyan doğası, antik Teos kalıntıları, Türkiye'ye örnek pazarı, Kanuni'nin Rodos seferi için yenilettiği kalesi, görenleri hayran bırakan koyları ile Sığacık, cenneti İzmir'de tasvir ediyor...

Tarihi, doğayı ve doğallığı bir arada bulabilece-

ğiniz bu güzide yer, Pazar günleri sokakların arasında konuşlanan meşhur pazarı ile de Türkiye'ye örnek oluyor. Çünkü kadınlar, evlerinde pişirdikleri börekleri, çörekleri, dolmaları, sarmaları kapısının önüne çıkartarak satıyor, yaptığı el işlerini, örgüleri, sabunları sergiliyor... Dolayısıyla Sığacık'ı Pazar günleri gezenler, bu yöresel ve ev yapımı ürünlerden oluşan lezzetli yiyeceklerle hem karınlarını doyuruyor hem de bu muhteşem yerin tadını çıkartıyor.

Gezimize Sığacık Kalesi ile başlıyoruz. Selçuklular döneminde yapıldığı tahmin edilen bu kalenin, çeşitli restorasyonlar görek günümüze geldiği biliniyor. Kalenin önemi; Kaptan-ı Derya Piri Reis'in önerisiyle Rodos Seferi'ne hazırlanan Kanuni Sultan Süleyman'ın emri üzerine donanma komutanı Parlak Mustafa Paşa tarafından 1521-1522 yılları arasında Teos Antik Şehri harabelerinden taşınan taşlarla yeniden inşa edilip deniz üssü olarak kullanılmasına dayanıyor.

Efes'e meydan okuyan kent

Seferihisar'a bağlı bu güzel beldeden sizi çağıran bir başka tarihi yapı da Teos Antik Kenti'dir. Kentin tarihi geçmişine bakacak olursak; arkeolojik kazılar, kentte yerleşimin M.Ö. 1000 yıllarında başladığını ortaya koyuyor. Araştırmalara göre M.Ö. 600 yıllarında Miletoslu filozof Thales'in,

İonia Bölgesi'nin merkezinde olmasından dolayı 12 İon kentinin merkezi olarak Teos'u önermesine karşılık bu önerisi kabul görmemiştir. Sanat merkezi olma özelliğine sahip olan Teos, Efes ile yarışır konumdadır. Teos kentinin M.Ö. 6. yüzyıldaki ticari ilişkileri Eski Mısır'a kadar dayanır.

Tüm Anadolu'da olduğu gibi Teos da M.Ö. 545 yılından sonra Pers komutanı Harpagos'un eline geçer. Teos'un da içinde yer aldığı 12 kentten oluşan İon Birliği'nin, Pers Kralı II. Kyros'un Eski Yunan şehirleri üzerindeki baskısını kıramaması sonucu, birçok Teoslu M.Ö. 543 yılında kenti terk eder ve Trakya Bölgesi'ndeki Avdera (İskeçe yakını) kentini kurar. Bununla beraber zamanla birçok kolonist Teos'a geri döner. Bu dönüşün ardından kentin refah seviyesi o denli artar ki M.Ö. 494 yılındaki Lade Deniz Savaşı'na Teoslular 17 gemiyle destek verir.

Teos, M.Ö. 138-133 yılları arasında Roma egemenliği altına girer. Kent genelinde ele geçen mimari yapıların çeşitliliği, kentin Roma İmparatorluk Dönemi'nde de önemini devam ettirdiğini göstermektedir. Geç Antik Dönem'e ilişkin pek fazla somut veri bulunmasa da kentin önemini kaybetmekle birlikte varlığını Orta Çağ'a kadar küçük çapta devam ettirdiği anlaşılmaktadır.

Güzel Teos'un tarihi kadar kurulduğu alan da büyüleyicidir... Günümüzde Teos Antik Kenti Müzesi'ni ziyaret ederek, geniş bir alan üzerine kurulu bu güzide mekanda tiyatro, agora, akropol ve surları gezebilirsiniz. Dağınık bir yapıya sahip olan antik kentin paralel olduğu Ekmeksiz Plaj Yolu ise, neden binlerce yıldır bu bölgenin tercih edildiğini açıklar niteliktedir.

Sokağı ayrı pazarı ayrı güzel

Gelgelelim Sığacık sokaklarına... Bembe-yaz boyasını renklendiren çeşit çeşit çiçeğe ev sahipliği yapan evleri, insanı kendine hayran bırakır niteliktedir. O ana kadar aklınıza fotoğraf çekmek gelmese bile, sokaklarını taçlandıran evlerin büyüleyici sadeliğini gördüğünüzde makinenizi aranmaya başlarsınız. Bu evlerin önüne kurulan pazar ise bambaşka bir dünyadır Sığacık'ta. Pazar günleri 09:00-21:00 saatleri arasında trafiğin kapalı olduğu pazar yerinde herkes bahçesinde yetiştirip, mutfağında pişirdiği yiyecekleri tezgahına serer. Cümbüş havası içinde gerçekleştirilen bu alışverişte, ninelerin örgülerinden, annelerin reçellerine, genç kızların takılarından halaların çiçek dolmalarına, böreklerine, pastalarına kadar her şeyi bulabilirsiniz.

Alışverişin ardından balık hali civarında-ki balıkçılarda da bir balık ziyafeti çektikten sonra Sığacık Limanı boyunca yürüyüşünüzü yaparak, tok, mutlu ve sağlıklı olarak buradan ayrılabilirsiniz...

Dijital fabrikaya nasıl geçeriz?

Dijital fabrikalar ekonominin yeni enstrümanı olarak KOBİ'lerin gündemine girdi. Dönüşüm sürecine ayak uydurabilen firmaları fırsatlar bekliyor. KOBİ'ler şimdiden gerekli yatırımları hayata geçirmeli.

Üretim altyapınızı kontrol ederek işe başlayın

Dijital dünyaya adım atmak en yeni cihazları ya da teknolojileri almaktan ibaret değildir. Teknoloji karmaşası yerine katmanları yerine çıktılar odaklanmak lazım. Maliyet tasarrufu sağlamak, yeni pazar fırsatları yaratmak ya da müşteri tatmini ve sadakatini artırmak için bütün bunlardan nasıl faydalanacağınızı düşünün. Müşterilerinizin ya da paydaşlarınızın deneyimlerini nasıl dönüştürmek istediniz? Onlar ürünlerinize nasıl ulaşmak ister? Ve sonra geriye doğru çalışıp teknolojinin bunu nasıl sağlayacağını tespit etmelisiniz.

Kritik ve zor sorulara cevap vermeyi ertelemeyin-kaçmayın

Müşteri için sunduğum değeri artırmak için hangi yetkinliklere ihtiyacım var? Bu yetkinlikleri müşterilere sunduğum değeri büyütmek için hizmetlerime/ ürünlerime nasıl ekleyebilirim? Bugün bu yetkinliklere hangi dereceye kadar sahibim. Yarın ne kadarına sahip olmalıyım?

İş kültürünüzü bu değişime göre yeniden şekillendirin

Değişimin hızına ayak uydurmak isteyen şirketler, hız, inovasyon ve sonuç üretmeye odaklı bir kültürü teşvik etmelidir. Özellikle şirketlerdeki yeni nesil çalışanlardan genç ekipler oluşturularak onlardan iş modellerini ve süreçlerini teknoloji ile yeniden planlamaları için özgür bırakabilmelisiniz.

Dijitalleşme için bir yol haritanız olsun

Bugün, şirketlerin dijital gündeminin belirlenmesi ve dönüşümü sağlayacak teknoloji ile ilgili kararların alınması üst düzey yöneticilere bağlı. Daha hızlı ve verimli hareket etmek için şirketler odaklarını değiştirmeli ve iş alanlarını mobil, bulut, sosyal, veri ve analiz gibi trendlerin etrafında inşa etmeli.

İş modeline evet, bugünlük mü hayır!

Kullanıcılar cihazları ve nesneleri ya da birbirinden bağımsız ağırları daha önce görülmemiş bir ölçekte birbirine bağlıyor. Üstelik bu bağlantıların kazanca dönüşmesi ancak gelişmiş veri analizinin uygulanması gereklidir. Bu durumda bile çoğunlukla yeni iş modellerinin hayata geçmesini hızlandırmak ve üretkenliği artırmak için uygulama grupları geliştirilmesi gerekiyor.

Başkalarının duygularını hissedebilme sanatı: Empati

Cok çok eskilere götürelim bugün sizi. Şöyle binlerce yıl öncesine, insanlığın atalarının dünya topraklarına adım attığı ilk günlere... Kendinizi ilk insan olarak düşünün, koskoca anakarada yalnızsınız. Derken bir bakıyorsunuz hışırtılar eşliğinde dalların arasından bir çift göz size bakıyor. Buradaki ilk tepki ne olur sizce?...

Dünyada görme eyleminin ardından yaşanan ilk tepki-me iletişimidir... Ama beden dilinle korktuğunu anlatırsın ama kavga etmek için üzerine gidersin ama anlamaya çalışırsın... Peki 'başlangıcı' öğrendik, ne zaman bitiyor' dersiniz, bunun yanıtı daha da etkileyicidir, 'dünyada son insan kalana kadar' iletişim yeryüzünde devam eder... O iletişimidir ki, iyi kurulduğunda insanı başarı ve mutluluğa götüren altın bir anahtar, kötü kurulduğunda ise aşağı çeken duraksız bir girdap olur. Tarihe adını yazdıran liderlerin en büyük ortak becerileri iletişimi iyi kullanabilme yetenekleri değil midir? Şu halde insanlık tarihi ile başlayıp son bulacak olan böyle-sine önemli bir kavramın sağlıklı ve sürdürülebilir olması için çeşitli ayaklara ihtiyaç vardır. Doğduğumuz andan itibaren kurmaya başladığımız iletişimi sağlıklı yürütebilmemiz için gereken en önemli kaynak ise kendimizden başkası değildir. Çünkü 'empati'yi bizden başkası kuramaz...

Empati, başarılı iletişimin en önemli ayağıdır. İnsanoğlunun doğası gereği diğer insanlarla sürekli iletişim halinde olan sosyal bir varlık olması, sosyal hayatta karşısındaki insanın duygu ve düşüncelerini anlama yeteneğini etkili bir biçimde kullanmasına neden olmuştur. Bu aşamada devreye giren empati kavramını, en basit açıklamasıyla 'başka birinin hissettiği duyguları kendi içinde hissedebilme becerisi' olarak tanımlayabiliriz. Empatinin de kendi içerisinde yetkinlik derecelerine göre sınıflara ayrıldığı parantez içerisinde hatırlatarak, bu konuya ilerleyen yazılarımızda değinmek üzere ana konumuza geri dönelim.

En yalın yaklaşımla, çok sık kullandığımız bir cümleyi baz alarak empatiyi anlamak mümkündür aslında... 'Sen olsan ne yapardın?' Empati, iletişimde gerçekten o kadar önemlidir ki, verdiğiniz

tepkii baştan aşağı değiştirebilecek güce sahiptir.

İşyerinde empati

Empati yeteneğini içselleştiren kişilerin, toplumda daha mutlu, daha duyarlı ve daha fazla aranan insanlar olduğu yadsınmaz bir gerçektir.

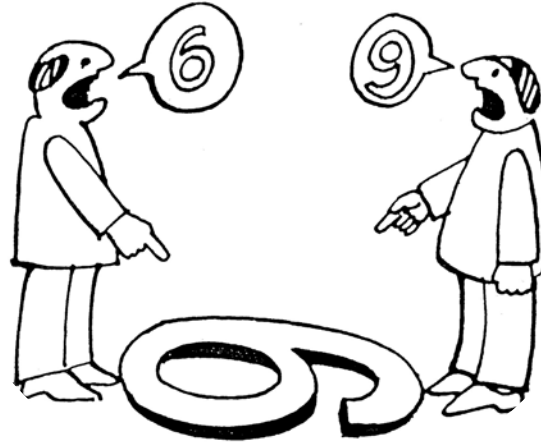
Böyle insanlar iş hayatlarında da hem verimli olurlar hem de çalışanların verimli olmalarına destek sağlarlar.

İş yaşamında empati, önemli tüm sosyal yeterliliklerin temeli olan beceriyi temsil eder. Empati yeteneği kuvvetli kişi, tüm çevresinde ve tabii ki iş yerinde, başkalarının hislerini ve bakış açılarını anlayarak (daha ileri seviyede sezerek), onların sorunları ya da endişeleri ile yakından ilgilenir. Empati yeteneği kuvvetli kişi, müşterilerin gereksinimlerini kabullenerek karşılamaya çalışır

(daha ileri seviye empatide söz konusu gereksinimleri hissederek). Empati yeteneği kuvvetli kişi başkalarının gelişim gereksinimlerini sezer ve yeteneklerini pekiştirmesine destek olur. Empati yeteneği kuvvetli kişi, bir örgüt içindeki politik ve sosyal akımları kavrayarak uyum birliğine katkı sağlar.

Empati yeterliliğine sahip olan kişiler duygusal ipuçlarına karşı dikkatlidirler, iyi birer dinleyicidirler, duyarlılık gösterir ve başkalarının bakış açılarını anlarlar. Başkalarının gereksinim ve hislerini anlayarak onlara yardımcı olurlar. İnsanların güçlü yönlerini ve başarılarını onaylayıp ödüllendirir, yararlı geribildirimler sunarlar. Farklı altyapıları olan insanlara saygı duyar ve onlarla iyi iletişim kurarlar. Önyargı ve hoşgörüsüzlüğe meydan okurlar. Güç ilişkilerini iyi analiz eder, önemli sosyal ağları keşfederler. Dolayısıyla empati, iş yerinde 'mutlu ve başarılı' olabilmemiz için bize yol gösteren duygusal bir rehberlik sistemi olarak büyük önem taşır.

Karşınızdaki kişiye vereceğiniz tepki konusunda son kararınızı vermeden önce 'empatiniz ile el ele verdiğinizde' varsa öfkenizin hafiflediğini, anlamadıysanız anlamaya başladığınızı, anlamlandıramıyorsanız gerekçelere hak vermeye kapı araladığınızı görürsünüz. Bu nedenle siz siz olun, empatiyi yanınızdan ayırmayın...

İAOSB TSM Korosu'ndan 'Gönül Şarkıları'

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi katılımcıları ve çalışanlarından oluşan İAOSB TSM Korosu, 2017'nin ilk konseri ile müzik-severlerle buluştu. Koro üyeleri, Atatürk Toplantı Salonu'nu dolduran seyircilerle birlikte Ege Üniversitesi Devlet Türk Müziği Konservatuarı Öğretim Görevlisi Şef Engin Karadağ'ın yönetiminde 'Gönül Şarkıları' nı seslendirdiler.

Kah coşturan, kah hüzünlendiren şarkıları başarıyla seslendiren solistler, salonu dolduran seyirciler tarafından ayakta alkışlandı. Konserin ardından Norm Grup Onursal Başkanı Nedim Uysal, Şef Engin Karadağ'a teşekkürlerini ileterek çiçek takdim etti. Her konserin sonunda olduğu gibi İAOSB TSM Korosu Üyeleri ve seyirciler, büyük bir coşku ile 10. Yıl Marşı'nı seslendirdiler.

Fotoğraf Kulübü üyelerinden 'ustaca kullanılan ışık'

Sevinç Zünbüllere

Fatoş Kalinkaya

Düzenlediği organizasyonlar sonucunda açtıkları sergiler ile fotoğrafçılık konusundaki iddiasını kanıtlayan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Fotoğraf Kulübü, bu ayki atölye çalışmasında 'ustaca kullanılan ışık' teması ile birbirinden başarılı karelere imza attı. Fotoğraf eğitmeni Kıvanç Şen'in önderliğinde fotoğrafçılık alanında bilgilerini pekiştiren kulüp üyeleri, yakaladıkları 'anları' Atatürk Organize Haber Dergisi okuyucuları ile paylaştılar. İAOSB Sosyal Faaliyetleri Geliştirme Çalışma Grubu Başkanı, aynı zamanda Fotoğraf Kulübü Başkanı Cem İnam, her ay belirledikleri bir atölye çalışması konusunda eğitim aldıktan sonra çekimlere başladıklarını bildirerek 'ustaca kullanılan ışık' hakkında şunları söyledi:

"Işık, fotoğrafın en önemli unsurudur. Fotoğrafı fotoğraf yapan en temel unsur ve olmazsa olmazdır. Işık sadece konuyu aydınlatmaz aynı zamanda nesnelere renk, biçim ve hacimlerini verir. Fotoğrafçı doğru ışığın peşinde koşmak, elinde olan ışığın ne tür bir ışık olduğunu anlamak, onu izlemek, doğru anda yakalamak ve hapsedmek zorundadır. Işık teknik ve estetik olarak fotoğrafın

temelini oluşturur. Çektiğiniz fotoğrafın bir sanat eseri olabilmesi için ışığın türü, yönü ve miktarı çok ama çok önemlidir. Eserin oluşum sürecinde önemli olan ışığı yorumlamak ve bir anlatım aracı olarak kullanabilmektir. Işığı doğru şekilde analiz eden fotoğrafçı, makinesinin enstantane, diyafram, ISO gibi ayarlarını kullanarak ışığı fotoğrafın içine hapseder. Bazen bunu yapabilmek için uygun anı, yani ışığı beklemek zorundadır.

Bunu yapabilmek için de neyi beklediğini bilmesi, yani ne istediğini, ne çekeceğini bilmesi ve çekeceği fotoğrafı zihninde çekim öncesinde canlandırabilmesi gerekmektedir. Biz buna kısaca "fotoğraf yapmak" diyoruz.

Önemli olan fotoğraf çekmek değildir, fotoğrafı yapabilmektir. Biz bu ay fotoğrafta ustaca kullanılan ışığı öğrendik. Değerli eğitmenimiz Kıvanç Şen bizlere ışık tiplerini, ışığın nasıl kullanılacağını, ışığın parlaklık, yön, renk gibi temel özelliklerini anlattı ve hangi ışıkta neler çekebileceğimizi örnekleri ile birlikte gösterdi. Biz de öğrendiklerimizi uyguladık, kendisine sunduk. O da içlerinden en iyi 5 tanesini seçti. Bu karelerimizi sizlerin beğenisine sunuyoruz."

Okyar Atilla

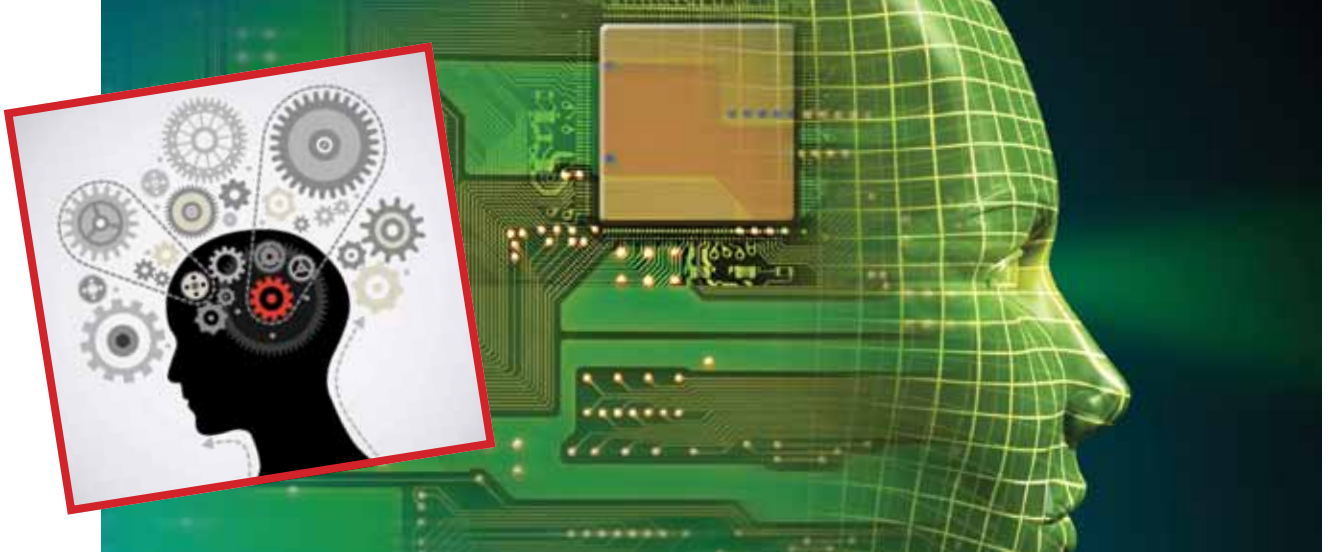

Nil Köseoglu

Atilla Özyeğin

Geleceğin teknolojileri yapay zeka ve nanoteknoloji odaklı

Her yıl IBM'in geleneksel olarak öne sürdüğü teknoloji tahminleri, gelecek 5 yıl içerisinde hayatımıza girmesi muhtemel yeniliklere ışık tutuyor. Özellikle yapay zeka ve nanoteknoloji alanında gelişmelerin beklendiği bu 5 yıllık süreçte, hayatımıza girmesi beklenen 5 teknoloji şöyle sıralanıyor:

IBM'e göre yakın gelecekte, söylediklerimiz ve yazdıklarımız akıl ve beden sağlığımızın nasıl olduğunun anlaşılmasına kullanılacak. Yazılarımız ve konuşmalarımızdaki düzenler bilgisayarlar tarafından analiz edilerek ruhsal veya nörolojik hastalıklar çok erken teşhis edilebilecek. Özellikle psikoz, şizofreni ve depresyon gibi rahatsızlıklar, insanların kullanacağı giyilebilir cihazların konuşmaları incelemesi sayesinde şimdikinden çok daha önce teşhis edilecek.

Bunun yanı sıra; IBM'e göre 5 yıl içinde geliştirilecek teknolojilerle görülebilir ışığın dışında kalan dalga boylarını da görebileceğiz. Bu sayede insanlar çevrelerinde fark edemedikleri tehlikeleri algılayabilecek. Örneğin yoğun sis içinde giden bir arabayı ya da yoldaki gizli buzu görmek mümkün olacak. Yine benzer teknolojiler sayesinde bir yiyeceğe baktığımızda besin değerlerini, bir ilaca baktığımızda neye yaradığını gösteren uygulamalar da çok daha gelişmiş bir şekilde kullanılacak.

IBM'in tahminlerine göre önümüzdeki beş yıl içinde nanoteknoloji sağlık alanında çok daha sık kullanılacak. Vücudumuza enjekte edilen küçük çiplerin kan ve diğer değerleri sürekli takip etmesi ve değerler normal aralığın dışına çıktığında bizi

uyarması hedefleniyor. Normalde laboratuvarlar tarafından yapılan bu testlerin küçük birer çiple yapılmasını sağlamak için nanoteknoloji şart. Bu çiplerden elde edilen bilgiler, nesnelerin interneti yoluyla akıllı saatler, uyku düzenini takip eden cihazlar ve benzerlerinden gelen bilgilerle bir araya getirilecek. Özel olarak tasarlanan yapay zeka ise bu verileri yorumlayarak olası bir hastalığı çok önceden tespit edebilecek.

Kısıtlı enerji kaynaklarını en verimli şekilde kullanabilmek için nesnelerin internetinden faydalanmak kaçınılmaz olacak. Doğalgaz kuyularında, depolama merkezlerinde ve boru hatlarında yaşanan görünmez kaçaklar hem verimlilik hem de güvenlik için önemli bir sorun teşkil ediyor. Tesislere ve boru hatlarına yerleştirilecek akıllı sensörler bulut ortamına sürekli bağlı olacak ve anlık kontrol yapacak. IBM'in öngörüsüne göre, elde edilen veriler takip edilerek normalde tespit edilmesi haftalar süren kaçaklar dakikalar içinde tespit edilecek.

IBM'in 5 yıllık tahminleri arasında belki de en iddialısı "makroskop" adını taşıyor. Kullandığımız tüm cihazlar veri üretiyor. Bu milyonlarca cihazdan üretilen karmaşık verilerin bir araya getirilmesine "makroskop" adı veriliyor. IBM bu makroskopun öğrenebilen algoritmalar ve yapay zeka ile incelenmesiyle çok geniş bir alanda öngörüler ve tahminler yapılabileceğini belirtiyor. Bu tahminler, tarımdan meteorolojiye, astronomiden tıba kadar çok farklı alanlarda kullanılarak karşı karşıya kalınabilecek problemlerin önceden görülebileceği iddia ediliyor.

MİMARİ PROJE HAZIRLANACAK

■ İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) Başkanı Hilmi Uğurtaş, bölge içerisinde mahkeme

süreci devam eden Tarış arazisi üzerinde EBSO Yeni Hizmet Binası için mimari çalışmaların başlatılacağını açıkladı. Uğurtaş, "İAOSB, EBSO Hizmet Binası'nı yapmak üzere genel kurul kararını aldı. Tarış'ten aldığımız arazi üzerinde dava sürmesi nedeniyle biz bir adım atamadık. İnşallah bu dava 2017'de sonuçlanır. Biz binanın yapım sürecini hızlandırmak için, mimarlık projesinin hazırlanması kararı aldık. Proje yarışmayı seçilecek. Tahmin ediyorum 8-10 aylık bir sürede çizim tamamlanacak ve inşaatı kazmayı vurabiliriz."

İbrahim Gökçuoğlu Hilmi Uğurtaş

Atatürk Organize'ye EBSO Hizmet Binası

Meclis toplantısında konuşan Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Başkanı Yardımcısı İbrahim Gökçuoğlu, eğitim sisteminde yapılacak değişiklik için İzmir'de

pilot il olmasını önerdi. Gökçuoğlu, "İzmir'e özel ve yönetmelikler çıkarılmalı için bir değeri var ve biz bu değerle eğitimle artırabiliriz" dedi. 1. eğitimde artırılabileceğini belirtti. Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş ise burada yapmayı planladıkları EBSO Hizmet Binası için mimari proje hazırlanması kararı aldıklarını açıkladı.

EBSO'nun yeni binası yarışmayla seçilecek

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın yeni hizmet binası için çalışmalara başlandı. Yeni bina projesi düzenlenecek yarışmayla belirlenecek.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) içinde yapılacak bina için dün İAOSB Başkan Hilmi Uğurtaş ve Yönetim Kurulu Üyesi Atilla Baysak ile EBSO Yönetim Kurulu Üyeleri

çekleştirdi. Görüşmede, yapılacak binanın hem görsel hem de işlevsel olarak İzmir'e değer katan bir yapı

sinin bir yarışma ile seçilmesine karar verildi. İAOSB Başkanı Uğurtaş, bölgeye, EBSO'ya ve İzmir'e yakışan bir hizmet binası kazandırılmasını savdı.

EBSO binası için yarışma

■ EGE Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) için İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde yapılması planlanan yeni hizmet binasının projesi, yarışmayla belirlenecek. İAOSB adına Başkan Hilmi Uğurtaş ve yönetim kurulu üyesi Atilla Baysak ile EBSO adına yönetim kurulu üyeleri Muhsin Dönmez ve Eyüp Sevimli'den oluşan ortak komisyon, ilk toplantısını gerçekleştirdi. Görüşmede, yapının hem görsel hem de işlevsel olarak İzmir'e değer katan bir yapı olması konusunda görüş birliği sağlandı. Uğurtaş, EBSO'nun yerleşke işlevsellik açısından yeni bir binasına ihtiyaç duy-

maya başladığını belirterek, şöyle devam etti:

İZMİR'E YAKIŞSIN

"EBSO'nun söz konusu ihtiyaçlarını karşılayacak bir hizmet binası yapmayı taahhüt etmiştik. Çeşitli nedenlerle proje bugünlere geldi. Temennimiz, başlanan bu iş-

ardından bölgemize, EBSO'ya ve İzmir'e yakışan bir hizmet binası kazandırmak" dedi. İnşaat alanı 6 bin metrekare olarak planlanacak yeni hizmet binasının yapısal ve işlevsel özelliklerine ilişkin çalışmalar, İAOSB Bölge Müdürlüğü ve EBSO Genel Sekreterliği

EBSO binası projeye belirlenecek

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) içindeki 6 bin metrekarelik alanda yapılması planlanan yeni hizmet binasının projesi yarışmayla belirlenecek. TOPLANTI YAPILDI Binasın özelliklerine ilişkin çalışmalar, İAOSB Bölge Müdürlüğü ve EBSO Genel Sekreterliği tarafından başlatılarak yapılacak binayla ilgili bir de toplantı düzenlendi. Toplantıya İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş ve Yönetim Kurulu Üyeleri

Bina için toplantı düzenlendi.

Atilla Baysak ile Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) adına EBSO Yönetim Kurulu Üyeleri Muhsin Dönmez ve Eyüp Sevimli katıldı. Görüşmede, yapılacak olan binanın hem görsel hem de işlevsel olarak İzmir'e

değer katan bir yapı olması konusunda görüş birliği sağlanırken, bina projesinin bir yarışma ile seçilmesine karar verildi. Toplantının ardından, yarışmaya katılacak olan mimarlık firmalarının tespit edilerek, çağrı ile yarışmaya dahil edilmeleri konusunda çalışmalara başlandı.

Toplantıyı değerlendiren İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Temennimiz, başlanan bu sürecin ardından EBSO'nun

Bu ortamda iyi haber

■ Ege'deki organize ve serbest bölgelerde yatırımlar devam ediyor. Sadece İzmir'de değil; Denizli'ye kadar geniş bir bölgede çok sayıda yatırımın haberi geliyor.

Örneğin Atatürk OSB'de 7 firmasının üretime başlamasıyla ilave 2 bin kişilik istihdam sağlanması bekleniyor. Aliğa, Tire, Torbalı'da yine kapasite artışı yapan firmalar olduğu gibi yeni yatırım startı verenler de

var. Türkiye genç bir nüfusa sahip; o yüzden her yıl yeni iş arayanların sayısı artıyor.

Bunu karşılamak için Türkiye yüzde 5 ve üzeri büyümeli.

O yüzden süratle gündemimizi siyaset odaklı olmaktan çıkarıp ekonomiyi döndürmeliyiz.

Sıkıntılı geçeceği düşünülen 2017'de, bu haberleri duymak iyi geldi.

**Yapısal reformlarda
OSB'lerin yeri**

Küresel ve ulusal ekonomideki değişiklikler ve eğilimler, tüm ülkeleri üretim ve istihdam yaratarak daha hızlı büyüme zorunluluğu içine sokmuştur. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler bu baskıya çok daha güçlü bir biçimde hissetmektedir. Üretim ve istihdamın artırılması için var olan işletmelerin rekabet edebilir ölçeklere ulaşmasının, üretimlerin alevi teknoloji tabanlı, katma değeri yüksek ürünlerle odaklanmasının önemi hayce ortaya çıkmıştır. Gelişmiş ülkeler Endüstri 4.0 uygulamalarını tartışmayı geçmiş, uygulamaya alanlar yarattırken, ülkemizde mevcut üretim yapımızı rekabet edebilir hale getirmek ve geleceğimizi korumak için ciddi bir yatırım hamlesine ihtiyacımız olduğunu görmekteyiz.

Yatırım hantlesi denilen büyük değişim için ise yatırım ortamının sağlıklı, istikrarlı, güvenli ve verimli olması, insan kaynağı dahil tüm girişleri azami verimlilikle ama asgari maliyette sunması gerektirir. Bu olanakların ülkenin her köşesinde sağlanmasını beklemek asla gerçekçi bir yaklaşım değildir. Doğru yatırımlar, doğru yerleşkelerde gerçekleştirilmek temel hedef olmalıdır. İşte bu noktada

biçimde altyapı ve taşıyıcı hizmetlerinin sanayinin hizmetine sunulması gerektiği OSB'ler sahip oldukları coğrafi sosyal, kültürel ve lojistik avantajları ile bu hizmetlerin sunumunda kullanılması gereken doğru enstrümanlardır.

Ancak, ülkemizde sayıları 300'e yaklaşan her OSB'mizin bu yetkinlik ve yeterliliklere sahip olduğunu söylememiz mümkün değildir. Öyleyse, bu seviyeye ulaşma gücü ve kapasitesi olan OSB'lerimizin destelenmesi, finansal kaynağına heba olacağı OSB'lerde yol yakından görülmeli, yeni kurulacak OSB'lerin ise bilimsel ve otomatik değerlendirme sonrasında doğru yerleşmelerde, en doğru yapılarımları içinde bulundurmasını sağlamak önemli bir ortamın sağlanması için yıllardır Türkiye'nin ekonomisinin gelişmesi için sağlanacak yapısal reformlar, bu türleri ilgilendiren unsurların içinde de ciddi ve ilgili her birinin ve kuruluşun katkı ve eğilimi anorm bir çalışmada bir yaratılmasını gerektirir. İnanıyoruz.

Öğümüzün bu yönde atılması takdir ile izliyor, OSB'lerin kurulmasını

organize sanayi bölgelerinin (OSB) değeri ve önemi ortaya çıkmaya başladı. Başan, Üretim Yönetiminin yapısal ve ekonomik özelliklerinden çok ilave edilmesini ve ilave uygun bir yapı ve üstyapı ile sanayinin kurulması gerektiğini açıkladı. Oğuldan coğrafi ve lojistik bu hizmetlerin kullanılması gerektiğini belirtti.

EBSO'nun yeni hizmet binası için ortak komisyon toplandı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi içinde Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) için yapılması planlanan yeni hizmet binası için çalışmalara başlandı

değerlendiren İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş, son yıllarda EBSO'nun yerleşke ve işlevsellik açısından yeni bir hizmet binasına ihtiyaç duymaya başladığını hatırlatarak şunları söyledi:

[illegible]

İzmir'e değer katan bir yapı olma-
sı konusunda görüş birliği sağla-
nırken, bina projesinin bir yarış-
ma ile seçilmesine karar verildi.
Toplantının ardından; yarışmaya
katılacak olan mimarlık firmaları
nın tespit edilerek, çağrı ile yar-
maya dahil edilmeleri konusunu

EBSO'nun yeni binası yarışmayla belirlenecek

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB)
içinde yapılacak Ege Bölgesi Sanayi
Odası (EBSO) yeni hizmet binası için çalışmalar
başladı. Komisyon toplantısında binanın, hem
görsel hem işlevsel olarak İzmir'e değer katması
gerektiğine ve yarışmayla belirlenmesine
kararı verildi. İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş,
OSTA emize, EBSO'ya ve İzmir'e yakışan bir
hizmet binası kazandırmayı amaçlıyoruz" dedi.

YILMI UÇURTAŞ

Büyüme mücadelemizden vazgeçmeyeceğiz

2010 gada beigās pētījums "2010. gada Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes izvērtējums" parādīja, ka Latvijas iedzīvotāji ir diezgan apmierināti ar dzīvi, taču ir jāveic darbs, lai uzlabotu dzīves kvalitāti. Pētījuma rezultāti liecina, ka iedzīvotāji ir apmierināti ar dzīvi, taču ir jāveic darbs, lai uzlabotu dzīves kvalitāti. Pētījuma rezultāti liecina, ka iedzīvotāji ir apmierināti ar dzīvi, taču ir jāveic darbs, lai uzlabotu dzīves kvalitāti.

'OSB'lerdeki meslek liselerine verilen destek amacıyla sapmasın'

ANNET USMAN-LEWIS

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yürütmen Kurulu Başkanı Hilmi Yılmaz, organize sanayi bölgeleri bünyesinde kurulan meslek liselerine öğrenci kabul verilmesi 5 bin 500 TL'lik destek sınırlarını aştığını öne sürdü.

Eğil-Bölge Sanayi Odası Meslek Toplantısı'na İAOSB yönetimi olarak kurullarını OSM İAOSB Nedim Uylu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde, öğrenci kabul 5 bin 500 TL'lik olan devlet desteklerinin içinde 7 bin 500 TL'lik katkıda bulunduklarını söyledi. Uylu, "Buana karşın bazı OSB'lerdeki meslek liselerinde 5 bin 500 TL'lik öğrenci yetiştirilmiyor, üstelik bir de kar ediliyor. Eğitim dışında çok düşük tutulmuş ve bu minimum değil. Tüm sanayicilerin arzu ettiği yetiştirilmek isteniyor. Uygulama bu haliyle bu amaçla hizmet etmez" diye konuştu.

Öğrenci başına 7 bin 200 TL katkıda bulunuyoruz

zaj, tefahat, atölye ekipmanları, proje, زمین etidid, nütüfavirlik gıderleri, 15 milyon TL'lik arsa gıderi ve 2017'de yapacağınız 2.1 milyon TL'lik atölye yatırımları ile toplam maliyet 30.1 milyon TL'ye çıkacak. 2017 yılı için işletme ve personel gıderleri toplamı ise 4.5 milyon 230 bin TL. Buna devlette yapacağ katkısı 1.8 milyon TL. Bütün gıderleriniz toplamda 35.4 milyon 430 bin TL. Öğrenci başına 7 bin 200 TL karlıda bulamıyor" diye konuştu.

İşek alıp bir de üzerine kar
Ben inancayorum ki biçim
mundan merem olacak
mü üniversite merindan
ha lyl iş yapacak. Birin
larmız değeri. Biz suna
bunu kabul edemeyorum
mizin sıkıntısı, problemi
teknik eleman bulamamak
çalışanına da vermiş. Öğren
na 5 bin 500 TL katkı yor
demiz. Biz bunu birilerine
çıkıyorsa. Başka bir ifade
yorum. Oradaki öğrenci
üzlerinden birileri gelip el
yor. Herhalde MEİF'e ba
lardan çok daha düşük so
eğitim veriyorlar. Hızım is
mit tu değil ki. O çocuk
iğimize gelmeyecekler" di

**Gökçioğlu: Eğitimde
lüzür pilot bölge olsun**
EBBS Başkan Yardımcısı
him Gökçioğlu da tıra
da yapılan FİSA testinde
yedeği öğrencilerin aldığı
mız sonuçları değerlendiril
edilen sonuçları "Türkiye
#8" olarak yorumlayan Gök
"Eğitim için yeni bir a
ma geçmedim, "yum yalı
nu deneyimlin" demeden d
sistemler lüzür pilot böl
denemisin. Yani lüzür bu
pilot bölge olsun. Eğer sist
gariş olursa bu sistem t
kiye ye yayılır ama bazar
mızla uyuşturup istel edilir" ifa
kullandı.

0 fuar kutsaldır

İzmir'de açılan
Ulusalçarısı Tazim
ve Hayvancı-
lık Fuarı'nı çok
önemliyorum.
Önemliyorum
çünkü...
Tazim ve hay-
vancılığın önemi
ekonomik terim
oluşturduğuna i-
myorum.

Kalki ki...
Son dînemi
memlekette he
edileli.
Tarında d
dünya zîves
...and

Şimdi yeniden **edâ** güdülerimize dönmeye çalışındayız. O yüzden de...
İla kimsede arılan her adam, açılan her fuar, yapılan her organizasyon bura göre kutsaldir.

hayvançılığa özel önem veriyor.

Uluslararası ticaretle liberal ekonomik düzeni uygulayan ülkeler bile, sıra tarama tarım enstitüsüne ve hayvançılığa geçince iktisadî kapalı politika izliyor.

Bunun sebebi, tarım bir ülkenin özetinde birer araya almazdır.

Sarıya ancak bundan sonra ikinci sıra gelir.

Yani, mermi odur ki "Küçük mülken efendi" feodalizmin örneği (dönüş) olduğu da geçiyor bile.

**Aslında daha bozulacak
pek çok ezberimiz var**

Yöneticilerimiz yaptıkları hamleleri bazen "erzberazan dürtmeler" olarak tanımlıyorlar.

Erzberazan tahli ki iydi, eğer dğru şekilde bızılansa...

Emir Atatik Örganiye
Emir Yönetim
Emir Hımlı Öğrtay
Emir Bızılulbızıl
Emir Bızılulbızıl

**ABER
URK**

- **Yerli istatemi ezherli**
Tahsilat yonimlari, adli hake getirilmeli, karyt d...
d...g...l...l...
- **Buylme modelli ez**
Ihtilafat bagli modelden uzaklaylmali...
- **Enerji modelli ez**
Yerli enerji devneye sol d...
d...ya baglamlak azaltin...
- **Sonyal guverlik**
Agli vemyeyen, byen...
...f...d...d...g... der...

● **Yatırım ve**
öründeki engeli
kaldırarak...

- Adalet sistemi ezberi: Kalitesi, güvencesi ve hızı artırılmalı.
- Eğitim sistemi ezberi: Ekonominin ihtiyaçlarına

● **Seçim sistemi**
Soluklu siyasi partiler
çıkartılmalı...

boran a
hüyümə y
edilir.

'Kaliteden ödün vermeden faaliyetlerimizi sürdürüleceğiz'

Moll'in 2017 hedeflerini, bayi stratejilerini ve hayata geçirmeyi planladığı yeni projelerini konuşmak üzere Moll Genel Müdürü Ahmet Öztürk ile bir araya geldik.

'KENDİ İŞLETTİĞİMİZ İSTASYONLARIMIZIN SAYISINI ARTIRACAĞIZ'

Moll Genel Müdürü Ahmet Öztürk, Moll'in 2017 hedeflerini, bayi stratejilerini ve hayata geçirmeyi planladığı yeni projelerini konuşmak üzere Moll Genel Müdürü Ahmet Öztürk ile bir araya geldik.

Moll Genel Müdürü Ahmet Öztürk, Moll'in 2017 hedeflerini, bayi stratejilerini ve hayata geçirmeyi planladığı yeni projelerini konuşmak üzere Moll Genel Müdürü Ahmet Öztürk ile bir araya geldik.

KARADENİZİ ENERJİLENDİRMEK İÇİN YENİ YATIRIMLAR

2016 yılı genel olarak Moll açısından değerlendirilince...

2016 yılı genel olarak Moll açısından değerlendirilince...

Demirören'in enerji sektörü içindeki yeni çeki

Savatel, Türkiye'nin sesi olacak

Çağın merkezi sektörüne yepyeni bir soluk getiren Savatel, Türkiye'nin kurumsal firmalarının güvenilir sesi olarak hizmetlerini sürdürüyor. Halen İzmir'de büyük bir bölümü kadın ve gençlerden oluşan 370 kişilik istihdam sağlayan Savatel, Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde projesi hazırlanan yeni tesisi ile 4 bin kişiye istihdam sağlamayı hedefliyor.

Savatel Genel Müdürü Papatya Taspınar, Çağın merkezi alanında 2008 yılından bu yana Şenol Çağrı Merkezi olarak hizmet verdiklerini ve kısa süre önce Savatel markasını oluşturarak sektörlerindeki yolculuklarına devam ettiklerini söyledi. Buzer hukuk, bankacılık ve iletişim sektörü olmak üzere pek çok alanda çağın merkezi hizmeti sunduklarını dile getiren Taspınar, "Güvenilirliğimiz ve uzmanlığımız ile gelişmiş ileri teknoloji santral yönetimimiz, teknik altyapı ve çalışanlarımızın aynacılığıyla en iyi hizmeti sunmak için çalışıyoruz" dedi.

2017 yılında yeni tesislerini kurmaya amaçladıklarını anlatan Taspınar, "Bugün kadromuzda 250 kişilik uzman müşteri temsilcisi ve 120 çağrı personeli olmak üzere 370 kişi yer almaktadır. Bu kadroyu çok büyük bir bölümü kadınlarımız oluşturmaktadır. Merkezimizde kadınlarla çalışıyoruz. AOSB'de inşa edeceğimiz yeni binamızla birlikte tüm birimlerimizi bir araya getireceğiz. 2017'de hizmete açacağımız yeni yerimizde 4 bin kişiye istihdam sağlayacağız" diye konuştu.

TAİDER'den Norm Grup tesislerine ziyaret

HABER MERKEZİ

TAİDER'in üyelerine özel olarak düzenlediği "Üye İşyeri Ziyaretleri" programı kapsamında İzmir'deki ilk geniş katılımlı ziyaret 4 Ocak'ta Norm Grup tesislerine gerçekleştirildi.

TAİDER heyeti, Uysal Ailesi'ne ait, 1973 yılında kurulan ve bağlanmış eleman üretiminde uyguladığı yenilikçi yaklaşım ve deneyimli ürün geliştirme altyapısıyla Türkiye'de lider, Avrupa'nın ilk beş üreticisi arasında yer alan Norm Grubu'yla, İzmir Çiğli'deki Atatürk Organize Sanayi Bölgesi tesislerine ziyaret etti.

Sahilî ve Manisa'da devam etmekte olan vida, somun ve civata üretim tesisleri ile birlikte aynı zamanda pazarlama şirketleri Standart Civata (İzmir ve İstanbul), Norm Bursa, Best

TAİDER'in üyelerine özel olarak düzenlediği "Üye İşyeri Ziyaretleri" programı kapsamında İzmir'deki ilk geniş katılımlı ziyaret 4 Ocak'ta Norm Grup tesislerine gerçekleştirildi.

Kale Civata (İstanbul), Visart Europe Paris ve Norm Uysal'da açılış konuşmasıyla başlayan etkinlik, Norm Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Yardımcısı 3. nesil Nedim Uysal'ın tanıtım sunumuyla devam etti. Üç kuşak bir arada çalışmanın ayrıcalığına değinen Uysal, "Üye İşyeri Ziyaretleri" programı kapsamında İzmir'deki ilk geniş katılımlı ziyaret 4 Ocak'ta Norm Grup tesislerine gerçekleştirildi.

sonrası merak ettikleri konuları Uysal Ailesi'ne yöneltti. TAİDER üyeleri "Ailede Birlik, İşletmede Sürdürülebilirlik" mesajı verdiler.

Ziyaretçiler daha sonra Uysal Ailesi tarafından yaptırılan ve AOSB Vakfı'na devredilen Özel İAOSB Nedim Uysal Anadolu Teknik Lisesi'ni gezdiler. 3 yıl önce başka bir binada, mühendis yetiştirmek hedefleriyle öğrenim başlanan okul, yeni binasına bu öğrenim döneminde geçti. Okul, öğrenciler için 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor.

Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor.

Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor.

Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor. Okulda 1000 m²'ye yakın alanı kaplıyor.

Yerli ve yabancı yatırımlar tam gaz

Ege bölgesinde İzmir, Manisa, Denizli, Aydın ve Uşak'taki organize sanayi ve serbest bölgelerinde yeni yatırımların devreye alınması üretime ve istihdama büyük katkı sağlıyor

Yeni istihdam oluşturan Ege Bölgesi Sanayi Oda (EBSO) Yatırım Kurulu Başkan Yardımcısı, ekonomideki yavaşlama nedeniyle geçen yıl sanayinin derinleştiğini söyledi.

Sıfırdan bugünlere geldik

REPAİMA Organize Sanayi Bölgesi ile Enerji Sanayisi ve İşadamları Derneği Başkanı ve Ege Bölgesi Sanayi Oda Yürütme Kurulu Sayman Üyesi Hüseyin Vatansover, 9 yaşından bugüne kadar Türkiye'ye çok etkilere ve yapmış olduklarıyla adını zihniye çıkartarak şifalı

Epi ve meslektaşları Nürsel Vatansover

Çok mücadele edip başladık

Epi ve meslektaşları Nürsel Vatansover

Yeni Asır

RADYOYLA BAŞLADI!

[illegible]

Yatırımcılar
Mete Tamer
OMUR
mete.tamer@sunyap.com.tr

[illegible]

A man in a dark suit and tie is smiling and standing next to a display. The display features a large framed image of a historical document on the left and two smaller mobile devices (a smartphone and a tablet) on the right. The background is a light-colored wall with some text and a blue vertical light strip.

[illegible][illegible][illegible]

vestiboli scolastica illustrata
Gian Ki

[illegible]

Savatel, Türkiye'nin sesi olacak

Çağrı merkezi sektörüne yepyeni bir soluk getiren Savatell, Türkiye'nin kurumsal firmalarını güvenilri sesi olarak hizmetlerini sürdürüyor. Hemen İzmir'de büyük bir bölümü kadın ve gençlerden oluşan 370 kişiye istihdam sağlayan Savatell, Atatürk OSB'de projesi hazırlanan yeni tesisi ile 4 bin kişiye istihdam sağlamayı planlıyor.

katıldığı bilgilendirme toplantısında konuşan Savatel Genel Müdürü Papatya Taşınar, Çağrı merkezi alanında 2008 yılından bu yana Şenol Çağrı Merkezi olarak hizmet verdiklerini ve kısa süre önce Savatel markasını oluşturarak sektörlerindeki yolculuklarına devam ettiklerini söyledi.

Basta hukuk, bankacılık ve iletişim sektörü olmak üzere pek çok alanda çağrı merkezi hizmeti sunduklarını dile getiren Taşınar, "Kurduğumuzdan bugüne her yıl belirlediğimiz hedeflerin üzerinde büyümeyi başardık. Güvenilirliğimiz ve uzmanlığımız ile gelişmiş İleri teknoloji santral yönetimimiz, teknik altyapı ve çalışma ortamımızın ayrıcalığıyla en iyi hizmeti veriyoruz."

TOLKAR İLÇİ GÖRDÜ

Bugün sona erecek olan Antalya Anfaş Hotel Equipment Konaklama ve Ekipmanları İhtisas Fuarı'nın ilgi gören stantlarının arasında TOLKAR firması

'Inovasyon Stratejisi'
Sampiyonu CMS Oldu

TÜRKİYE ihracatçıları
Medisi (TİM) tarafından İsta-
nbul Kongre Merkezi'nde
düzenlenen 5'inci Türkiye
İnovasyon Haftası kapsamında
verilen İnovatif Ödülleri
sahiplerini buldu. Türkiye
genelinde 761 firmanın inno-
vatif çalışmalarına hoşgörü-
dü ödülleri, CMS Grup'un
İnovasyon Stratejisi katego-
risinde, Türkiye birinciliğini
elde etti.

CMS Just ve makina Saa-
rı AŞ Genel Müdürü Gür-
sel Can'a, birincilik ödü-
lünü Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan tarafından
takdim edildi. CMS, geçen
yıd aynı kategoride 11'inci
sırada yer almıştı. CMS'nin
2011 yılı ilk süresi boyunca

CMS Grup'un
Liderleri Yarışması'nı
kategorisinde Türkiye

İnovasyon Haftası kapsamında
grup olarak stratejileri
mükempler belkelttileri, y
stratejileri ve Ar-Ge Me
çalışmalarının birbiriyle
teğre olarak sürdürüldü
her türlü ayrıntıya ve
bu işle ilgili çark içinde ge
neridigini vurguladı.

Yünde yüz Türk
si olan CMS Just ve

2016 Inovasyon
Inovasyon Stratejisi

San. A.Ş., Pınarbaşı ve Ataköy Organize Sanayi Bölgesi'ndeki Çiğli tesislerinin yanı sıra, CMS Jant Sanayi İşletme ve Satış A.Ş.'nin Ege Serbest Bölgesi'ndeki tesisini de içine alan noktada üretim yapıyor. Yaklaşık 2 bin kişiye istihdam sağlayan CMS Grup'u, AR-GE faaliyetlerine her yıl 10 milyon TL'den fazla kaynak ayırıyor.

IN VA

Sıfır sermayeyle DEVLER LİGİNE

■ “Sıfır sermayeyle kurulan şirketimizde özgün emeğimizle bugünlere geldik” diyen ENKO Elektronik’in kurucusu Sinan Kazazoğlu, endüstriyel elektronik alanında yerli ve yabancı dünya devleriyle çalışıyor. Kazazoğlu, ikinci kuşaktan aldığı güçle şimdi de AR-GE odaklı kuracağı tesiste farkındalık yaratan işlere imza atmayı hedefliyor.

» 10. sayfada

 Hürriyet

Bursa'dan bir 'Tolon' geçti...

[illegible]

20 yıl önce adı duyulmamış yeni tatiller

Başarının sırrı, rakiplerin arasında özel bir şey olarak fark edilmek olduğu için, tur operatörü şirketleri müşterilerine olmadık tatiller sunmaya başladı. İşte 20 yıl önce insanın hayaline gelmemiş yeni seyahat türleri...

Turizm sektörü, dünya çapında sürekli büyüyen, iyi para kazanılan, çekici bir sektör. Fakat sürekli büyüyen bir sektörde de fark edilmek şart. O yüzden bazı tur operatörü şirketleri olayı abartarak tehlikeli tatil ve seyahatler sunmaya başladı.

Akciğeri temizleme tatili

Evet, doğru gördünüz, "akciğeri temizleme tatili" adı altında tatil de müşterilere sunuluyor ve bu, dünyanın bazı yerlerinde hava kirliliğinin ne kadar da kötü bir hal aldığı gösteriyor. Çinliler artık sadece akciğerlerine biraz da olsa temiz hava sokmak için bile Tayland'a ve Avustralya'ya seyahat ediyor. Kanada'da akciğeri temizle tatili yapmak için müşteriler en az 5 bin dolar ödüyor. Türkiye'de yıllardır Kaz Dağları bu fonksiyonu yerine getiriyor.

Savaş bölgelerinde tatil

Bir taraftan yüzbinlerce, hatta milyonlarca insan Suriye ve Kuzey Irak gibi bölgelerden kaçarken öbür yandan gündelik hayatlarının tekdüzeliğinden kurtulmak umuduyla bile isteye tehlikeye

girmek isteyenler de var. O yüzden bir kaç uyanık tur operatörü ve seyahat acentası "savaş bölgesi tatili" de satmaya başladı. Bunlardan "War Zone Tours" bakın Irak'ı nasıl "övüyor": "Irak size her şeyi sunuyor, dünya tarihindeki ilk araba bombasından tutun, dünyanın en eski yerleşimlerinden birinde gezmek kadar her şeyi yaşayabilirsiniz."

Gecekondu tatili

Hep varlık içinde yaşamış, hayatında bir gün olsun bile açlık nedir görmemiş, rahatın artık batmaya başladığı insanlar için "gecekondu tatili" bile sunuluyor. Fakat bunu eleştiren ve yanlış bulan insanların sayısı da az değil. Karşı olanlara göre gecekonduculara gidip, kötü şartlarda hayat mücadelesini veren insanlara bakmak etik olarak çok yanlış olsa da, 2014 yılında bir milyona yakın kişi, Güney Amerika'daki "barrio" ya da "favela" denilen gecekondu bölgelerini ziyaret etti.

Nükleer çöle seyahat

Herkesin hatırladığı veya en azından hakkında bir şey okuyup duyduğu "Çernobil" faciası 31 yıl önce, 1986 yılında dünyayı korkutmuştu. Fakat bugün, onlarca yıl geçtikten sonra Çernobil artık bir turizm atraksiyonu durumuna geldi. İnsanlar bugüne kadar ortaya çıkmış en büyük nükleer felaketin olduğu yeri görmek için kendi sağlığını bile riske atıyor. Bazı şirketler, misafirlerinin eski reaktöre 30 metre kadar yaklaşmalarına bile izin veriyor.

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

pasaport

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

İzmir'i sevenler,
329 Bin TL'den başlayan
fırsatları da çok sevecek.

MAHALL
BOMONTİİZMİR

YAŞAM | İŞ | ALIŞVERİŞ

444 18 99

www.mahallbomontiizmir.com

TÜRKERLER